

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 09.12.1961 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1999 do: 31.10.1999

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

141

ZÁKON

z 29. novembra 1961

o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok)

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel zákona

(1) Účelom trestného poriadku je upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní. Konanie pritom musí pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, na predchádzanie a zamedzovanie trestnej činnosti, na výchovu občanov v duchu dôsledného zachovávania zákonov a pravidiel občianskeho spolužitia i čestného plnenia povinností ku štátu a spoločnosti.

(2) Pomáhať na dosiahnutie účelu trestného konania je právom a podľa ustanovení tohto zákona i povinnosťou občanov.

§ 2

Základné zásady trestného konania

(1) Nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

(2) Dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nie je vyslovená vina, nemožno na toho, proti komu sa vedie trestné konanie, hľadiť, ako by bol vinný.

(3) Prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel; výnimky sú prípustné len podľa zákona alebo podľa vyhlásenej medzinárodnej zmluvy.

(4) Ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou. Na obsah petícií zasahujúcich do plnenia týchto povinností orgány činné v trestnom konaní neprihliadajú.

(5) Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti

svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrh strán. Priznanie obvineného nezavahuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať všetky okolnosti prípadu.

(6) Orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

(7) Všetky orgány činné v trestnom konaní spolupracujú so záujmovými združeniami občanov a využívajú ich výchovné pôsobenie.

(8) Trestné stíhanie pred súdmi je možné len na základe obžaloby podanej prokurátorom.

(9) V trestnom konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca; predseda senátu alebo samosudca rozhodujú sami len tam, kde to zákon výslovne ustanovuje. Ak v prípravnom konaní rozhoduje súd v prvom stupni, rozhodnutie robí sudca.

(10) Trestné veci sa pred súdom prejednávajú verejne tak, aby sa občania mohli prejednávania zúčastniť a pojednávanie sledovať. Pri hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí smie byť verejnosť vylúčená len v prípadoch výslovne ustanovených v tomto zákone.

(11) Konanie pred súdmi je ústne; dôkaz výpoveďami svedkov, znalcov a obvineného sa vykonáva spravidla tak, že súd uvedené osoby sám vylúča.

(12) Pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, ako aj na verejnom alebo neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli pri tomto konaní vykonané.

(13) Ten, proti ktorému sa trestné konanie vedie, musí byť v každom období konania poučený o právach umožňujúcich mu plné uplatnenie obhajoby a o tom, že si môže aj zvoliť obhajcu; všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné umožniť mu uplatnenie jeho práv.

(14) Každý je oprávnený používať pred orgánmi činnými v trestnom konaní svoj materinský jazyk.

Spolupráca so záujmovými združeniami občanov

§ 3

(1) Orgány činné v trestnom konaní spolupracujú so záujmovými združeniami občanov, aby posilnili výchovné pôsobenie trestného konania a aj týmto spôsobom trestnú činnosť zamedzovali a jej predchádzali.

(2) Záujmové združenia občanov môžu upozorňovať orgány činné v trestnom konaní na prípady porušenia zákonnosti a dávať tak podnet na začatie trestného stíhania. Môžu navrhovať, aby súd na prehĺbenie výchovného účinku trestného konania prejednal vec na pracovisku obvineného alebo v mieste jeho bydliska. So záujmovými združeniami občanov súd spolupracuje pri zabezpečení účasti občanov na pojednávaní súdu; tieto združenia spolupôsobia podľa ustanovení tohto zákona a pri výchove osôb podmienene odsúdených a podmienene prepustených; pomáhajú tiež vytvárať podmienky, aby odsúdený žil po vykonaní trestu riadnym životom.

§ 4

(1) Záujmové združenia občanov, ktorými sa na účely tohto zákona rozumejú najmä odborové a iné spoločenské organizácie, pracovné kolektívy a cirkvi, s výnimkou politických strán a politických hnutí môžu po prerokovaní v kolektíve ponúknuť prevzatie záruky za nápravu obvineného, ak majú dôvodne za to, že sú tu predpoklady, aby sa obvinený pôsobením kolektívu

napravil. Súd, ktorému bol poslaný takýto návrh, prejedná vec na hlavnom pojednávaní spravidla pred kolektívom záujmového združenia občanov, a ak sa rozhodne záruku prijať, vezme na ňu zreteľ pri rozhodovaní o treste. Môže najmä, pokiaľ to trestný zákon pripúšťa, povoliť podmienený odklad výkonu trestu, alebo uložiť iný druh trestu, ktorý nie je spojený s odňatím slobody, alebo upustiť od potrestania.

(2) Záujmové združenie, ktoré prevzalo záruku, stará sa o prevýchovu a nápravu obvineného, ktorý mu bol na záruku zverený, a dbá, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom.

§ 5

Záujmové združenia uvedené v § 4 ods. 1 majú právo vyslať na prejednanie veci pred okresným a krajským súdom ako odvolacím súdom svojho zástupcu, ktorý sa potom na podklade uznesenia súdu zúčastní pojednávania podľa ustanovení tohto zákona a súdu tlmočí stanovisko ich kolektívu k prejednávanej trestnej veci, k osobe páchatela a k možnostiam jeho nápravy (§ 183).

§ 6

(1) Záujmové združenia uvedené v § 4 ods. 1 môžu ponúknuť, že prevezmú záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného, a žiadať na tomto podklade o jeho podmienené prepustenie z trestu odňatia slobody alebo o podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu. Na získanie podkladov pre takúto žiadosť môžu sa informovať o stave prevýchovy odsúdeného.

(2) Uvedené záujmové združenia môžu tiež navrhnúť, aby väzba obvineného bola nahradená ich zárukou (§ 73), a podávať za odsúdeného žiadosť o udelenie milosti a o zahľadenie odsúdenia.

Súčinnosť štátnych orgánov, obcí a iných právnických osôb a fyzických osôb

§ 7

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona.

§ 8

(1) Štátne orgány, obce a iné právnické osoby, ako aj fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov, sú povinné pomáhať orgánom činným v trestnom konaní pri plnení ich úloh, najmä urýchlene vybavovať ich dožiadania. Štátne orgány sú ďalej povinné bez meškania oznamovať prokurátorovi alebo policajným orgánom skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin. Obce a iné právnické osoby, ako aj fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov, majú povinnosť oznamovať prokurátorovi alebo policajným orgánom skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak im to ukladá osobitný zákon¹⁾.

(2) Údaje, ktoré sú inak predmetom bankového tajomstva, smie v prípravnom konaní požadovať len prokurátor. Vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrebujú na také dožiadanie predchádzajúci súhlas prokurátora. V konaní pred súdom môže také údaje požadovať predseda senátu.

(3) Ak sú údaje uvedené v odseku 2 potrebné na preverenie oznámení a iných podnetov (§ 158 ods. 3) týkajúcich sa trestných činov uvedených v osobitnom zákone²⁾, smie ich prokurátor požadovať aj mimo prípravného konania.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknutá povinnosť zachovávať štátne tajomstvo.

§ 8a**Poskytovanie informácií o trestnom konaní**

(1) Orgány činné v trestnom konaní informujú o svojej činnosti verejnosť poskytovaním informácií oznamovacím prostriedkom. Pritom dbajú na to, aby neohrozovali objasnenie skutočností dôležitých na posúdenie vecí, nezverejňovali o osobách, ktoré majú účasť na trestnom konaní, údaje, ktoré priamo nesúvisia s trestnou činnosťou, a aby neporušili zásadu, že dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom nie je vina vyslovená, nemožno na toho, proti komu sa vedie trestné konanie, hľadiť, ako by bol vinný (§ 2 ods. 2).

(2) Z dôvodov uvedených v odseku 1 orgány činné v trestnom konaní odopru poskytnutie informácií.

§ 9**Posudzovanie predbežných otázok**

(1) Orgány činné v trestnom konaní posudzujú predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú, samostatne; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu sú orgány činné v trestnom konaní takým rozhodnutím viazané, pokiaľ nejde o posúdenie viny obvineného.

(2) Orgány činné v trestnom konaní nie sú oprávnené samostatne riešiť predbežné otázky týkajúce sa osobného stavu, o ktorých sa rozhoduje v konaní o občianskoprávných veciach. Ak rozhodnutie o takej otázke nebolo ešte vydané, vyčkajú jeho vydanie.

§ 10**Vyňatie z právomoci orgánov činných v trestnom konaní**

(1) Z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona sú vyňaté osoby požívajúce výsady a imunity podľa zákona alebo medzinárodného práva.

(2) Ak vznikne pochybnosť o tom, či alebo do akej miery je niekto vyňatý z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona, musí sa o tom vyžiadať vyjadrenie ministra spravodlivosti; toto vyjadrenie je pre všetky orgány činné v trestnom konaní záväzné.

§ 11**Nepripustnosť trestného stíhania**

(1) Trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo už začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

- a) ak to nariadi prezident republiky, použijúc svoje právo udeľovať milosť alebo amnestiu,
- b) ak je trestné stíhanie premlčané,
- c) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z právomoci orgánov činných v trestnom konaní (§ 10), alebo o osobu, na stíhanie ktorej podľa zákona treba súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,
- d) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,
- e) proti tomu, kto zomrel,
- f) proti tomu, proti ktorému sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,

- g) proti tomu, proti ktorému sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozhodnutím iného orgánu na stíhanie trestných činov oprávneného, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- h) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a súhlas nebol daný alebo bol vzatý späť (§ 163a), alebo
- ch) ak tak ustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a) alebo b) sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvtedy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

§ 12

Výklad niektorých pojmov

(1) Orgánmi činnými v trestnom konaní sa rozumejú súd, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán.

(2) Policajnými orgánmi sa rozumejú poverené orgány Policajného zboru³⁾. Rovnaké postavenie majú v konaní o trestných činoch príslušníkov ozbrojených síl aj poverené orgány Vojenskej polície⁴⁾, v konaní o trestných činoch príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a o trestných činoch osôb vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe poverené orgány tohto zboru⁵⁾, v konaní o trestných činoch príslušníkov Železničnej polície Slovenskej republiky a o trestných činoch spáchaných v obvode železničných dráh a vlečiek poverené orgány Železničnej polície Slovenskej republiky⁶⁾, colné orgány⁷⁾, ak ide o trestné činy spáchané v súvislosti s porušením colných predpisov, a kapitáni lodí na diaľkových plavbách⁸⁾ v konaní o trestných činoch spáchaných na týchto lodiach.

(3) Kde tento zákon hovorí o súde, rozumie sa tým okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd, vyšší vojenský súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

(4) Kde tento zákon hovorí o okresnom súde, rozumie sa tým aj obvodný súd, prípadne iný súd s rovnakou pôsobnosťou a pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva niečo iné, aj vojenský obvodový súd; kde tento zákon hovorí o krajskom súde, rozumie sa tým aj Mestský súd v Bratislave, a pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva niečo iné, aj vyšší vojenský súd.

(5) Kde tento zákon hovorí o okresnom prokurátorovi, rozumie sa tým i obvodný prokurátor, prípadne iný prokurátor s rovnakou pôsobnosťou, a pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva niečo iné, aj vojenský obvodový prokurátor; kde tento zákon hovorí o krajskom prokurátorovi, rozumie sa tým i mestský prokurátor v Bratislave, a pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, aj vyšší vojenský prokurátor.

(6) Stranou sa rozumie ten, proti ktorému sa vedie trestné konanie, zúčastnená osoba a poškodený a v konaní pred súdom aj prokurátor a spoločenský zástupca; rovnaké postavenie ako strana má aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok.

(7) Kde tento zákon hovorí o organizácii, rozumejú sa ňou právnické a fyzické osoby, ktoré prevádzkujú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov okrem prípadu uvedeného v § 4 ods. 1.

(8) Pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné, rozumie sa obvineným aj obžalovaný a odsúdený.

(9) Po nariadení hlavného pojednávania sa obvinený označuje ako obžalovaný.

(10) Odsúdeným je ten, proti ktorému bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť.

(11) Trestným konaním sa rozumie konanie podľa tohto zákona, trestným stíhaním úsek konania od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej a prípravným konaním úsek od začatia trestného stíhania alebo od vykonania neodkladných alebo neopakovateľných úkonov (§ 158 ods. 4 až 6) do podania obžaloby, postúpenia veci, prerušenia alebo zastavenia trestného stíhania pred podaním obžaloby.

DRUHÁ HLAVA

SÚD A OSOBY ZÚČASTNENÉ NA KONANÍ

Prvý oddiel

Právomoc a príslušnosť súdov

§ 13

Výkon trestného súdnictva

Sústavu súdov, ktoré vykonávajú súdnictvo v trestných veciach, ustanoví osobitný zákon.

Právomoc vojenských súdov

§ 14

(1) Právomoci vojenských súdov podliehajú

- a) vojaci v činnej službe,
- b) príslušníci vojensky organizovaných a iných sborov, o ktorých to ustanovuje osobitný zákon, ak sú v činnej službe,
- c) osoby, ktoré sa povolaním na zvláštnu službu stali príslušníkmi ozbrojených síl,
- d) osoby povolané na osobné úkony pre potreby ozbrojených síl,
- e) vojnoví zajatci.

(2) Vojaci a príslušníci sborov uvedených v odseku 1 písm. b) podliehajú i mimo činnej služby právomoci vojenských súdov pre trestné činy vojenské, ktorých sa dopustili v služobnej rovnošate.

(3) Právomoci vojenských súdov podliehajú aj civilné osoby

- a) pre trestné činy vojnovej zrady (§ 114 Tr. zák.), služby v cudzom vojsku (§ 115 Tr. zák.) a nenastúpenia služby v ozbrojených silách (§ 269 až 271 Tr. zák.),
- b) pre trestné činy vyzvedačstva (§ 105 Tr. zák.) a ohrozenia štátneho tajomstva (§ 106, 107 Tr. zák.), ak bol nimi ohrozený zvlášť dôležitý záujem obrany vlasti.

§ 15

(1) Právomoc vojenských súdov podľa § 14 ods. 1 sa vzťahuje len na trestné činy spáchané za trvania pomeru, ktorý túto právomoc zakladá.

(2) Ak trestný čin, na ktorý sa vzťahuje právomoc vojenských súdov, vyšiel u osoby, ktorá podlieha právomoci vojenských súdov z dôvodov uvedených v § 14 ods. 1, najavo až po skončení pomeru zakladajúceho právomoc vojenských súdov, vojenský súd môže - ak nejde o trestný čin vojenský ani o nijaký z trestných činov uvedených v § 14 ods. 3 - postúpiť vec príslušnému

okresnému alebo krajskému súdu alebo prokurátor môže podať obžalobu priamo na príslušnom okresnom alebo krajskom súde; ten potom už vec vojenskému súdu postúpiť nemôže.

Vecná príslušnosť

§ 16

Konanie v prvom stupni vykonáva, ak tento zákon neustanovuje niečo iné, okresný súd.

§ 17

Krajský súd vykonáva v prvom stupni konanie o trestných činoch, ak na ne zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej osem rokov, alebo ak za ne možno uložiť výnimočný trest. O trestnom čine teroru, záškodníctva, sabotáže, skrátenia dane podľa § 148 ods. 5 Trestného zákona, o trestných činoch uvedených v osobitnom zákone²⁾ a o trestnom čine podľa zákona na ochranu mieru koná v prvom stupni krajský súd aj vtedy, ak je dolná hranica trestu nižšia.

Miestna príslušnosť

§ 18

(1) Konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

(2) Ak nemožno miesto činu zistiť alebo ak bol čin spáchaný v cudzine, vykonáva konanie súd, v ktorého obvode obvinený býva, pracuje alebo sa zdržuje; ak sa nedajú tieto miesta zistiť alebo sú mimo územia Slovenskej republiky, vykonáva konanie súd, v ktorého obvode čin vyšiel najavo.

Spoločné konanie

§ 20

(1) O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, vykonáva sa spoločné konanie.

(2) Spoločné konanie o trestnom čine, o ktorom by mal konať samosudca, a o trestnom čine, o ktorom patrí konať senátu, koná senát.

(3) Ak je osoba podliehajúca právomoci vojenských súdov súčasne stíhaná pre iný trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje právomoc vojenských súdov, vojenský súd vec prejedná a rozhodne, aj pokiaľ ide o súvisiaci trestný čin. Ináč sa ustanovenie odseku 1 v pomere medzi okresným a krajským súdom na jednej strane a vojenskými súdmi na druhej strane nepoužije.

§ 21

(1) Spoločné konanie vykonáva krajský súd, ak je príslušný na konanie aspoň o jednom z trestných činov.

(2) Spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je príslušný na konanie proti páchatelovi trestného činu alebo o najťažšom trestnom čine.

§ 22**Príslušnosť niekoľkých súdov**

Ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, vykonáva konanie z týchto súdov ten, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

§ 23**Vylúčenie a spojenie vecí**

(1) Na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

(2) Príslušnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení; ak však vylúči krajský súd vec, o ktorej by ináč patrilo konať okresnému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu.

(3) Ak sú tu podmienky spoločného konania, môže súd spojiť na spoločné prejednanie a rozhodnutie veci, v ktorých boli podané samostatné obžaloby.

§ 24**Spory o príslušnosť**

Spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd, ktorý je im najbližšie spoločne nadriadený.

§ 25**Odňatie a prikázanie vecí**

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

§ 26**Príslušnosť súdu na úkony v prípravnom konaní**

(1) Na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní je príslušný súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.

(2) Vo veciach uvedených v § 17 je na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní príslušný okresný súd v sídle krajského súdu a vojenský obvodový súd.

Druhý oddiel**Pomocné osoby****§ 27****Zapisovateľ**

Na spísanie zápisnice o úkonoch orgánov činných v trestnom konaní sa spravidla priberie zapisovateľ vzatý do sľubu. Ak nebol zapisovateľ pribraný, spíše zápisnicu osoba vykonávajúca úkon.

Tlmočník

§ 28

Ak treba pretlmočiť obsah výpovede alebo písomnosti alebo ak obvinený vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, priberie sa tlmočník; tlmočník môže byť súčasne zapisovateľom.

§ 29

(1) O ustanovení tlmočníka, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť výkon tlmočnickeho úkonu, o sľube a o pripomenutí povinností pred výkonom tlmočnickeho úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a odmene za tlmočnický úkon platia osobitné predpisy.

(2) Výšku náhrady a odmeny tlmočníka určí ten orgán, ktorý tlmočníka pribal, a v konaní pred súdom predseda senátu. Ak tento orgán alebo predseda senátu nesúhlasí s vyúčtovaním náhrady a odmeny tlmočníka, rozhodne o ich výške uznesením. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Tretí oddiel

Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní

§ 30

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

(2) Sudca alebo prísediaci je ďalej vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán, spoločenský zástupca, obhajca alebo ako splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného. Po podaní obžaloby je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania sudca, ktorý v prejednávanej veci v prípravnom konaní nariadil domovú prehliadku, vydal príkaz na zatknutie alebo rozhodoval o väzbe osoby, na ktorú sa potom podala obžaloba.

(3) Z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem toho vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý sa zúčastnil rozhodovania na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o sťažnosti pre porušenie zákona je vylúčený sudca, ktorý sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie urobil alebo dal k nemu súhlas alebo pokyn.

(4) Ak sudca alebo prísediaci, o ktorého vylúčenie ide, s tým súhlasí, môže ho predseda súdu nahradiť iným sudcom alebo prísediacim.

§ 31

(1) O vylúčení rozhoduje bezprostredne nadriadený orgán, a to na podklade oznámenia osoby, o ktorej vylúčenie ide, alebo na podklade námietky niektorej zo strán. Až do rozhodnutia týchto orgánov o vylúčení vykonávajú osoby, o ktorých vylúčenie ide, len tie úkony, ktoré neznesú odklad.

(2) O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcov najvyššieho súdu rozhodne iný senát toho istého súdu. Ak sa rozhodlo, že sudca alebo prísediaci je vylúčený, určí namiesto neho predseda súdu iného sudcu alebo prísediaceho.

(3) O námietke zaujatosti procesnej strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, sa nerozhoduje.

Štvrtý oddiel **Obvinený**

§ 32 **Obvinený**

Toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky dané týmto zákonom proti obvinenému až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie (§ 160).

§ 33 **Práva obvineného**

(1) Obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, nie je však povinný vypovedať. Môže uvádzať okolnosti a dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní. S obhajcom sa však v priebehu svojho výsluchu nemôže radiť o tom, ako odpovedať na už položenú otázku. Môže žiadať, aby bol vyslúchaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania (§ 165). Ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby. Uvedené práva prislúchajú obvinenému aj vtedy, ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená.

(2) Obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky, aby uhrádzal trovy obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu.

(3) Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

§ 34 **Zákonný zástupca obvineného**

(1) Zákonný zástupca osoby, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa tých úkonov, ktorých sa podľa zákona môže zúčastniť obvinený. V prospech obvineného môže zákonný zástupca tieto práva vykonávať i proti vôli obvineného.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca obvineného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1 a je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor môže na výkon týchto práv ustanoviť obvinenému opatrovníka. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

Piaty oddiel
Obhajca

§ 35
Obhajca

(1) Obhajcom v trestnom konaní môže byť len advokát. Pre jednotlivé úkony trestného konania, s výnimkou konania pred súdom, sa môže obhajca dať zastúpiť svojím koncipientom.

(2) Na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť obhajcom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

Nutná obhajoba

§ 36

(1) Obvinený musí mať obhajcu už v prípravnom konaní,

- a) ak je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave (§ 116 ods. 2),
- b) ak je osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- c) ak ide o konanie proti mladistvému, alebo
- d) ak ide o konanie proti ušlému.

(2) Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní vyšetrovateľ alebo prokurátor za nevyhnutné, najmä preto, že so zreteľom na telesné alebo duševné chyby obvineného majú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(3) Ak sa koná o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní.

(4) Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny a v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia s výnimkou ochranného protialkoholického liečenia.

§ 36a

(1) Vo vykonávacom konaní, v ktorom súd rozhoduje na verejnom zasadnutí, musí mať odsúdený obhajcu,

- a) ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená,
- b) ak ide o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody mladistvého, ktorý v čase konania verejného zasadania nedovršil osemnásť rok,
- c) ak je vo väzbe, alebo
- d) ak sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(2) V konaní o sťažnosti pre porušenie zákona a v konaní o návrhu na povolenie obnovy musí mať odsúdený obhajcu,

- a) ak ide o prípady uvedené v § 36 ods. 1 písm. a) alebo b),
- b) ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov,

- c) ak je mladistvý a v čase konania verejného zasadania o sťažnosti pre porušenie zákona alebo o návrhu na povolenie obnovy nedovršil osemnásť rok, alebo
- d) ak sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať,
- e) ak ide o konanie proti odsúdenému, ktorý zomrel.

§ 37

Zvolený obhajca

(1) Ak nepoužije obvinený právo zvoliť si obhajcu a ak mu ho nezvolí ani jeho zákonný zástupca, môže mu ho zvoliť jeho príbuzný v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh, ako aj zúčastnená osoba. Ak obvinený je osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môžu tak urobiť tieto osoby i proti jeho vôli.

(2) Obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený alebo osobou na to oprávnenou zvolený, zvoliť obhajcu iného.

Ustanovený obhajca

§ 38

(1) Ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať (§ 36 a 36a), určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Pokiaľ v tejto lehote nebude obhajca zvolený, obhajca sa mu na dobu, po ktorú trvajú dôvody nutnej obhajoby, bez meškania ustanoví.

(2) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravidla obhajca spoločný.

§ 39

(1) Obhajcu ustanoví, a ak pominú dôvody nutnej obhajoby, ustanovenie zruší predseda senátu a v prípravnom konaní sudca.

(2) Ak dôjde k spojeniu vecí na spoločné prejednanie a rozhodnutie a obvinenému sa v každej z týchto vecí ustanovil obhajca, predseda senátu a v prípravnom konaní sudca zruší ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení neskôr. Ak došlo k ustanoveniu obhajcov súčasne, zruší ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení v konaní o menej závažnom trestnom čine.

§ 40

Ustanovený obhajca je povinný obhajobu prevziať. Z dôležitých dôvodov môže však byť obhajca na svoju žiadosť alebo na žiadosť obvineného od povinnosti obhajovania oslobodený a namiesto neho ustanovený obhajca iný. O oslobodení rozhodne v konaní pred súdom predseda senátu a v prípravnom konaní sudca.

§ 41

Povinnosti a práva obhajcu

(1) Obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, účelne využívať na obhajovanie jeho záujmov prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležite a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú, a tým prispievať k správne mu objasneniu a rozhodnutiu veci.

(2) Obhajca je oprávnený už za prípravného konania robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti, opravné prostriedky, nazerať do spisov (§ 65) a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona vyšetrovacích úkonov. S obvineným, ktorý je vo väzbe, je oprávnený hovoriť v rozsahu ustanovenom v § 33 ods. 1.

(3) Obhajca je v konaní pred súdom oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť obvinený.

(4) Ak je obvinený osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže obhajca oprávnenia uvedené v odsekoch 2 a 3 vykonávať aj proti vôli obvineného.

(5) Ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené ináč, zaniká pri skončení trestného stíhania. Aj keď splnomocnenie takto zaniklo, je obhajca oprávnený podať za obžalovaného ešte žiadosť o milosť a o odklad výkonu trestu.

(6) Obhajca má právo vo všetkých štádiách trestného konania vyžiadať si vopred kópiu alebo priepis protokolu (§ 55) o každom úkone trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní (§ 12 ods. 1) sú povinné mu vyhovieť; odmietnuť môžu len vtedy, keď to nie je z technických dôvodov možné. Náklady s tým spojené je povinný voči štátu uhradiť.

Šiesty oddiel

Zúčastnená osoba

§ 42

(1) Tomu, koho vec bola zhabaná alebo podľa návrhu má byť zhabaná (zúčastnená osoba), musí sa poskytnúť možnosť, aby sa k veci vyjadril; môže byť prítomný na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí, robiť na nich návrhy, nazerať do spisov (§ 65) a podávať v prípadoch týmto zákonom ustanovených opravné prostriedky.

(2) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné zúčastnenú osobu o jej právach poučiť a poskytnúť jej možnosť ich uplatnenia.

(3) Ak zúčastnená osoba je osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

Siedmy oddiel

Poškodený

Oprávnenie poškodeného a uplatnenie nároku na náhradu škody

§ 43

(1) Poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda, alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch uvedených v tomto zákone sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, nazerať do spisu a oboznámiť sa so spisom, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.

(2) Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, je oprávnený tiež navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. Návrh treba urobiť najneskoršie na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (§ 206 ods. 2). Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

§ 44

(1) Oprávnenie poškodeného nemôže vykonávať ten, kto je v trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený.

(2) V konaní o trestných činoch patriacich do príslušnosti krajského súdu (§ 17 ods. 1) rozhodne o účasti poškodeného súd podľa povahy prejednávanej veci.

(3) Návrh podľa § 43 ods. 2 nemožno podať, ak bolo o nároku už rozhodnuté v občianskoprávnom alebo inom príslušnom konaní.

§ 45

(1) Ak je poškodená osoba osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1 a je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor ustanoví na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

(3) Ak ide o uplatnenie nároku na náhradu škody (§ 43 ods. 2), prechádzajú práva, ktoré tento zákon priznáva poškodenému, aj na jeho právneho nástupcu.

§ 46

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Zaistenie nároku poškodeného

§ 47

(1) Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetku obvineného.

(2) Časť majetku určené na zaistenie nároku sa v uznesení o zaistení opíše a obvinenému sa zakáže s nimi nakladať. Hnutelné veci sa spravidla uložia do úschovy na súde. Ak ide o nehnuteľnosť, doručí sa uznesenie o zaistení príslušnému katastrálnemu úradu. Pri pohľadávkach sa prikáže dlžníkovi, aby namiesto plnenia obvinenému zložil predmet plnenia do úschovy na súde.

(3) Zaisťovať podľa odseku 2 nemožno nárok, ktorý nemožno v trestnom konaní uplatniť. Na zaistenie nároku nemožno použiť veci, ktoré nemožno podľa občianskoprávnych predpisov postihnúť výkonom súdneho rozhodnutia, ani pohľadávky obvineného na výplatu odmeny z

pracovnoprávneho alebo obdobného pomeru, pohľadávky na výplatu výživného a na výplatu dávok z nemocenského poistenia a sociálneho zabezpečenia.

(4) O zaistení rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo poškodeného, v prípravnom konaní prokurátor na návrh poškodeného. V prípravnom konaní môže prokurátor nárok zaistiť aj bez návrhu poškodeného, ak to vyžaduje ochrana jeho záujmov, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(5) Poškodeného treba o zaistení jeho nároku vždy upovedomiť s upozornením na dôvody, pre ktoré sa zaistenie podľa § 48 ods. 1 zruší.

§ 48

(1) Zaistenie sa zruší,

- a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené,
- b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, alebo
- c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

(2) Zaistenie treba obmedziť, ak sa ukáže, že nie je potrebné v rozsahu, v ktorom bolo nariadené. Ak boli zaistením postihnuté veci patriace inej osobe ako obvinenému, vyjmú sa zo zaistenia.

§ 49

Proti rozhodnutiu podľa § 47 a 48 je prípustná sťažnosť, ktorá má, pokiaľ ide o zrušenie zaistenia, jeho obmedzenie alebo vyňatie zo zaistenia, odkladný účinok.

Ôsmy oddiel

Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného

§ 50

(1) Zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom.

(2) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená; na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

(3) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného v trestnom konaní, v ktorom sa preberajú skutočnosti tvoriace predmet štátneho tajomstva, môže byť iba advokát alebo osoba, ktorá sa môže oboznamovať so štátnym tajomstvom na príslušnom úseku.

§ 51

Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy a podávať za nich žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený.

TRETIA HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O ÚKONOCH TRESTNÉHO KONANIA

§ 52

Spôsob vykonávania úkonov trestného konania

Pri vykonávaní úkonov trestného konania sa musí zaobchádzať s osobami na úkone zúčastnenými tak, ako to vyžaduje význam a výchovný účel trestného konania; vždy treba rešpektovať ich osobnosť a ich ústavou zaručené práva.

Prvý oddiel

Dožiadanie

§ 53

(1) Súd, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania vo svojom obvode spravidla sami. Mimo svojho obvodu vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania dožiadaním okresného súdu, prokurátora, vyšetrovateľa a policajného orgánu, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný, prípadne aj dožiadaním vojenského súdu alebo vojenského prokurátora; ak vec nepripúšťa odklad alebo ak to je pre riadne posúdenie veci nevyhnutne potrebné, vykonajú však úkon i mimo svojho obvodu sami.

(2) Najvyšší súd a krajský súd môžu jednotlivé úkony i vo svojom obvode vykonať dožiadaním okresného súdu, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný; Najvyšší súd môže to urobiť aj dožiadaním krajského súdu.

(3) Vojenský súd a vojenský prokurátor môžu jednotlivé úkony trestného konania vykonať aj dožiadaním okresného súdu alebo okresného prokurátora, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný.

§ 54

(1) V dožiadaní treba uviesť spisové údaje, ktorých znalosť je nevyhnutná pre riadne vykonanie úkonu. Ak treba, pripojí dožadujúci orgán spisy a poukáže na tie ich časti, v ktorých sú potrebné údaje uvedené. Dožiadaný orgán je podľa povahy veci a podľa toho, čo pri vykonávaní úkonu vyšlo najavo, oprávnený a povinný vykonať i ďalšie nevyhnutné úkony, najmä vyslúchnuť ďalšie osoby a dopytovať sa na okolnosti v dožiadaní neuvedené, ak to môže prispieť k rýchlemu a správne rozhodnutiu veci.

(2) Úkony dožiadaného súdu vykonáva sudca z povolania; má pritom práva a povinnosti predsedu senátu.

Druhý oddiel

Zápisnica

§ 55

Spisovanie zápisnice

(1) O každom úkone trestného konania sa spíše, a to spravidla pri úkone alebo bezprostredne po ňom, zápisnica, ktorá musí obsahovať

- a) pomenovanie súdu, prokurátora alebo iného orgánu, vykonávajúceho úkon,
- b) miesto, čas a predmet úkonu,

- c) meno a priezvisko úradných osôb a ich funkcie, meno a priezvisko prítomných strán, meno a priezvisko zákonných zástupcov, obhajcov a splnomocnencov, ktorí sa na úkone zúčastnili a u obvineného aj adresu, ktorú uvedie na účely doručovania (§ 62 a 63),
- d) stručné, ale výstižné opísanie priebehu úkonu, z ktorého by bolo zrejmé i zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, ďalej podstatný obsah rozhodnutí pri úkone vyhlásených, a ak bol hneď pri úkone doručený odpis rozhodnutia, osvedčenie o tomto doručení,
- e) návrhy strán, poskytnutie poučenia, prípadne vyjadrenie poučených osôb,
- f) námietky strán alebo vyslúchaných osôb proti obsahu zápisnice.

(2) Výpovede osôb, ktoré už boli vyslúchnuté, sa do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí zapisujú len potiaľ, pokiaľ obsahujú odchýlky alebo dodatky k predošlým výpovediam.

(3) V slovenskom jazyku sa spíše aj zápisnica o výpovedi osoby, ktorá nevie po slovensky; ak záleží na doslovnom znení výpovede, zapíše zapisovateľ alebo tlmočník do zápisnice príslušnú časť výpovede tiež v jazyku, v ktorom táto osoba vypovedá.

(4) V dôležitých prípadoch možno okrem zápisnice vyhotoviť o konaní i rýchlopisný záznam, ktorý sa potom spolu s prepisom do obyčajného písma pripojí k zápisnici. Na zachytenie priebehu konania možno v prípade potreby použiť aj iný vhodný prostriedok. Pomôcku na to použitú treba označiť, spoľahlivo uschovať a v zápisnici poznamenať, kde je uložená.

§ 56

Podpisovanie zápisnice

(1) Zápisnicu o hlavnom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadnutí podpisuje predseda senátu a zapisovateľ; iné zápisnice podpíše ten, kto úkon vykonal, a osoba, ktorej sa úkon týka, prípadne zapisovateľ, tlmočník, znalec alebo iná osoba pribratá k úkonu. Ak má zápisnica o výsluchu viac strán, musí vyslúchaná osoba podpísať každú stranu zápisnice. Ak odmietne vyslúchaný alebo iná osoba pribratá k úkonu zápisnicu podpísať, uvedie sa to v zápisnici s poznamenaním dôvodu odmietnutia.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom alebo neverejnom zasadnutí, podpíše ju iný člen senátu. Ak je táto prekážka u inej osoby alebo u samosudcu, poznamená sa v zápisnici dôvod, prečo podpis odpadol.

§ 57

Oprava zápisnice

(1) O oprave a doplnení zápisnice o hlavnom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadnutí a taktiež o námietkach proti takej zápisnici rozhoduje súd, o ktorého zápisnicu ide. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ten, kto viedol pojednávanie alebo vykonávanie úkonu, môže i po podpise zápisnice nariadiť alebo vykonať opravu písárskych chýb alebo iných zrejmých nesprávností. Oprava sa vykoná tak, aby pôvodný zápis zostal čitateľný; opravu podpíše ten, kto ju nariadil.

§ 58

Zápisnica o hlasovaní

(1) V zápisnici o hlasovaní sa uvedie okrem všeobecných náležitostí (§ 55 ods. 1)

- a) postup pri jednotlivých hlasovaniach, ich výsledok a výrok rozhodnutia,

b) mienka odlišná od názoru väčšiny, a to v celom znení i so stručným odôvodnením.

(2) Zápis o všetkých hlasovaniach, ktoré sa vyskytli v priebehu toho istého pojednávania, pojme sa do jedinej zápisnice o hlasovaní.

(3) Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(4) Zápisnica o hlasovaní sa zalepí a pripojí k zápisnici o pojednávaní. Otvoriť ju smie len predseda senátu na nadriadenom súde pri rozhodovaní o opravnom prostriedku a predseda senátu Najvyššieho súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie zákona, ako aj sudca poverený vyhotovením rozsudku; po nazretí ju opäť zalepí a otvorenie potvrdí svojím podpisom.

(5) Zápisnica o hlasovaní sa nespisuje, ak ide o jednoduché rozhodnutia, na ktorých sa senát uzniesol jednohlasne a ktorým predchádzala porada iba v pojednávacej sieni bez prerušenia pojednávania; v zápisnici o pojednávaní sa v takom prípade poznamená, že k uzneseniu došlo bez prerušenia pojednávania.

Tretí oddiel

Podanie

§ 59

(1) Podanie sa posudzuje vždy podľa svojho obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice, telegraficky, telefaxom alebo ďalekopisom. Podanie urobené telegraficky, telefaxom alebo ďalekopisom treba potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice. Ustanovenia § 158 zostávajú nedotknuté.

(2) Ak sa robí trestné oznámenie ústne, treba oznamovateľa vypočuť o okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, o osobných pomeroch toho, na koho sa oznámenie podáva, o dôkazoch a o výške škody spôsobenej oznámeným činom; ak je oznamovateľ súčasne poškodeným alebo jeho splnomocnencom, musí sa vypočuť tiež o tom, či žiada, aby súd rozhodol v trestnom konaní o jeho nároku na náhradu škody. Výsluch sa má vykonať tak, aby sa získal podklad pre ďalšie konanie.

(3) Ak bola zápisnica o ústne urobenom trestnom oznámení spísaná na súde, pošle ju súd bez odkladu prokurátorovi.

Štvrtý oddiel

Lehoty

§ 60

Počítanie lehôt

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja alebo pracovného voľna, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

- (4) Lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote
- a) podané na poštu a adresované súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu, u ktorého sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť,
 - b) urobené na súde alebo u prokurátora, ktorý má vo veci rozhodnúť,
 - c) urobené príslušníkom ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnnej službe u jeho náčelníka,
 - d) urobené u riaditeľa nápravného zariadenia, v ktorom je ten, kto podanie robí, vo väzbe alebo v treste, alebo
 - e) urobené ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde alebo u ktoréhokoľvek okresného prokurátora.

§ 61

Navrátenie lehoty

(1) Ak zmešká obvinený alebo jeho obhajca z dôležitých dôvodov lehotu na podanie opravného prostriedku, povolí mu orgán, ktorému patrí rozhodovať o opravnom prostriedku, navrátenie lehoty. O navrátenie lehoty treba požiadať do troch dní od odpadnutia prekážky. Ak nebol opravný prostriedok ešte podaný, treba ho so žiadosťou spojiť. Ak ide o odvolanie proti rozsudku, možno odvolanie odôvodniť ešte v lehote osem dní od doručenia uznesenia o povolení navrátenia lehoty.

(2) Ak bol opravný prostriedok už zamietnutý ako omeškaný, zruší orgán pri povolení navrátenia lehoty súčasne i svoje rozhodnutie o zamietnutí opravného prostriedku.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane aj vtedy, ak sa ukáže, že lehota na podanie opravného prostriedku, ktorý bol zamietnutý ako omeškaný, zmeškaná nebola.

Piaty oddiel

Doručovanie

§ 62

Všeobecné ustanovenie

(1) Ak nebola písomnosť doručená pri úkone trestného konania, doručí sa spravidla poštou. Ak je adresátom obvinený, doručuje sa mu na adresu, ktorú uviedol na ten účel [§ 55 ods. 1 písm. c)]. Ak treba opakovať úkon alebo odročiť hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie, stačí prítomným osobám, ktoré sa na ňom majú znova zúčastniť, oznámiť nový termín. Obsah oznámenia, ako aj skutočnosť, že tieto osoby nový termín vzali na vedomie, sa zaznačí v zápisnici.

(2) V prípade potreby, najmä pri nariadenom predvedení, pri neúspešnosti pokusu doručiť iným spôsobom do vlastných rúk adresáta zásielku, pri ktorej je uloženie vylúčené, alebo pri nebezpečenstve, že priesťahom v doručovaní sa pojednávanie zmarí, možno o doručenie požiadať aj policajný orgán alebo obec.

(3) Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručí sa inej dorastenej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná písomnosť prevziať a jej odovzdanie obstaráť.

(4) Ak niet takej osoby, písomnosť sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom vyzrozumie, kde a kedy si ju môže vyzdvihnúť. Písomnosť sa považuje za doručенú dňom, keď bola uložená, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(5) Písomnosti určené osobám požívajúcim výsady a imunity podľa medzinárodného práva alebo osobám v ich bytoch sa predložia Ministerstvu spravodlivosti; to zariadi ich doručenie.

(6) Orgány činné v trestnom konaní sú oprávnené vlastnými prostriedkami a na vlastné náklady vykonávať doručovanie.

§ 63

Doručovanie do vlastných rúk

(1) Do vlastných rúk sa doručuje

- a) obvinenému obžaloba a predvolanie,
- b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok odpis tohto rozhodnutia,
- c) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán z dôležitých dôvodov nariadi.

(2) Ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom vyzrozumie, kde a kedy si ju môže vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(3) Doručovanú zásielku podľa odseku 2 nemožno uložiť, ak sa doručuje

- a) obvinenému predvolanie na hlavné pojednávanie alebo na verejné zasadnutie, obžaloba, trestný rozkaz alebo rozsudok, proti ktorému môže podať odvolanie,
- b) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovateľ z dôležitých dôvodov nariadi.

(4) Ak je uloženie doručovanej zásielky vylúčené, musí to odosielateľ na zásielke nápadne vyznačiť.

§ 64

Odopretie prijatia

(1) Ak odoprie adresát písomnosť prijať, poznamená sa to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia a písomnosť sa vráti.

(2) Ak uzná predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán, ktorý písomnosť odoslal, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručенú dňom, keď prijatie bolo odopreté; na tento následok musí doručovateľ adresáta upozorniť.

Šiesty oddiel

Nazeranie do spisov

§ 65

(1) Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba, ich obhajcovia a splnomocnenci, ako aj spoločenský zástupca majú právo nazeráť do spisov s výnimkou zápisnice o hlasovaní a časti zápisnice obsahujúcej krycie údaje o totožnosti agenta, robiť si z nich výpis-ky a poznámky a obstarávať si na svoje náklady kópie spisov a ich častí. Také isté právo majú zákonní zástupcovia obvineného, poškodeného alebo zúčastnenej osoby, ak tieto osoby sú pozbavené spôsobilosti na právne úkony alebo ak ich spôsobilosť na právne úkony je obmedzená. Iné osoby tak môžu robiť so súhlasom predsedu senátu a v prípravnom konaní so súhlasom prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, len ak je to potrebné na uplatnenie ich práv.

(2) V prípravnom konaní môže prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán právo nahliadnuť do spisu a s ním spojené ostatné práva uvedené v odseku 1 zo závažných dôvodov odoprieť. Závažnosť dôvodov, z ktorých vyšetrovateľ alebo policajný orgán toto právo odoprel, na žiadosť osoby, ktorej sa odopretie týka, je prokurátor povinný urýchlene preskúmať. Tieto práva nemožno odoprieť obvinenému a obhajcovi po tom, čo boli upozornení na možnosť preštudovať spisy.

(3) Tomu, kto mal právo byť pri úkone prítomný, nemožno odoprieť nazretie do zápisnice o takom úkone. Obvinenému a jeho obhajcovi nemožno odoprieť nazretie do uznesenia o vznesení obvinenia (§ 160). V konaní pred súdom nemožno odoprieť nazretie do spisov obvinenému a jeho obhajcovi, poškodenému, zúčastnenej osobe a ich splnomocnencom.

(4) Práva štátnych orgánov nazerať do spisov podľa iných zákonných predpisov nie sú ustanovením predchádzajúcich odsekov dotknuté.

(5) Pri povoľovaní nazerať do spisov je nevyhnutné urobiť také opatrenie, aby bolo zachované štátne, hospodárske a služobné tajomstvo. Ak by v súvislosti s nazretím do spisov hrozila obava z prietahov konania, je v prípravnom konaní policajný orgán, vyšetrovateľ alebo prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu oprávnený stanoviť primeranú lehotu.

Siedmy oddiel

Poriadková pokuta

§ 66

(1) Kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu správa urážlivo alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz alebo nevyhoví výzve, ktoré mu boli dané podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrestať poriadkovou pokutou do 50 000 Sk.

(2) Ak sa konania uvedeného v odseku 1 dopustí príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnej službe, môže sa prenechať príslušnému veliteľovi alebo náčelníkovi na disciplinárne potrestanie. Ak sa takého konania dopustí osoba, ktorá je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže sa prenechať riaditeľovi väznice alebo nápravno-výchovného ústavu na uloženie poriadkového opatrenia alebo na disciplinárne potrestanie. Príslušný veliteľ alebo riaditeľ je povinný o výsledku upovedomiť orgán činný v trestnom konaní.

(3) Ak sa konania uvedeného v odseku 1 dopustí v konaní pred súdom prokurátor, odovzdá sa príslušnému orgánu na kárny postih. Tento orgán je povinný o výsledku upovedomiť orgán činný v trestnom konaní.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

ŠTVRTÁ HLAVA

ZAISTENIE OSÔB A VECÍ

Prvý oddiel

Väzba

§ 67

Dôvody väzby

(1) Obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu,

- a) že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť hneď zistiť, ak nemá stále bydlisko,
- b) že bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených, alebo ináč mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

(2) Obvinený môže byť vzatý do väzby tiež vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov, aj keď nie sú dôvody väzby dané podľa odseku 1.

§ 68

Rozhodnutie o väzbe

Vziať do väzby možno len osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie (§ 160). Rozhodnutie o väzbe sa musí odôvodniť aj skutkovými okolnosťami. O väzbe rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

§ 69

Príkaz na zatknutie

(1) Ak je daný niektorý z dôvodov väzby (§ 67) a obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť tak jeho prítomnosť na výsluchu, vydá v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu príkaz, aby bol obvinený zatknutý.

(2) Príkaz na zatknutie musí popri údajoch zabezpečujúcich, že obvinený nebude zamenený s inou osobou, obsahovať stručný opis skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný, označenie trestného činu, ktorý sa v tomto skutku vidí, a presný opis dôvodov, pre ktoré sa príkaz na zatknutie vydáva.

(3) Zatknutie vykonajú na podklade príkazu policajné orgány, ktoré sú tiež povinné, ak je to na vykonanie príkazu potrebné, vypátrať pobyt obvineného.

(4) Policajný orgán, ktorý obvineného na podklade príkazu zatkol, je povinný ho bez meškania, najneskôr však do 24 hodín, dodať súdu, ktorého sudca príkaz vydal; ak to nie je výnimočne možné vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta zatknutia od sídla súdu, ktorého sudca príkaz vydal, musí byť obvinený dodaný najneskôr do 24 hodín od zatknutia inému vecne príslušnému súdu. Ak sa tak nestane, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(5) Sudca, ktorému bol obvinený dodaný, musí obvineného bez meškania vylúchnuť, rozhodnúť o väzbe a rozhodnutie oznámiť obvinenému do 24 hodín od doby, keď mu bol obvinený dodaný. Ak výsluch obvineného vykonáva iný vecne príslušný sudca, informuje o jeho výsledku sudcu vecne príslušného súdu, ktorý príkaz na zatknutie vydal. Tento sudca po získaní informácie o výsluchu rozhodne o väzbe a svoje rozhodnutie oznámi prostredníctvom sudcu vykonávajúceho výsluch obvinenému. Ak sa obvinenému rozhodnutie neoznámi do 24 hodín od doby, keď bol dodaný súdu alebo sudcovi vykonávajúcemu jeho výsluch, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(6) V konaní pred súdom rozhodne o väzbe zatknutého sudca.

(7) Obvineného, ktorý bol vzatý do väzby, dodajú do miesta výkonu väzby policajné orgány.

§ 70**Upovedomenie o vzatí do väzby**

O vzatí do väzby treba bez prietahov vyzrozumieť niektorého rodinného príslušníka obvineného alebo inú osobu, ktorú obvinený označí, a jeho advokáta; inú osobu, ktorú označí obvinený, možno vyzrozumieť len vtedy, ak sa tým nezmarí účel väzby. O vzatí do väzby príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru treba upovedomiť aj jeho veliteľa alebo náčelníka. Ak ide o uchádzača o zamestnanie, treba o vzatí do väzby upovedomiť príslušný územný úrad práce.

Trvanie väzby**§ 71**

(1) Väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutnú dobu. Ak by väzba v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov a prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže na návrh prokurátora o ďalšom trvaní väzby do jedného roka rozhodnúť sudca a nad túto lehotu, najviac však do dvoch rokov, senát. Uznesenie o predĺžení väzby musí byť doručené obvinenému do 10 dní od rozhodnutia.

(2) Väzba v konaní pred súdom spolu s väzbou v prípravnom konaní nesmie trvať dlhšie ako dva roky. Ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže o ďalšom trvaní väzby v dĺžke do jedného roka rozhodnúť najvyšší súd.

(3) Návrh na predĺženie lehoty podľa odseku 2 podáva v prípravnom konaní generálny prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

(4) Návrh na predĺženie lehoty podľa odsekov 1 a 2 treba doručiť súdu najneskôr 10 dní pred skončením príslušnej lehoty. Ak návrh nie je uvedeným spôsobom predložený, musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor prepustiť obvineného na slobodu najneskôr deň po uplynutí lehoty, na ktorú bolo trvanie väzby obmedzené.

(5) Za podmienok uvedených v odseku 2 je generálny prokurátor povinný podať návrh na predĺženie väzby spôsobom uvedeným v odseku 4 aj vtedy, ak v dobe kratšej ako 10 dní sa pred skončením väzobnej lehoty podá obžaloba.

(6) Lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa rátajú od doby, keď došlo k zatknutiu alebo k zadržaniu obvineného, alebo ak nepredchádzalo zatknutie alebo zadržanie od doby, keď došlo na základe rozhodnutia o väzbe k obmedzeniu osobnej slobody obvineného. Pri vrátení veci prokurátorovi na došetrenie plynie lehota uvedená v odseku 1 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi.

(7) Do lehôt podľa odsekov 1 a 2 sa nezapočítava doba, po ktorú sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že bol vo väzbe alebo bol zadržaný v cudzine alebo že si úmyselne spôsobil ujmu na zdraví alebo úmyselne vyvolal inú prekážku, ktorá mu v takej účasti bránila. Rozhoduje o tom súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca. Proti rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(8) Dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté podľa § 275 ods. 3 alebo § 287, sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

(9) K návrhu na vzatie do väzby alebo na jej predĺženie treba vždy pripojiť dosiaľ získaný celý spisový materiál.

§ 72

(1) Vyšetrovateľ, prokurátor a sudca sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca tak koná v prípravnom konaní iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie väzby (§ 71 ods. 1), pri rozhodovaní o návrhu prokurátora o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 2. Ak pominie dôvod väzby, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. V prípravnom konaní o tom môže rozhodnúť aj prokurátor. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh príslušnému sudcovi na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby.

(2) Obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania súdu. O takej žiadosti sa musí neodkladne rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí štrnástich dní od právoplatnosti rozhodnutia.

(3) Ak prokurátor súhlasí s prepustením obvineného na slobodu, môže v konaní pred súdom o prepustení z väzby rozhodnúť predseda senátu.

§ 73**Nahradenie väzby zárukou alebo sľubom**

(1) Ak je daný dôvod väzby uvedený v § 67 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd alebo sudca rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu, ak

- a) združenie uvedené v § 4 ods. 1 alebo dôveryhodná osoba schopná priaznivo ovplyvňovať správanie obvineného, ponúknu prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že sa obvinený na vyzvanie dostaví na súd, k prokurátorovi alebo vyšetrovateľovi a že vždy vopred oznámi vzdialenie sa z miesta pobytu a súd alebo v prípravnom konaní sudca považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijme ju, alebo
- b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia a súd alebo v prípravnom konaní sudca považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho.

(2) Súd a v prípravnom konaní prokurátor oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky pre jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby.

(3) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 62 ods. 1 Tr. zák., záruku alebo sľub nemožno prijať.

§ 73a**Peňažná záruka**

(1) Ak je daný dôvod väzby uvedený v § 67 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca ju prijme. Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 62 ods. 1 Tr. zák., peňažnú záruku nemožno prijať. So súhlasom obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby.

(2) S prihliadnutím na osobu a majetkové pomery obvineného alebo toho, kto za neho zloženie peňažnej záruky ponúka, na povahu spáchaného činu a výšku spôsobenej škody rozhodne súd alebo sudca o výške peňažnej záruky a spôsobe jej zloženia.

(3) Súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca rozhodne, že peňažná záruka pripadá štátu, ak obvinený

- a) ujde, skrýva sa alebo neoznámi zmenu svojho pobytu a znemožní tak doručenie predvolania alebo inej písomnosti súdu, prokurátora alebo vyšetrovateľa,
- b) zavinene sa nedostaví na predvolanie na úkon trestného konania, ktorého vykonanie je bez jeho prítomnosti vylúčené,
- c) pokračuje v trestnej činnosti alebo sa pokúsi dokončiť trestný čin, ktorý prv nedokončil alebo ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil, alebo
- d) sa vyhýba výkonu uloženého trestu odňatia slobody alebo peňažného trestu alebo výkonu náhradného trestu odňatia slobody za peňažný trest.

Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

(4) Peňažnú záruku zruší na návrh obvineného alebo osoby, ktorá ju zložila, alebo aj bez návrhu súd alebo sudca, ktorý o jej prijatí rozhodol, ak pominuli dôvody, ktoré k jej prijatiu viedli. Ak bol obvinený právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody alebo peňažný trest, môže súd rozhodnúť, že peňažná záruka trvá do dňa, keď odsúdený nastúpi výkon trestu odňatia slobody alebo zaplatí peňažný trest. Obvinený, ktorý bol právoplatne odsúdený na peňažný trest, môže tiež požiadať, aby sa záruka, ktorú zložil, použila na zaplatenie peňažného trestu.

§ 74

Sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe

(1) Proti rozhodnutiu o väzbe (§ 68, 69, 72, 73 a 73a) s výnimkou rozhodnutia o jej predĺžení (§ 71 ods. 1 až 4) je prípustná sťažnosť.

(2) Odkladný účinok má iba sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení obvineného z väzby (§ 72, 73 a 73a) a sťažnosť strán proti rozhodnutiu o pripadnutí peňažnej záruky štátu (§ 73a). Ak však bol prokurátor prítomný pri vyhlásení takého rozhodnutia, má jeho sťažnosť odkladný účinok iba vtedy, ak bola podaná ihneď po vyhlásení rozhodnutia; ak ide o prepustenie z väzby po vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku, má sťažnosť prokurátora odkladný účinok len vtedy, ak prokurátor podal aj odvolanie proti rozsudku.

§ 74a

Obmedzenie obvineného vo výkone trestu odňatia slobody

(1) Ak sa vedie trestné stíhanie proti obvinenému vo výkone trestu odňatia slobody a ak je daný niektorý z dôvodov väzby podľa § 67, rozhodne o dôvodoch, obsahu a trvaní nevyhnutných obmedzení, ktoré sa proti nemu uplatnia, súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

(2) Uložené obmedzenia nesmú byť závažnejšie ako tie, ktorým by bol inak obvinený podrobený vo väzbe.

(3) Na konanie o obmedzeniach a o ich trvaní sa použijú primerane ustanovenia § 71, 72 a 74.

Druhý oddiel Zadržanie

§ 75

Zadržanie obvineného vyšetrovateľom

Ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67) a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, môže vyšetrovateľ obvineného zadržať predbežne sám. Je však povinný vykonať zadržanie prokurátorovi neodkladne ohlásiť a odovzdať mu odpis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní, aj ďalší materiál, ktorý prokurátor potrebuje, aby prípadne mohol podať návrh na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať tak, aby obvinený mohol byť najneskôr do 24 hodín od zadržania odovzdaný súdu, inak musí byť prepustený na slobodu.

§ 76

Zadržanie a obmedzenie osobnej slobody podozrivej osoby

(1) Osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže, ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67), vyšetrovateľ zadržať, aj keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie. Na zadržanie treba predchádzajúci súhlas prokurátora. Bez takého súhlasu možno zadržanie vykonať, len ak vec nepripúšťa odklad a súhlas vopred nemožno dosiahnuť, najmä ak bola taká osoba pristihnutá pri trestnom čine alebo zastihnutá na úteku.

(2) Osobnú slobodu osoby, ktorá bola pristihnutá pri trestnom čine alebo bezprostredne po ňom, smie obmedziť ktokoľvek, ak je to potrebné na zistenie jej totožnosti, na zabránenie úteku alebo na zaistenie dôkazov. Je však povinný takú osobu odovzdať ihneď vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; príslušníka ozbrojených síl môže odovzdať aj najbližšiemu útvaru ozbrojených síl alebo správcovi posádky. Ak takú osobu nemožno ihneď odovzdať, treba niektorému z uvedených orgánov obmedzenie osobnej slobody bez odkladu oznámiť. Ak takú osobu prevzal iný orgán ako vyšetrovateľ, je povinný ju ihneď odovzdať vyšetrovateľovi.

(3) Vyšetrovateľ, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola podľa odseku 2 odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine, vykonané zadržanie neodkladne oznámi prokurátorovi a spíše o ňom bez odkladu zápisnicu, v ktorej označí miesto, čas a bližšie okolnosti zadržania, ako aj jeho podstatné dôvody, a uvedie osobné údaje zadržanej osoby. Odpis zápisnice doručí bez odkladu prokurátorovi.

(4) Vyšetrovateľ, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola podľa odseku 2 odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine, takú osobu neodkladne oboznámi s dôvodmi zadržania a vyslúchne ju; v prípade, že bude podozrenie rozptýlené alebo dôvody zadržania z inej príčiny odpadnú, prepustí ju ihneď na slobodu. Ak zadržanú osobu neprepustí na slobodu, odovzdá prokurátorovi zápisnicu o jej výsluchu s uznesením o vznesení obvinenia (§ 160) a ďalší dôkazný materiál, aby prokurátor mohol prípadne podať návrh na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať neodkladne tak, aby zadržanú osobu bolo možné odovzdať súdu najneskôr do 24 hodín od jej zadržania alebo prevzatia; inak musí byť prepustená na slobodu.

(5) Na ustanovenie § 33 ods. 1, § 91, 92, 93 a 95 treba primerane dbať aj vtedy, ak je zadržaná osoba vyslúchaná v čase, keď jej ešte nebolo vznesené obvinenie.

(6) Zadržaná osoba má právo zvoliť si obhajcu a radíť sa s ním už v priebehu zadržania; má právo požadovať, aby obhajca bol prítomný pri jej výsluchu podľa odseku 4, ibaže je obhajca v lehote tam uvedenej nedosiahnuteľný.

§ 77**Rozhodnutie o zadržanej osobe**

(1) Ak prokurátor nenariadil prepustenie zadržanej osoby na podklade materiálov, ktoré mu došli, prípadne po jej opätovnom výsluchu, je povinný ju odovzdať v lehote 24 hodín od zadržania alebo prevzatia súdu s návrhom na vzatie do väzby. K návrhu pripojí dosiaľ získaný dôkazný materiál.

(2) Sudca je povinný vyslúchnuť zadržanú osobu (odsek 1) a do 24 hodín od doručenia návrhu prokurátora ju prepustiť na slobodu alebo rozhodnúť, že ju berie do väzby. O čase a mieste konania výsluchu upovedomí neodkladne vhodným spôsobom zvoleného alebo ustanoveného obhajcu, pokiaľ je dosiahnuteľný, a o jeho účasť zadržaná osoba požiadala, a prokurátora. Obhajca a prokurátor sa môžu na výsluchu zúčastniť a klásť zadržanej osobe otázky, ale až vtedy, až im na to sudca udelí slovo. Prekročenie doby 24 hodín od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby je vždy dôvodom rozhodnutia o prepustení obvineného na slobodu.

Tretí oddiel**Vydanie a odňatie veci****§ 78****Povinnosť na vydanie veci**

(1) Kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; ak ju treba pre účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhovie výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia (§ 66).

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na listinu, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, okrem prípadu, že došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti (§ 99).

(3) Vyzvať na vydanie veci je oprávnený predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán.

§ 79**Odňatie veci**

(1) Ak nebude vec dôležitá pre trestné konanie na vyzvanie vydaná tým, kto ju má pri sebe, môže mu byť na príkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní na príkaz prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu odňatá. Vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrebuje na vydanie takého príkazu predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Ak nevykoná orgán, ktorý príkaz na odňatie veci vydal, odňatie veci sám, vykoná ho na podklade príkazu policajný orgán.

(3) Bez predchádzajúceho súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec nepripúšťa odklad.

(4) K odňatiu veci sa podľa možnosti priberie osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

(5) Zápisnica o vydaní a odňatí veci musí obsahovať aj dostatočne presný opis vy danej alebo odňatej veci, ktorý by umožnil určiť jej totožnosť.

(6) Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vydá orgán, ktorý úkon vykonal, hneď písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo odpis zápisnice.

§ 79a

Úschova vydaných a odňatých vecí

Ak orgán činný v trestnom konaní nemôže sám zabezpečiť úschovu vydaných alebo odňatých vecí (§ 78 a 79), zabezpečí ju prostredníctvom vhodnej právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá vykonáva primeranú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov.

§ 79b

Zaistenie účtu

(1) Ak sú v trestnom konaní o trestných činoch uvedených v osobitnom zákone²⁾ vecou dôležitou pre trestné konanie peniaze na účte v banke⁹⁾, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor dať príkaz, aby peniaze boli zaistené priamo na účte.

(2) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže prokurátor príkaz uvedený v odseku 1 dať aj mimo prípravného konania. Taký príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

(3) Príkaz podľa odsekov 1 a 2 musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Vždy sa v ňom uvedie i suma v príslušnej mene, na ktorú sa zaistenie vzťahuje. V príkaze podľa odsekov 1 a 2, ak nerozhodne predseda senátu alebo prokurátor inak, sa zakáza akékoľvek dispozície zaistenými peniazmi až do výšky zaistenia.

(4) Ak zaistenie účtu na účely trestného konania už nie je potrebné, zaistenie sa zruší. Ak nie je potrebné v stanovenej výške, zaistenie sa obmedzí. O zrušení a obmedzení zaistenia rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(5) Príkaz podľa odsekov 1 a 2 sa vždy doručí príslušnej banke⁹⁾. Vlastníkovi účtu sa doručí len vtedy, ak tak rozhodne predseda senátu alebo prokurátor.

Vrátenie vecí

§ 80

(1) Ak vec, ktorá bola podľa § 78 vydaná alebo podľa § 79 odňatá, na ďalšie konanie už nie je potrebná a ak neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie, vráti sa tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá. Ak si na ňu uplatňuje právo iná osoba, vydá sa tomu, právo koho na vec je nepochybné. Pri pochybnostiach sa vec uloží do úschovy na súde a osoba, ktorá si na vec robí nárok, sa upozorní, aby ho uplatnila v konaní o občianskoprávných veciach. Ak osoba, ktorá má na vec nepochybné právo, ju napriek výzve neprevezme, vec sa predá a suma za ňu utŕžená sa uloží do úschovy na súde. Na predaj sa primerane použijú predpisy o súdnom predaji hnutelných vecí v rámci výkonu rozhodnutia v konaní o občianskoprávných veciach.

(2) Ak je nebezpečenstvo, že sa vec, ktorá nemohla byť vrátená alebo vydaná podľa odseku 1, skazí, predá sa a suma za ňu utŕžená sa uloží do úschovy na súde. Na predaj sa použijú primerane predpisy o súdnom predaji zexekvovaných hnutelných vecí.

(3) Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 robí predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán. Proti rozhodnutiu o vrátení a vydaní vecí, ako aj o uložení do úschovy je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 81

(1) Ak bola obvineným vydaná alebo mu odňatá vec, ktorú získal alebo pravdepodobne získal trestným činom, a buď nie je známe, komu vec patrí, alebo nie je známy pobyt poškodeného, vyhlási sa verejne opis veci. Vyhlásenie sa urobí spôsobom na vypátranie poškodeného najúčelnejším, a to spolu s vyzvaním, aby sa poškodený prihlásil do šesť mesiacov od vyhlásenia.

(2) Ak uplatnil v lehote uvedenej v odseku 1 nárok na vec niekto iný ako obvinený, postupuje sa podľa § 80 ods. 1. Ak nárok na vec neuplatnil nikto iný, vydá sa vec, alebo ak bola medzitým pre nebezpečenstvo skazy už predaná, suma za ňu utržená obvinenému na jeho žiadosť, pokiaľ nejde o vec, ktorú získal trestným činom. Ak ide o takú vec alebo ak nepožiadal obvinený o vrátenie veci, vec sa odovzdá orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov, ktorý vykoná jej realizáciu. Tým nie je dotknuté právo vlastníka žiadať vydanie sumy utrženej za vec.

(3) Ak ide o vec bezcennú, možno ju zničiť a ak ide o vec nepatrnej ceny, možno ju odovzdať orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov na realizáciu, a to v oboch prípadoch i bez predchádzajúceho vyhlásenia opisu.

(4) Opatrenia a rozhodnutia uvedené v odsekoch 1 až 3 robí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán. Proti uzneseniu o vydaní veci, odovzdaní veci orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov na realizáciu alebo o zničení veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel

Domová a osobná prehliadka, prehliadka iných priestorov a pozemkov, vstup do obydliá, iných priestorov a na pozemky

§ 82

Dôvody domovej prehliadky a osobnej prehliadky a prehliadky iných priestorov a pozemkov

(1) Domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacich (obydliá) je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá z trestného činu.

(2) Z dôvodov uvedených v odseku 1 možno vykonať aj prehliadku priestorov neslúžiacich na bývanie (iných priestorov) a pozemkov, ktoré nie sú verejne prístupné.

(3) Osobnú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že niekto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie.

(4) U osoby zadržanej a u osoby, ktorá bola zatknutá alebo ktorá sa berie do väzby, možno vykonať osobnú prehliadku aj vtedy, ak je tu podozrenie, že má pri sebe zbraň alebo inú vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie vlastné alebo cudzie.

§ 83

Príkaz na domovú prehliadku

(1) Nariadiť domovú prehliadku je oprávnený sudca alebo predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu alebo sudcu (§ 18) urobiť predseda senátu alebo sudca, v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa osobe, u ktorej sa prehliadka vykonáva, pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bráni doručeniu.

(2) Na príkaz predsedu senátu alebo sudcu vykoná domovú prehliadku policajný orgán, v prípravnom konaní tiež vyšetrovateľ.

§ 83a

Príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov

(1) Prehliadku iných priestorov alebo pozemkov je oprávnený nariadiť sudca alebo predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán. Vyšetrovateľ alebo policajný orgán na to potrebuje predchádzajúci súhlas prokurátora. Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi priestorov alebo pozemku alebo ich zamestnancovi pri prehliadke, a ak to nie je možné, neodkladne po odpadnutí prekážky, ktorá bráni doručeniu.

(2) Prehliadku iných priestorov alebo pozemkov vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajný orgán.

(3) Bez príkazu alebo súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vykonať prehliadku iných priestorov alebo pozemkov len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno dosiahnuť vopred a vec neznesie odklad, alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie. O vykonaní tohto úkonu musí však neodkladne upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas uvedený v odseku 1.

§ 83b

Príkaz na osobnú prehliadku

(1) Osobnú prehliadku je oprávnený nariadiť sudca alebo predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom vyšetrovateľ alebo policajný orgán.

(2) Ak osobnú prehliadku nevykoná orgán, ktorý ju nariadil, vykoná ju na jeho príkaz policajný orgán.

(3) Osobnú prehliadku vykonáva vždy osoba rovnakého pohlavia.

(4) Bez príkazu alebo súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vykonať osobnú prehliadku len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno vopred dosiahnuť a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie. Bez príkazu alebo súhlasu možno tiež vykonať osobnú prehliadku v prípadoch uvedených v § 82 ods. 4.

§ 83c

Vstup do obydlia, iných priestorov a na pozemok

(1) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán môžu vstúpiť do obydlia, iných priestorov alebo na pozemok len vtedy, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života alebo zdravia osôb alebo na ochranu iných práv a slobôd alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejnej bezpečnosti a poriadku, najmä ak ide o obydľie alebo iné priestory alebo pozemok osoby pristihnutej pri čine.

(2) Rovnako môžu na miesta uvedené v odseku 1 vstúpiť v prípade, ak bol vydaný príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody tam sa zdržujúcej osoby alebo ak treba predviesť tam sa zdržujúceho obvineného.

(3) Po vstupe na miesta uvedené v odseku 1 možno vykonať iba také úkony, ktoré neznesú odklad, alebo úkony na predvedenie osoby.

§ 84**Predchádzajúca výzva**

Domovú prehliadku alebo osobnú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov alebo pozemkov možno vykonať len po predchádzajúcej výzve toho, u koho alebo na kom sa má taký úkon vykonať, a to len vtedy, ak sa výzvou nedosiahlo ani dobrovoľné vydanie hľadanej veci alebo odstránenie iného dôvodu, ktorý viedol k tomuto úkonu.

Výkon prehliadky a vstupu do obydla, iných priestorov a na pozemky**§ 85**

(1) Orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov alebo pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov alebo pozemku aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

(2) K výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať osobu, ktorá nie je na veci zúčastnená. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

(3) V zápisnici o prehliadke treba tiež uviesť, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcom výsluchu, prípadne označiť dôvody, prečo neboli dodržané. Ak pri prehliadke došlo k vydaniu alebo odňatiu veci, treba pojať do zápisnice aj údaje uvedené v § 79 ods. 5.

(4) Osobe, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý taký úkon vykonal, hneď, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín potom, písomné potvrdenie o výsledku úkonu, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli pritom vydané alebo odňaté, alebo odpis zápisnice.

(5) Pri vstupe do obydla, iných priestorov a na pozemky sa použijú primerane ustanovenia odsekov 1 až 4. Účasť osôb uvedených v odseku 1 pri vstupe do obydla však možno odoprieť a osobu uvedenú v odseku 2 nepribrať, ak by mohlo dôjsť k ohrozeniu ich života alebo zdravia.

§ 85a

(1) Osoba, u ktorej sa má vykonať domová prehliadka, prehliadka iných priestorov a pozemku, osobná prehliadka alebo vstup do obydla, je povinná tieto úkony strpieť.

(2) Ak osoba, voči ktorej smeruje úkon uvedený v odseku 1, neumožní vykonanie takého úkonu, sú orgány vykonávajúce úkon oprávnené po predchádzajúcej márnej výzve prekonať odpor takej osoby alebo ňou vytvorenú prekážku. O tom urobia záznam do zápisnice (§ 85 ods. 3).

§ 85b**Vykonávanie dôkazu v byte, obydli, v iných priestoroch a na pozemku**

Ustanovenia § 83, 83a, 84, 85 a 85a sa použijú aj vtedy, ak na miestach uvedených v týchto ustanoveniach treba vykonať ohliadku miesta, rekonštrukciu, rekogníciu alebo vyšetrovací pokus a z povahy takého úkonu vyplýva, že ho nemožno vykonať na inom mieste a ten, u koho sa má taký úkon vykonať, naň nedal súhlas.

Piaty oddiel
Zadržanie a otvorenie zásielok

§ 86
Zadržanie zásielok

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť obsah nedoručených telegramov, listov alebo iných zásielok, ktoré pochádzajú od obvineného alebo sú pre neho určené, nariadi predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor a vyšetrovateľ, aby mu ich pošta alebo podnik vykonávajúci ich prepravu vydali; vyšetrovateľ potrebuje k tomu predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) V trestnom konaní pre trestné činy podľa prvej hlavy osobitnej časti Trestného zákona a pre trestné činy uvedené v osobitnom zákone²⁾ môže prokurátor alebo vyšetrovateľ s predchádzajúcim súhlasom prokurátora nariadiť, aby mu pošta alebo organizácia vykonávajúca dopravu zásielok vydali zásielku, pri ktorej je dôvodné podozrenie, že ňou bol spáchaný taký trestný čin alebo s takým trestným činom súvisí, ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť jej obsah.

(3) Bez nariadenia uvedeného v odseku 1 alebo 2 možno prepravu zásielky zdržať na príkaz vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, ale len vtedy, ak nemožno toto nariadenie vopred zadovážiť a vec nepripúšťa odklad. Ak v takom prípade nedôjde pošte alebo organizácii vykonávajúcej prepravu zásielok do troch dní nariadenie predsedu senátu, prokurátora alebo vyšetrovateľa, aby sa mu zásielky vydali, nesmie pošta alebo organizácia prepravu zásielok ďalej zdržiavať.

§ 87
Otvorenie zásielok

(1) Zásielku vydanú podľa § 86 ods. 1 alebo 2 smie otvoriť len predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán; vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrebuje na otvorenie predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Otvorená zásielka sa odovzdá adresátovi, a ak nie je jeho pobyt známy, niektorej z jeho blízkych osôb; inak sa zásielka vráti odosielateľovi. Ak je však obava, že by odovzdanie zásielky malo škodlivý vplyv na trestné konanie, pripojí sa zásielka ku spis, ak to jej rozmery a charakter umožňujú; inak sa uloží do depozitu. Ak je to vhodné, oznámi sa adresátovi obsah listu alebo telegramu. Ak nie je jeho pobyt známy, oznámi sa niektorej z jeho blízkych osôb.

(3) Zásielka, ktorej otvorenie sa neuznalo za potrebné, ihneď sa odovzdá adresátovi alebo sa vráti pošte alebo organizácii, ktorá ju vydala.

§ 87a
Zámena obsahu zásielok

V záujme zistenia osôb, ktoré majú účasť na nakladaní so zásielkou obsahujúcou omamné látky, psychotropné látky, jedy, jadrové alebo iné podobné rádioaktívne materiály, falšované peniaze a falšované cenné papiere, strelné alebo hromadne účinné zbrane, strelivo a výbušniny, prokurátor alebo s jeho súhlasom vyšetrovateľ môže nariadiť, aby bol obsah takej zásielky vydanaj podľa § 86 ods. 1 alebo 2 zamenený za iný, a takto upravená zásielka bola daná na ďalšiu prepravu. Zámenu vykoná policajný orgán, ktorý o tom spíše záznam, a zabezpečí úschovu zamenených vecí alebo materiálov.

Šiesty oddiel

Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky

§ 88

(1) V trestnom konaní pre obzvlášť závažný úmyselný trestný čin alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, alebo pre trestný čin uvedený v osobitnom zákone²⁾ môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor nariadiť odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ak možno dôvodne predpokladať, že ňou budú oznámené skutočnosti významné pre trestné konanie. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky medzi obhajcom a obvineným sú neprípustné.

(2) Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí vydať písomne a odôvodniť. Súčasne v ňom musí byť určená doba, po ktorú sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať. Doba odpočúvania a záznamu nesmie trvať dlhšie ako 6 mesiacov. Túto dobu môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor predĺžiť vždy na dobu ďalších šiestich mesiacov. O vydaní príkazu a dĺžke doby odpočúvania a záznamu musí byť upovedomená organizácia obstarávajúca prevádzku telekomunikačnej siete, v ktorej obvode sa bude odpočúvanie a záznam vykonávať. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky robí policajný orgán.

(3) V trestnom konaní pre iný trestný čin, ako je uvedený v odseku 1, môže orgán činný v trestnom konaní nariadiť odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky alebo ho urobiť aj sám len so súhlasom účastníka odpočúvanej alebo zaznamenávacej telekomunikačnej stanice.

(4) Ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, treba k nemu pripojiť zápisnicu s uvedením údajov o mieste, čase, spôsobe a obsahu vykonaného záznamu, ako aj o osobe, ktorá záznam vyhotovila. Ostatné záznamy treba označiť, spoľahlivo uschovať a v zápisnici založenej do spisu uviesť, kde sú uložené. V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky urobili, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1 alebo ak s tým súhlasí účastník odpočúvanej stanice.

(5) Ak sa pri odpočúvaní a zázname nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie, orgán činný v trestnom konaní musí získané záznamy zničiť podľa predpisov o skartácii, ktorými je orgán činný v trestnom konaní viazaný.

Siedmy oddiel

Kontrolovaná dodávka

§ 88a

(1) Kontrolovanou dodávkou sa rozumie sledovanie dovozu, vývozu alebo prevozu zásielky, ak okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že zásielka bez príslušného povolenia obsahuje omamné látky, psychotropné látky, jedy, jadrové a iné obdobné rádioaktívne materiály, falšované peniaze a falšované cenné papiere, strelné alebo hromadne účinné zbrane, strelivo a výbušniny, v záujme zistenia osôb, ktoré majú účasť na nakladaní s touto zásielkou.

(2) Príkaz na postup podľa odseku 1 vydáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže dať prokurátor príkaz uvedený v odseku 2 aj mimo prípravného konania. Taký príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

(4) Sledovanie dodávky vykonajú príslušné orgány Policajného zboru v súčinnosti s orgánmi Colnej správy, ktoré sa musia o takom postupe vopred vyzrozumieť.

(5) Pri postupe podľa odseku 1 za podmienok stanovených v osobitných predpisoch možno použiť informačno-technické prostriedky a prostriedky operatívno-pátracej činnosti¹⁰⁾ a priebeh úkonu aj inak vhodne zachytiť (§ 55).

Agent

§ 88b

(1) Pri odhaľovaní trestných činov uvedených v osobitnom zákone²⁾ a pri zisťovaní ich páchatelov možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné iba vtedy, keď odhaľovanie uvedených trestných činov a zisťovanie ich páchatelov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené.

(2) Agentom je príslušník Policajného zboru, ktorý koná pod dočasnou alebo trvalou legendou. Legendou agenta je súhrn krycích údajov o jeho osobe, najmä o jeho totožnosti, narodení, rodnom liste, vzdelaní, rodinnom stave a zamestnaní. Pod touto legendou môže vystupovať v právnych vzťahoch v rámci svojho určenia podľa odseku 1.

(3) Ak je to na vytvorenie alebo zachovanie legendy nevyhnutné, možno za podmienok uvedených v osobitnom zákone vyhotoviť, zmeniť a používať krycie doklady¹¹⁾.

(4) Príkaz na použitie agenta vydáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor. Ak je použitie agenta spojené so vstupom do bytu iného, príkaz na použitie agenta v trestnom konaní vydáva sudca na návrh prokurátora.

(5) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže prokurátor, ak použitie agenta nie je spojené so vstupom do bytu iného, príkaz uvedený v odseku 4 dať aj mimo prípravného konania. Taký príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

(6) Príkaz podľa odsekov 4 a 5 musí byť písomný a musí byť v ňom určená doba, po ktorú bude agent použitý.

(7) Písomnosti týkajúce sa použitia agenta sa do spisu založia iba vtedy, keď prokurátor v obžalobe navrhne vykonanie dôkazu oboznámením so skutočnosťami zistenými agentom.

(8) Agent môže pri použití svojej legendy so súhlasom oprávnenej osoby vstúpiť do bytu. Taký súhlas sa však nesmie získať na základe predstierania práva vstupu.

(9) Pravá totožnosť agenta musí byť aj po ukončení jeho použitia utajená. Predsedovi senátu, prokurátorovi a sudcovi, ktorí sú príslušní na rozhodnutie podľa odsekov 4 a 5, ako aj predsedovi senátu v konaní pred súdom musí sa na ich žiadosť pravá totožnosť agenta oznámiť.

(10) Agentom zistené skutočnosti v prípravnom konaní prednesie ako svedok prezidentom Policajného zboru poverený príslušník Policajného zboru, ktorý zabezpečí aj doručenie predvolania na hlavné pojednávanie agentovi. V konaní na súde predseda senátu nariadi, aby sa obžalovaný počas výsluchu agenta ako svedka z pojednávacej siene vzdialil; po návrate do pojednávacej siene musí mu však oznámiť obsah agentovej výpovede, aby sa k nej obžalovaný mohol vyjadriť. Neoznami mu však pravú totožnosť agenta.

(11) Skutočnosti týkajúce sa trestných činov nesúvisiacich s vecou, v ktorej bol agent použitý, sa môžu v inom konaní použiť ako dôkaz iba vtedy, keď ide o trestný čin uvedený v osobitnom zákone²⁾.

PIATA HLAVA DOKAZOVANIE

§ 89

Všeobecné ustanovenie

(1) V trestnom stíhaní treba dokazovať najmä,

- a) či sa stal skutok, ktorý vykazuje znaky trestného činu,
- b) či tento skutok spáchal obvinený a z akých pohnútok,
- c) podstatné okolnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie nebezpečnosti činu,
- d) podstatné okolnosti na posúdenie osobných pomerov páchatela,
- e) podstatné okolnosti umožňujúce určenie následku a výšky škody spôsobenej trestným činom,
- f) okolnosti, ktoré viedli k trestnej činnosti alebo umožnili jej spáchanie.

(2) Za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo bolo získané zákonným spôsobom, najmä výpovede obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, rekognícia, ohliadka, zvukový a obrazový záznam, veci a listiny dôležité pre trestné konanie.

(3) Skutočnosť, že dôkaz neobstaral orgán činný v trestnom konaní, ale ho predložila niektorá zo strán, nie je dôvodom na jeho odmietnutie. Náklady spojené so získaním a zabezpečením takého dôkazu znáša strana, ktorá ho v konaní predkladá.

(4) Dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia sa nesmie použiť v konaní s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila.

Prvý oddiel

Výpoveď obvineného

§ 90

Predvolanie a predvedenie

(1) Ak sa neustanoví obvinený, ktorý bol riadne predvolaný, na výsluch bez dostatočného ospravedlnenia, možno ho predviesť; na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 66) musí byť v predvolaní upozornený.

(2) Obvinený môže byť predvedený i bez predchádzajúceho predvolania, ak je to nevyhnutné pre úspešné vykonanie trestného konania, najmä keď sa skrýva alebo nemá stále bydlisko.

(3) O predvedenie treba požiadať príslušný policajný orgán; ak však ide o mladistvého, možno tak urobiť, len ak ho nemožno predviesť pracovníkom súdu, prokuratúry alebo orgánu povereného starostlivosťou o mládež. O predvedenie príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnej službe treba požiadať jeho nadriadeného.

Výsluch obvineného

§ 91

(1) Výsluch obvineného sa vykonáva tak, aby poskytol pokiaľ možno úplný a jasný obraz o skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie. K výpovedi alebo k priznaniu nesmie byť obvinený

nijakým spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba rešpektovať jeho osobnosť. Pravdivosť priznania obvineného orgány činné v trestnom konaní overia inými dôkazmi.

(2) Ak je obvinených viac, vylúchajú sa oddelene.

(3) Obvinený, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu,^{11a)} môže byť vylúchnutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

§ 92

(1) Pred prvým výsluchom treba zistiť totožnosť obvineného, opýtať sa na jeho rodinné, majetkové a zárobné pomery a predchádzajúce tresty, objasniť mu podstatu vzneseného obvinenia a poučiť ho o jeho právach. Obsah poučenia sa zaznačí v zápisnici. Ak totožnosť obvineného nemožno hneď zistiť, treba k zápisnici o jeho výsluchu pripojiť také dôkazy, aby táto osoba nemohla byť zamenená s inou osobou.

(2) Obvinenému musí byť daná možnosť k obvineniu sa podrobne vyjadriť, najmä súvisle opísať skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, uviesť okolnosti, ktoré obvinenie zoslabujú alebo vyvracajú, a ponúknuť o nich dôkazy.

(3) Obvinenému môžu sa klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Otázky musia sa klásť jasne a zrozumiteľne, bez predstierania klamlivých a nepravdivých okolností; nesmie sa v nich naznačiť, ako na ne odpovedať.

§ 93

(1) Obvinenému sa môže dovoliť, aby skôr než dá odpoveď, nazrel do písomných poznámok, ktoré musí vylúchajúcejmu, ak o to požiada, predložiť na nazretie; táto okolnosť musí sa v zápisnici poznamenať.

(2) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal; až potom mu má byť osoba alebo vec ukázaná, a to spravidla medzi niekoľkými osobami alebo niekoľkými vecami toho istého druhu.

(3) Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže byť obvinený vyzvaný, aby napísal potrebný počet slov; k tomu nesmie však byť nijakým spôsobom donucovaný. Obvinený je však povinný vždy trpieť úkony potrebné na to, aby sa zistila jeho totožnosť.

§ 94

(1) Ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou svedka alebo spoluobvineného a rozpor nemožno vyjasniť ináč, môže byť obvinený postavený týmto osobám tvárou v tvár.

(2) Osoby postavené tvárou v tvár môžu si klásť navzájom otázky len so súhlasom vylúchajúceho.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú v prípade agenta (§ 88b), ohrozeného svedka a chráneného svedka.^{11a)}

§ 95

(1) Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapíše spravidla podľa diktátu vylúchajúceho, v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

(2) Ak nejde o zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom zasadnutí, musí byť zápisnica po skončení výsluchu obvinenému predložená na prečítanie, alebo ak o to požiada, prečítaná; obvinený má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súhlase s jeho výpoveďou. O tomto práve treba obvineného poučiť.

(3) Zápisnicu o výsluchu, ktorý bol vykonaný bez prirátia zapisovateľa, treba vyslúchanému pred podpisom prečítať alebo na prečítanie predložiť v prítomnosti nezúčastnenej osoby. Ak vyslúchaný má proti obsahu zápisnice námietky, treba ich prejednať v prítomnosti prirátenej osoby a výsledok prejednávania pojať do zápisnice.

Druhý oddiel

Svedkovia

§ 97

Povinnosť svedčiť

Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

§ 98

Predvolanie a predvedenie

Ak sa svedok, hoci bol riadne predvolaný, bez dostatočného ospravedlnenia neustanoví, môže byť predvedený. Na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 66) musí byť svedok v predvolaní upozornený. Ak sa neustanoví príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnnej službe, treba požiadať jeho nadriadeného, aby oznámil dôvod, prečo sa predvolaný neustanovil, prípadne aby ho dal predviesť.

§ 99

Zákaz výsluchu

(1) Svedok nesmie byť vyslúchnutý o okolnostiach, ktoré tvoria štátne tajomstvo, ktoré je povinný zachovať v tajnosti, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom oslobodený; oslobodenie možno odoprieť len vtedy, keby výpoveď spôsobila štátu vážnu škodu.

(2) Svedok nesmie byť vyslúchaný tiež vtedy, keby svojou výpoveďou porušil štátom uloženú povinnosť mlčanlivosti, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme túto povinnosť má, oslobodený.

(3) Zákaz výsluchu podľa odseku 2 sa nevzťahuje na svedeckú výpoveď týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť oznámiť podľa trestného zákona.

§ 100

Právo odoprieť výpoveď

(1) Právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh; ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má právo odoprieť výpoveď ohľadne iných obvinených len vtedy, keď nemožno odlúčiť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, s ktorým je svedok v tomto pomere.

(2) Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v pokolení priamom, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi,

osvojencovi, manželovi alebo druhovi alebo iným osobám v pomere rodinnom alebo obdobnom, ktorých ujmu by právom pocítoval ako ujmu vlastnú.

(3) Odoprieť výpoveď ako svedok nemôže však ten, kto má povinnosť trestný čin, ktorého sa svedecká výpoveď týka, oznámiť podľa trestného zákona.

Výsluch svedka

§ 101

(1) Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť, jeho pomer k obvinenému, poučiť ho o práve odoprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu alebo o možnosti postupu podľa odsekov 3 až 6, ako aj o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčať. Ak sa vykonáva výsluch agenta (§ 88b ods. 10), súd do zápisnice namiesto údajov o skutočnej totožnosti agenta uvedie príslušné krycie údaje.

(2) Na začiatku výsluchu treba sa svedka opýtať na pomer k prejednávanej veci a k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti významné pre zistenie jeho hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie a odkiaľ sa dozvedel okolnosti nim uvádzané.

(3) Ak je dôvodná obava, že svedok alebo iná jemu blízka osoba sú v dôsledku uvedenia bydliska tohto svedka ohrození, môže sa svedkovi povoliť, aby namiesto bydliska uviedol svoje pracovisko alebo inú adresu, na ktorú mu môže byť doručené predvolanie. Ak svedok skutočnosti dôležité pre trestné konanie zistil v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, môže namiesto bydliska uvádzať svoje pracovisko.

(4) Ak je dôvodná obava, že oznámením totožnosti alebo bydliska, prípadne miesta pobytu svedka je ohrozený jeho život, zdravie, telesná integrita alebo ak také nebezpečenstvo hrozí jemu blízkej osobe, môže sa svedkovi povoliť, aby neuvádzal údaje o svojej osobe. Na hlavnom pojednávaní však musí uviesť, ako sa oboznámil so skutočnosťami, o ktorých vypovedal. Materiály, ktoré umožňujú zistenie totožnosti takého svedka, sa ukladajú na prokuratúre a v konaní na súde u predsedu senátu. Do spisu sa zakladajú iba vtedy, keď ohrozenie pominie. Aj takému svedkovi v prípade potreby možno položiť otázky o okolnostiach, ktoré sa týkajú jeho hodnovernosti, osobitne otázky o jeho vzťahu k obvinenému alebo k poškodenému.

(5) Pred výsluchom svedka, ktorého totožnosť je utajená, je súd povinný v záujme jeho ochrany vylúčiť verejnosť, prípadne vykonať iné vhodné opatrenia.

(6) Súhlas na postup podľa odsekov 3 a 4 dáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(7) Pri odhaľovaní trestných činov uvedených v osobitnom zákone²⁾ vo výnimočných prípadoch možno na svedka aplikovať ustanovenie § 88b ods. 2.

(8) Svedkovi sa môžu kláď otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Svedkovi nesmú sa kláď otázky, v ktorých by boli obsiahnuté okolnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede.

(9) Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže sa svedkovi prikázať, aby napísal potrebný počet slov.

§ 101a

Ak vyšetrovateľ neuzná dôvod na postup podľa § 101 ods. 3 a 4, hoci sa ho svedok domáha a uvádza konkrétne skutočnosti, ktoré podľa neho takýto spôsob postupu odôvodňujú, vyšetrovateľ predloží vec prokurátorovi, aby preskúmal správnosť postupu vyšetrovateľa. Ak nehrozí nebezpečenstvo z omeškania, odloží výsluch svedka dovtedy, kým prokurátor o tejto veci nerozhodne. V opačnom prípade svedka vypočuje a do rozhodnutia prokurátora so zápisnicou o výsluchu zaobchádza tak, aby totožnosť svedka zostala utajená.

§ 101b

(1) Svedok, ktorý sa pre svoj vek, chorobu, telesné, zmyslové alebo duševné postihnutie alebo z iných vážnych dôvodov nemôže dostaviť na výsluch, môže byť vypočutý pri použití technických zariadení určených na prenos zvuku alebo obrazu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije vtedy, ak svedok pre svoj pobyt v cudzine sa nemôže alebo nechce dostaviť na výsluch, ale je ochotný vypovedať, a príslušný orgán cudzieho štátu poskytne potrebnú právnu pomoc.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj pri výsluchu ohrozeného svedka a chráneného svedka, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu.^{11a)}

§ 102

(1) Ak je ako svedok vyslúchaná osoba mladšia ako pätnásť rokov o okolnostiach, ktorých oživovanie v pamäti by so zreteľom na vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj, treba výsluch vykonávať obzvlášť ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby výsluch v ďalšom konaní spravidla sa už nemusel opakovať; k výsluchu sa priberie pedagóg alebo iná osoba majúca skúsenosti s výchovou mládeže, ktorá by so zreteľom na predmet výsluchu a stupeň duševného vývoja vyslúchanej osoby prispela k správne mu vedeniu výsluchu. Ak to môže prispieť k správne mu vykonaniu výsluchu, môžu byť pribraní i rodičia.

(2) V ďalšom konaní má byť taká osoba vyslúchnutá znova len v nevyhnutných prípadoch. V konaní pred súdom možno na podklade rozhodnutia súdu vykonať dôkaz prečítaním zápisnice i bez podmienok uvedených v § 211. Osoba, ktorá bola k výsluchu pribraná, sa podľa potreby vyslúchne na správnosť a úplnosť zápisnice, na spôsob, ktorým bol výsluch vykonaný, ako aj na spôsob, ktorým vyslúchaná osoba vypovedala.

§ 103

Ustanovenia § 93 ods. 1 a 2, § 94 a 95 o výsluchu obvineného sa použijú primerane i na výsluch svedka.

§ 104 Svedočné

(1) Svedok má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej odmeny za prácu (svedočné). Nárok zaniká, ak ho svedok neuplatní do troch dní po svojom výsluchu alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k výsluchu nedôjde; na to musí byť svedok upozornený.

(2) Výšku svedočného určí ten, kto svedka predvolal, a v konaní pred súdom predseda senátu.

Tretí oddiel**Znalci****Pribranie znalca****§ 105**

(1) Ak sú na objasnenie skutočnosti dôležitej pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, rozhodne orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom sudca alebo predseda senátu o pribraní znalca okrem prípadu, že ide o skúmanie duševného stavu osoby obvinenej z trestného činu; v takom prípade je vždy potrebný písomný príkaz súdu. Namiesto pribrania znalca možno sa uspokojiť v jednoduchých prípadoch s potvrdením alebo odborným vyjadrením príslušného orgánu, o správnosti ktorých niet pochybností.

(2) Ak ide o objasnenie skutočnosti obzvlášť dôležitej, treba pribrať dvoch znalcov. Dvoch znalcov treba pribrať vždy, ak ide o prehliadku a pitvu mŕtvoly (§ 115) alebo o vyšetrenie duševného stavu (§ 116). Na prehliadku a pitvu mŕtvoly nesmie byť pribratý ako znalec ten lekár, ktorý zomrelého ošetroval za choroby, ktorá smrti bezprostredne predchádzala.

(3) Proti rozhodnutiu o pribraní znalca je prípustná sťažnosť.

§ 106

Znalec musí byť v predvolaní upozornený na následky neustanovenia sa (§ 66) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vylúčený alebo ktoré mu inak bránia byť vo veci činný ako znalec. Znalec musí byť tiež poučený o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede a vedome nepravdivého znaleckého posudku. Primerane sa postupuje aj v prípadoch, ak posudok obstarala niektorá zo strán podľa § 89 ods. 3.

§ 107**Príprava posudku**

(1) Znalcovi, ktorý je poverený úkonom, sa poskytnú potrebné vysvetlenia zo spisu a vymedzia sa jeho úlohy. Pritom treba dbať na to, že znalcovi nepatrí vykonávať hodnotenie dôkazov a riešiť právne otázky. Ak to je na podanie posudku potrebné, dovolí sa znalcovi nazrieť do spisov alebo sa mu spisy požičajú. Môže sa mu tiež dovoliť, aby bol prítomný pri výsluchu obvineného a svedkov a aby im kládol otázky vzťahujúce sa na predmet znaleckého vyšetrenia. Znalec môže tiež navrhnúť, aby boli inými dôkazmi napred objasnené okolnosti potrebné na podanie posudku.

(2) Znalcovi sa spravidla uloží, aby posudok vypracoval písomne. Posudok sa doručuje tiež obhajcovi, a to na trovy obhajoby.

§ 108**Výsluch znalca**

(1) Ak vypracoval znalec posudok písomne, postačí, aby sa pri výsluchu naň odvolal a ho potvrdil. Ak nebol posudok vypracovaný písomne, nadiktuje ho znalec pri výsluchu do zápisnice.

(2) Ak sa pribralo viac znalcov, ktorí dospeli po vzájomnej porade k súhlasným záverom, podá za všetkých posudok ten z nich, ktorého sami na to určili; ak sa závery znalcov rozchádzajú, treba vyslúchnuť každého osobitne.

(3) V prípravnom konaní možno od výsluchu znalca upustiť, ak nemá vyšetrovateľ a ani prokurátor o spoľahlivosti a úplnosti písomne podaného znaleckého posudku pochybnosti.

§ 109 **Vady posudku**

Ak je pochybnosť o správnosti posudku alebo ak je posudok nejasný alebo neúplný, treba požiadať znalca o vysvetlenie. Keby to nevedlo k výsledku, príberie sa znalec iný.

§ 110 **Posudok ústavu**

(1) Vo výnimočných, obzvlášť obťažných prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie môže orgán činný v trestnom konaní rozhodnúť o príbratí štátneho orgánu alebo ústavu na podanie posudku alebo na preskúmanie posudku podaného znalcom.

(2) Štátny orgán alebo štátny ústav podá posudok písomne. V ňom označí osobu, ktorá posudok vypracovala a môže byť v prípade potreby ako znalec vypočutá. Ak ide o prípad, v ktorom by bolo treba pribrať dvoch znalcov (§ 105 ods. 2), uvedie štátny orgán alebo štátny ústav v posudku dve takéto osoby.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 111 **Použitie osobitných predpisov o znalcoch**

(1) O ustanovovaní znalca, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť vykonanie znaleckého úkonu, o sľube a o pripomenutí povinností pred vykonaním znaleckého úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon (znalečné) platia osobitné predpisy.

(2) Výšku znalečného určí ten, kto znalca pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Ak ten, kto znalca pribral, alebo predseda senátu nesúhlasí s výškou vyúčtovaného znalečného, rozhodne uznesením. Proti rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel **Vecné a listinné dôkazy**

§ 112

(1) Vecnými dôkazmi sú predmety, ktorými alebo na ktorých bol trestný čin spáchaný, iné predmety, ktoré dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť a môžu byť prostriedkom na odhalenie a zistenie trestného činu a jeho páchatela, ako aj stopy trestného činu.

(2) Listinnými dôkazmi sú listiny, ktoré svojím obsahom dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť vzťahujúcu sa na trestný čin alebo na obvineného.

Piaty oddiel

Ohliadka

§ 113

Účel ohliadky a zápisnica o nej

(1) Ohliadka sa robí, ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti dôležité pre trestné konanie. Na ohliadku sa spravidla priberie znalec.

(2) Zápisnica o ohliadke musí poskytovať úplný a verný obraz predmetu ohliadky; majú sa preto k nej priložiť fotografie, náčrty a iné pomôcky.

§ 113a

Ohliadka miesta činu

(1) Ohliadka miesta činu sa vykonáva, ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti dôležité pre trestné konanie, najmä ak by mohli byť na mieste činu zistené alebo zaistené akékoľvek stopy.

(2) Za riadny výkon ohliadky a spracovanie dokumentácie zodpovedá policajný orgán; ak ide o trestný čin alebo o podozrenie z trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje tri roky, sa na ohliadke zúčastní aj vyšetrovateľ.

§ 114

Prehliadka tela a iné podobné úkony

(1) Prehliadke tela je povinný sa podrobiť každý, ak nevyhnutne treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

(2) Ak na dôkaz treba vykonať skúšku krvi alebo iný obdobný úkon, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť, aby jej lekár alebo odborný zdravotný pracovník odobral krv alebo u nej vykonal iný potrebný úkon, ak nie je spojený s nebezpečenstvom pre jej zdravie.

(3) Ak na dôkaz treba zistiť totožnosť osoby, ktorá sa zdržiavala na mieste činu, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť úkony potrebné na také zistenie.

(4) O povinnosti podľa predchádzajúcich odsekov treba túto osobu poučiť s upozornením na následky nevyhovenia (§ 66).

§ 115

Prehliadka a pitva mŕtvoly a jej exhumácia

(1) Ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestnými činom, musí byť mŕtvola prehliadnutá a pitvaná. Pochovať mŕtvolu možno v takých prípadoch len so súhlasom prokurátora. O tom rozhodne prokurátor alebo vyšetrovateľ s najväčším urýchlením.

(2) Exhumáciu mŕtvoly môže nariadiť predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

Wyšetrenie duševného stavu

§ 116

(1) Ak treba vyšetriť duševný stav obvineného, príberú sa k tomu na písomný príkaz súdu vždy dvaja znalci z odboru psychiatrie.

(2) Ak nemožno duševný stav vyšetriť inak, môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca nariadiť, aby obvinený bol pozorovaný v zdravotníckom ústave, alebo ak je vo väzbe, aj v osobitnom oddelení nápravného zariadenia. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Ak zistia znalci u obvineného príznaky nasvedčujúce jeho nepríčetnosť alebo zmenšenej príčetnosti, vyslovia sa súčasne o tom, či je jeho pobyt na slobode nebezpečný.

§ 117

Pozorovanie duševného stavu nemá trvať dlhšie ako dva mesiace; do toho času treba podať posudok. Na odôvodnenú žiadosť znalcov môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca túto lehotu predĺžiť, nie však viac ako o mesiac. Proti predĺženiu lehoty je prípustná sťažnosť.

§ 118

Ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, možno znalecky vyšetriť i duševný stav svedka; v takom prípade je vždy potrebný písomný príkaz súdu. Pozorovanie duševného stavu svedka podľa § 116 ods. 2 nie je však prípustné.

ŠIESTA HLAVA ROZHODNUTIA

§ 119

Spôsob rozhodovania

(1) Súd rozhoduje rozsudkom, kde to zákon výslovne ustanovuje; v ostatných prípadoch rozhoduje, ak zákon neustanovuje niečo iné, uznesením.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán rozhodujú, ak zákon neustanovuje niečo iné, uznesením.

Prvý oddiel Rozsudok

Obsah rozsudku

§ 120

(1) Rozsudok po úvodných slovách „V mene republiky“ musí obsahovať

- a) označenie súdu, o ktorého rozsudok ide, aj mená a priezviská sudcov, ktorí sa na rozhodnutí zúčastnili,
- b) deň a miesto vyhlásenia rozsudku,
- c) výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité,

- d) odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné, a
- e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) Obžalovaný musí byť v rozsudku označený údajom svojho mena a priezviska, dňa a miesta narodenia, svojho zamestnania a bydliska, prípadne inými údajmi potrebnými na to, aby nemohol byť zamenený s inou osobou. Ak ide o osobu podliehajúcu právomoci vojenských súdov, uvedie sa i hodnosť obžalovaného a útvar, ktorého je príslušníkom.

(3) Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného, alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale i uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne i uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov včítane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

§ 121

Do rozsudku, ktorým sa rozhoduje otázka viny, pojme súd tiež výrok

- a) o náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu včas uplatnený (§ 43 ods. 2),
- b) o ochrannom opatrení, ak o ňom bolo na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí konaním o odvolaní rozhodnuté.

§ 122

(1) Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest vymeraný alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené, a to prípadne s poukazom na prijatú záruku. Ak bol uložený trest, ktorého výkon možno podmiennečne odložiť, musí rozsudok obsahovať aj výrok o tom, či bol podmiennečný odklad povolený, a prípadne na aké podmienky je viazaný. Ak bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, rozsudok musí obsahovať výrok o spôsobe výkonu tohto trestu (§ 39a, 81 Tr. zák.). Ak je odsúdený obzvlášť nebezpečným recidivistom, treba výrok o tom taktiež pojať do rozsudku.

(2) Vo výroku oslobodzujúceho rozsudku musí sa uviesť, o ktorý z dôvodov uvedených v § 226 sa oslobodenie spod obžaloby opiera.

§ 123

Súd, ktorý rozhoduje znovu vo veci, v ktorej skorší rozsudok bol na podklade odvolania, sťažnosti pre porušenie zákona alebo návrhu na obnovu zrušený len čiastočne, pojme do nového rozsudku iba tie výroky, pre ktoré o veci znovu rozhoduje. Na súvis týchto výrokov s výrokmi, v ktorých zostal skorší rozsudok nedotknutý, pritom poukáže.

§ 124

V rozsudku, ktorým ukladá súhrnný trest, musí súd označiť tie skoršie rozsudky, z ktorých nový rozsudok zrušuje výrok o treste a nahradzuje ho výrokom o súhrnnom treste.

§ 125

Ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných

ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak boli do rozsudku pojaté ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Porada a hlasovanie o rozsudku

§ 126

Pri porade o rozsudku, ktorým sa rozhoduje o vine a treste, posúdi súd najmä,

- a) či sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) či tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu,
- c) či tento skutok spáchal obžalovaný,
- d) či je obžalovaný za tento skutok trestne zodpovedný,
- e) či trestnosť skutku nezanikla,
- f) či prijíma záruku ponúknutú záujmovým združením občanov za nápravu obžalovaného,
- g) či a aký trest má byť obžalovanému uložený,
- h) či a v akom rozsahu má byť obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu,
- ch) či a aké ochranné opatrenie má byť uložené.

§ 127

(1) Na porade a hlasovaní nesmie byť okrem sudcov a prísediacich zúčastnivších sa pojednávania, ktoré rozsudku bezprostredne predchádzalo, a zapisovateľa prítomný nikto iný. O obsahu porady treba zachovať mlčanlivosť.

(2) Pri hlasovaní rozhoduje väčšina hlasov. Ak nemožno väčšinu dosiahnuť, pripočítavajú sa hlasy obžalovanému najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho, až sa dosiahne väčšina. Ak je sporné, ktorá mienka je obžalovanému priaznivejšia, rozhodne sa o tom hlasovaním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovať, aj keď bol v niektorej predchádzajúcej otázke prehlasovaný. Pri hlasovaní o treste sa však môžu hlasovania zdržať tí, ktorí hlasovali pre oslobodenie spod obžaloby; ich hlasy sa pripočítajú k hlasu pre obžalovaného najpriaznivejšiemu.

(4) Prísediaci hlasujú pred sudcami. Prísediaci a mladší sudcovia hlasujú pred staršími a na vojenských súdoch prísediaci alebo sudcovia hodnosťou nižší pred prísediacimi alebo sudcami hodnosťou vyššími. Predseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica (§ 58).

§ 128

Vyhlásenie rozsudku

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť ; vyhlasuje ho predseda senátu.

(2) Vyhlasujú sa úvodné slová „V mene republiky“, úplné znenie výroku, aspoň podstatná časť odôvodnenia a poučenie o opravnom prostriedku. Vyhlásenie musí byť v úplnej zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol odhlasovaný.

(3) Rozsudok sa vyhlási spravidla hneď po ukončení pojednávania, ktoré rozsudku predchádzalo; ak to nie je možné, možno pre vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť najviac o tri dni.

§ 129**Vyhotovenie rozsudku**

(1) Každý rozsudok treba vyhotoviť písomne. Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol vyhlásený.

(2) Rozsudok treba písomne vyhotoviť najneskoršie do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia; ak ho zo závažných dôvodov nemožno v tejto lehote vyhotoviť, predseda súdu môže povoliť dlhšiu lehotu.

(3) Ak nemôže predseda senátu ani iný jeho člen vyhlásený rozsudok písomne vyhotoviť pre prekážku dlhšieho trvania, vyhotoví ho na príkaz predsedu súdu iný sudca. Ak ide o samosudcu, vyhotoví rozsudok sudca určený predsedom súdu.

(4) Vyhotovený rozsudok podpíše predseda senátu a ten, kto ho vypracoval. Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše ho za neho iný člen senátu; dôvod toho sa na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 130**Doručenie rozsudku**

(1) Rozsudok sa v odpise doručí obžalovanému, prokurátorovi, zúčastnenej osobe a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, a to aj keď boli pri vyhlásení rozsudku prítomní.

(2) Ak má obžalovaný obhajcu alebo zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku aj im.

(3) Ak majú zúčastnená osoba alebo poškodený zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku len zákonnému zástupcovi; ak majú splnomocnenca, doručí sa len splnomocnencovi.

(4) Ak vystupoval na hlavnom pojednávaní spoločenský zástupca, doručí sa odpis rozsudku aj záujmovému združeniu občanov, ktoré ho vyslalo.

§ 131**Oprava vyhotovenia a odpisu rozsudku**

(1) Predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť pisárske chyby a iné zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo vo vyhotovení rozsudku a v jeho odpisoch tak, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť i súd vyššieho stupňa.

(2) Odpis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený odpis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutiu o oprave podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Po právoplatnosti uznesenia o oprave sa oprava vykoná ako na vyhotovení rozsudku, tak i v odpisoch, ktoré sa od osôb, ktorým boli doručené, vyžadujú na ten účel späť.

§ 133**Účinky opravy**

Ak sa oprava vyhotovenia rozsudku alebo oprava odpisu rozsudku podstatne dotkla obsahu niektorého z výrokov rozsudku, plynie prokurátorovi a osobe opraveným výrokom priamo dotknutej lehota na odvolanie od doručenia odpisu uznesenia o oprave, a ak bola proti uzneseniu o oprave podaná sťažnosť, od doručenia rozhodnutia o sťažnosti. O tom treba osobu výrokom priamo dotknutú poučiť.

Druhý oddiel Uznesenie

§ 134 Obsah uznesenia

(1) Uznesenie musí obsahovať

- a) označenie orgánu, o ktorého rozhodnutie ide,
- b) deň a miesto rozhodnutia,
- c) výrok uznesenia s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité,
- d) odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné, a
- e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

(3) Vo vykonávacom konaní môže súd prvého stupňa vyhotoviť zjednodušené uznesenie, ak sa po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí obvinený alebo iná oprávnená osoba a prokurátor vzdali práva na podanie sťažnosti. Zjednodušené uznesenie neobsahuje odôvodnenie.

§ 135 Vyhlásenie uznesenia

Vyhlásiť treba len tie uznesenia, ktoré boli urobené pri úkone vykonávanom za účasti osoby, ktorej sa uznesenie dotýka, ako aj uznesenia, ktoré boli urobené na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí.

§ 136 Vyhotovenie uznesenia

(1) Netreba vyhotovovať uznesenia, ktorými sa len upravuje priebeh konania alebo spôsob vykonania dôkazov alebo ktorými sa nariaďuje alebo pripravuje pojednávanie súdu.

(2) Rovnako netreba vyhotovovať uznesenia, ktoré sú zapísané v plnom svojom znení v zápisnici o úkone, okrem prípadu, že by bolo treba odpis takého uznesenia doručovať niektorej osobe. Ak sa má v takom prípade doručiť iba prokurátorovi, možno mu doručiť odpis zápisnice.

§ 137 Oznamovanie uznesenia

(1) Uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka, ako aj osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet; uznesenie súdu sa oznámi aj prokurátorovi. Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením odpisu uznesenia.

(2) Ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť, obhajcu, prípadne splnomocnenca, postačí, že uznesenie bolo vyhlásené buď tejto osobe alebo jej obhajcovi, prípadne splnomocnencovi; ak sa oznamuje uznesenie doručením odpisu, doručí sa len obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Ak ide o osobu, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, ktorá obhajcu, prípadne splnomocnenca nemá, oznámi sa uznesenie jej zákonnému zástupcovi.

(3) Ak sa však oznamuje obvinenému, ktorý je osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, uznesenie, proti ktorému má sťažnosť, treba ho oznámiť ako jemu, tak aj jeho obhajcovi a jeho zákonnému zástupcovi. Ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, treba také uznesenie oznámiť ako obvinenému, tak aj jeho obhajcovi i vtedy, ak je obvinený osobou, ktorej spôsobilosti na právne úkony nie je obmedzená.

(4) Uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, sa prokurátorovi, osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo dotýka, a osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet, vždy v odpise doručí.

§ 138

Použitie ustanovení o rozsudku

Ak tento oddiel neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého oddielu tejto hlavy o rozsudku.

Tretí oddiel

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí

§ 139

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku

(1) Rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný,

- a) ak zákon proti nemu odvolanie nepripúšťa,
- b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, avšak
 - aa) odvolanie v lehote podané nebolo,
 - bb) oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne vzali späť, alebo
 - cc) podané odvolanie bolo zamietnuté.

(2) Odvolanie podané len poškodeným a odvolanie podané len zúčastnenou osobou nebráni tomu, aby ostatné časti rozsudku nadobudli právoplatnosť a boli vykonané. Taktiež odvolanie týkajúce sa len niektorého z viacerých obžalovaných nebráni tomu, aby rozsudok u ostatných obžalovaných nadobudol právoplatnosť a bol vykonaný.

(3) Ak bola lehota na podanie odvolania zmeškaná, avšak bola podaná oprávnenou osobou žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno rozsudok vykonať až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto žiadosti.

§ 140

Právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia

(1) Uznesenie je právoplatné a vykonateľné,

- a) ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť,
- b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa sťažnosť, avšak
 - aa) sťažnosť v lehote podaná nebola,
 - bb) oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo
 - cc) podaná sťažnosť bola zamietnutá.

(2) Uznesenie je vykonateľné, aj keď doteraz nenadobudlo právoplatnosť, ak zákon proti nemu síce pripúšťa sťažnosť, avšak nepriznáva jej odkladný účinok.

(3) Sťažnosť, ktorá sa týka len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým uznesením, nebráni ani v prípade, že má odkladný účinok, tomu, aby uznesenie nadobudlo právoplatnosť a bolo vykonané v ostatných častiach, ak ich možno oddeliť.

(4) Ak bola lehota na podanie sťažnosti majúcej odkladný účinok zmeškaná, avšak bola podaná oprávnenou osobou žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno uznesenie vykonať až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto žiadosti.

SIEDMA HLAVA SŤAŽNOSŤ A KONANIE O NEJ

§ 141 Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

(2) Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa alebo policajného orgánu. Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

(3) Proti uzneseniu generálneho prokurátora možno podať sťažnosť, iba ak ide o uznesenie o zaistenie majetku podľa § 146a. O sťažnosti rozhoduje najvyšší súd.

(4) Sťažnosť má odkladný účinok, len kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 142 Oprávnené osoby

(1) Ak neustanovuje zákon niečo iné, môže sťažnosť podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo dotýka alebo ktorá na uznesenie dala podnet svojim návrhom, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to i v prospech obvineného.

(2) Proti uzneseniu o väzbe a o ochrannom liečení môžu podať sťažnosť v prospech obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

§ 143 Lehota a miesto na podanie

(1) Sťažnosť sa podáva u orgánu, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia (§ 137); ak sa uznesenie oznamuje ako obvinenému, tak i jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(2) Osobám, ktoré podľa ustanovenia § 142 ods. 2 môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plyní lehota vždy samostatne.

§ 144 Vzdanie sa a vzatie sťažnosti späť

(1) Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

(2) Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, dokiaľ sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tomto prípade plyní obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

(4) Vzatie sťažnosti späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie orgán povolanej na rozhodnutie o sťažnosti, a ak nebola vec doteraz tomuto orgánu predložená, orgán, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje; v konaní pred súdom rozhoduje o tom predseda senátu.

§ 145

Dôvody sťažnosti

(1) Uznesenie možno napadnúť

- a) pre nesprávnosť niektorého jeho výroku, alebo
- b) pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

(2) Sťažnosť možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 146

Konanie pred orgánom, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje

(1) Orgán, proti ktorého uzneseniu sťažnosť smeruje, môže jej sám vyhovieť, ak sa zmena pôvodného uznesenia nedotkne práv inej strany trestného konania. Ak ide o uznesenie vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, ktoré bolo vydané s predchádzajúcim súhlasom prokurátora alebo na jeho pokyn, môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán sám sťažnosti vyhovieť len s predchádzajúcim súhlasom prokurátora.

(2) Ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie

- a) vyšetrovateľ alebo policajný orgán prokurátorovi, ktorý vykonáva nad vyšetrovaním dozor, a ak ide o sťažnosť proti uzneseniu, ku ktorému tento prokurátor dal súhlas alebo pokyn, jeho prostredníctvom nadriadenému prokurátorovi,
- b) prokurátor nadriadenému prokurátorovi alebo súdu,
- c) predseda senátu okresného súdu nadriadenému krajskému súdu, predseda senátu krajského súdu Najvyššiemu súdu; pritom doručí, ak treba, odpis sťažnosti prokurátorovi a osobe, ktorá by mohla byť rozhodnutím o sťažnosti priamo dotknutá.

§ 146a

Rozhodovanie o sťažnosti proti rozhodnutiam o zaistení majetku

O sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým

- a) prokurátor zaistil majetok obvineného na zaistenie nároku poškodeného (§ 47),
 - b) prokurátor zaistil majetok obvineného (§ 347),
- rozhoduje súd, v obvode ktorého je činný prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, a to spravidla do piatich dní.

Rozhodnutie nadriadeného orgánu**§ 147**

(1) Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu.

(2) Ak sa týka sťažnosť len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých sa rozhodlo tým istým uznesením, preskúma nadriadený orgán len správnosť výrokov týkajúcich sa tejto osoby alebo tejto veci a konanie predchádzajúce preskúmvanej časti uznesenia.

§ 148

(1) Nadriadený orgán zamietne sťažnosť,

- a) ak nie je prípustná,
- b) ak bola podaná oneskorene, osobou neoprávnenou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) ak nie je dôvodná.

(2) Ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia.

§ 149

(1) Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, buď

- a) rozhodne vo veci sám, alebo
- b) uloží orgánu, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje, aby o veci znovu konal a rozhodol.

(2) Súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania môže tiež, ak je to pre náležité objasnenie veci potrebné, pri zrušení napadnutého uznesenia vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie, a to aj v tom prípade, že trestné stíhanie bolo zastavené až po nariadení hlavného pojednávania (§ 223 a 231). Ustanovenie § 191 platí aj tu.

(3) Ak je vadná len časť napadnutého uznesenia a možno ju oddeliť od ostatných alebo ak sa týka sťažnosť len časti uznesenia (§ 147 ods. 2), obmedzí nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 len na túto časť.

(4) Ak vada záleží v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán, bez toho, že by vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(5) Súd rozhodujúci o sťažnosti môže, ak to pokladá za nevyhnutné, nariadiť, aby vec bola znovu v prvom stupni prejednaná a bolo o nej rozhodnuté v inom zložení senátu alebo iným súdom toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

(6) Orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil orgán nadriadený, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

§ 150

(1) Orgán rozhodujúci o sťažnosti nemôže z jej podnetu zmeniť uznesenie v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podala alebo v ktorej prospech bola sťažnosť podaná.

(2) Ak zmení nadriadený orgán uznesenie v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech aj niektorému spoluobvinenému, zmení uznesenie tiež v prospech tohto spoluobvineného.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí primerane i pre orgán, ktorému bola vec prikázaná na nové prejednanie a rozhodnutie.

ÔSMA HLAVA TROVY TRESTNÉHO KONANIA

§ 151

Trovy trestného konania, ktoré znáša štát

(1) Trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania včítane vykonávacieho konania znáša štát; neznáša však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného, ani výdavky spôsobené zvolením obhajcu a splnomocnenca. Štát však znáša trovy na nutnú obhajobu, ktoré obvinenému vznikli v dôsledku podania sťažnosti pre porušenie zákona.

(2) Obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov podľa advokátskej tarify.

(3) O výške odmeny a náhrade hotových výdavkov rozhodne na návrh obhajcu orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo. V konaní pred súdom rozhodne predseda senátu súdu prvého stupňa.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 151a

(1) Ak obvinený bezdôvodnou neúčastou spôsobí, že úkon v prípravnom konaní sa nemohol vykonať alebo hlavné pojednávanie či verejné zasadnutie sa muselo odročiť, je povinný uhradiť náklady spojené s opakovaním úkonu alebo s novým hlavným pojednávaním či verejným zasadnutím. Na to treba obvineného upozorniť.

(2) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ustanovia všeobecne záväzným právnym predpisom výšku a spôsob úhrady zvýšených trov trestného konania podľa odseku 1.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Povinnosť na náhradu trov trestného konania

§ 152

(1) Ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu

a) trovy spojené s výkonom väzby,

- b) odmenu a hotové výdavky uhradené ustanovenému obhajcovi štátom, pokiaľ nemá nárok na bezplatnú obhajobu,
- c) trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody a
- d) paušálnou sumou ostatné trovy, ktoré znáša štát.

(2) Úhradu trov spojených s výkonom väzby upravuje osobitný predpis.

(3) Paušálnu sumu uvedenú v odseku 1 písm. d) ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom.

(4) Úhradu trov spojených s výkonom trestu odňatia slobody upravuje zákon o výkone trestu odňatia slobody.

§ 153

(1) Kto podal celkom bezvýsledne návrh na obnovu konania, je povinný štátu nahradiť trovy konania o tomto návrhu, a to paušálnou sumou, ktorú ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom. Ďalej je povinný nahradiť štátu odmenu a hotové výdavky obhajcovi, pokiaľ bol v súvislosti s takým návrhom ustanovený, ibaže obvinený má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu.

(2) Povinnosť na náhradu podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora a orgán poverený starostlivosťou o mládež.

§ 154

Povinnosť na náhradu trov poškodeného

Ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku na náhradu škody v trestnom konaní, včítane trov vzniknutých pribráním splnomocnenca.

Rozhodovanie o povinnosti na náhradu trov trestného konania a o ich výške

§ 155

(1) O povinnosti na náhradu trov poškodeného a o ich výške (§ 154), ako aj o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom väzby a o povinnosti na náhradu odmeny a hotových výdavkov uhradených ustanovenému obhajcovi štátom [§ 152 ods. 1 písm. a), b)] rozhodne po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 156

Ak trovy určené paušálnou sumou [§ 152 ods. 1 písm. d) a § 153 ods. 1] neboli zaplatené kolkovanými známami, rozhodne o povinnosti na ich náhradu po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa.

DRUHÁ ČASŤ
VYŠETROVANIE TRESTNÝCH ČINOV

§ 157

Všeobecné ustanovenie

(1) Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán sú povinní organizovať svoju činnosť tak, aby účinne prispievali k včasnosti a dôvodnosti trestného stíhania.

(2) Prokurátor je oprávnený uložiť vyšetrovateľovi a policajnému orgánu vykonanie takých úkonov, ktoré sú tieto orgány oprávnené vykonať a ktoré sú potrebné na objasnenie veci alebo na zistenie páchatela. Rovnaké oprávnenia má aj vyšetrovateľ vo vzťahu k policajnému orgánu.

DEVIATA HLAVA
POSTUP PRED ZAČATÍM TRESTNÉHO STÍHANIA

§ 158

(1) Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán sú povinní prijímať oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a čo najrýchlejšie ich vybavovať; pritom sú povinní poučiť oznamovateľa o zodpovednosti za vedome nepravdivé údaje, a ak o to oznamovateľ požiada, do jedného mesiaca od jeho oznámenia upovedomiť ho o urobených opatreniach.

(2) Policajné orgány sú povinné robiť všetky potrebné opatrenia na odhalenie trestných činov a na zistenie ich páchatelov; sú povinné robiť aj nevyhnutné opatrenia na predchádzanie trestnej činnosti.

(3) Na preverenie oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin a ostatných podnetov na trestné stíhanie obstarávajú prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán potrebné podklady a nevyhnutné vysvetlenia a zisťujú a zabezpečujú stopy trestného činu; vyšetrovateľ vykonáva úkony podľa tohto ustanovenia pri trestných činoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje tri roky. Právne posúdenie trestného činu vyšetrovateľom je pre policajný orgán záväzná.

(4) Ak trestné stíhanie podľa § 160 nemožno začať preto, lebo osoba, ktorá môže byť obvinená, nie je ešte známa, môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vykonávať spôsobom uvedeným v štvrtej a piatej hlave len neodkladné alebo neopakovateľné úkony. Odpis zápisnice o týchto úkonoch zašle do 48 hodín prokurátorovi. Tento postup nezabavuje policajný orgán povinnosti neodkladne odovzdať vec vyšetrovateľovi, ak je dôvod vzniesť proti určitej osobe obvinenie, a vyšetrovateľa povinnosti vzniesť proti osobe, ktorá má byť stíhaná, obvinenie v súlade s § 160.

(5) O obsahu vysvetlení, ktoré nemajú povahu neodkladného alebo neopakovateľného úkonu, sa spíše úradný záznam. Tento záznam slúži prokurátorovi a obvinenému na zváženie návrhu, aby osoba, ktorá takéto vysvetlenie podala, bola vypočutá pred súdom ako svedok, a súdu na úvahu, či takýto dôkaz vykoná. Záznam v konaní pred súdom nemožno použiť ako dôkaz. Ak je ten, kto podal vysvetlenie, neskôr vypočúvaný ako svedok alebo ako obvinený, nemôže mu byť záznam predložený.

(6) Neodkladným úkonom podľa odseku 4 je taký úkon, ktorý vzhľadom na nebezpečenstvo jeho zmarenia, zničenia alebo straty neznesie z hľadiska účelu trestného konania odklad na dobu, kým sa začne trestné stíhanie. Neopakovateľným úkonom podľa odseku 4 je taký úkon, ktorý nebude možné vykonať pred súdom.

(7) Vysvetlenie podľa odseku 3 sa nesmie požadovať od toho, kto by ním porušil zákonom výslovne uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, len ak by bol tejto povinnosti pozbavený príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme má túto povinnosť. Vysvetlenie môže odoprieť ten, kto by ním spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania seba alebo osobám uvedeným v § 100 ods. 2.

§ 159

(1) Ak nejde vo veci o podozrenie z trestného činu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán vec odloží uznesením, ak nie je na mieste vybaviť vec inak. Takým vybavením môže byť najmä

- a) odovzdanie veci príslušnému orgánu na prejednanie priestupku, alebo
- b) odovzdanie veci inému orgánu na disciplinárne alebo kárne prejednanie.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán pred začatím trestného stíhania odloží vec uznesením, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 11 ods. 1.

(3) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán môže pred začatím trestného stíhania uznesením odložiť vec, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 172 ods. 2.

(4) Ak sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce začať trestné stíhanie (§ 160), vyšetrovateľ alebo policajný orgán vec uznesením uloží. Pred uložením veci treba urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania. Ak pominú dôvody uloženia, postupuje sa podľa § 159 ods. 2 a 3 alebo podľa § 160.

(5) Uznesenie o odložení alebo uložení veci treba doručiť poškodenému. Uznesenie o odložení veci podľa odsekov 2 a 3 alebo o uložení veci podľa odseku 4 musí byť doručené do 48 hodín prokurátorovi. Oznamovateľ sa o odložení alebo uložení veci vyrozumie, ak o to podľa § 158 ods. 1 požiadal.

DESIATA HLAVA

ZAČATIE TRESTNÉHO STÍHANIA A ĎALŠÍ POSTUP V ŇOM

Prvý oddiel

Začatie trestného stíhania

§ 160

(1) Ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, a ak je dostatočne odôvodnený záver, že ho spáchala určitá osoba, začne vyšetrovateľ bez meškania trestné stíhanie, ak nie je dôvod na postup podľa § 159 ods. 2 a 3. Trestné stíhanie sa začína vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré sa obvinenému oznámi (§ 137) do troch dní alebo najneskôr na začiatku prvého výsluchu. Odpis uznesenia o vznesení obvinenia zašle vyšetrovateľ do 48 hodín prokurátorovi.

(2) Uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať popis vyšetrovaného skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona, a dôvody, pre ktoré je obvinený stíhaný.

(3) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán vykonajú po-trebné neodkladné alebo neopakovateľné úkony a vyšetrovateľ začne trestné stíhanie, ak nemožno dosiahnuť, aby tieto úkony vykonal príslušný orgán, a najneskôr do troch dní od ich vykonania odovzdá vec tomuto orgánu, ktorý pokračuje v konaní.

(4) Ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že obvinený spáchal ďalší skutok, na ktorý sa uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo, postupuje vyšetrovateľ, ak ide o tento ďalší skutok, podľa ustanovenia odseku 1.

(5) Ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom, než ako bol v uznesení o vznesení obvinenia právne posúdený, upozorní vyšetrovateľ obvineného na túto okolnosť a takéto upozornenie zaznačí v zápisnici.

(6) Ak osoba, ktorej má byť vznesené obvinenie, neuvedie alebo hodnoverne nepreukáže údaje o svojej totožnosti, k uzneseniu o vznesení obvinenia sa priložia jej daktyloskopické odtlačky, obrazové záznamy, údaje o vonkajšom meraní tela a zvláštnych telesných znameniach a namiesto osobných údajov sa v uznesení o vznesení obvinenia uvedie jej prezývka alebo iné označenie a podrobný opis.

(7) Ak sa v priebehu vyšetrovania zistí totožnosť osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie len s uvedením jej prezývky alebo iného označenia a podrobného opisu, alebo ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že totožnosť osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie, je iná, ako bolo uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, vyšetrovateľ upozorní obvineného na túto okolnosť a takéto upozornenie zaznačí v zápisnici. Odpis zápisnice doručí do 48 hodín prokurátorovi a v prípade, že obvinený je vo väzbe, aj súdu, ktorý o väzbe rozhodol, väznici, v ktorej sa väzba vykonáva, a obhajcovi obvineného.

Druhý oddiel

Vyšetrovanie

§ 161

Vyšetrovacie orgány

Vyšetrovanie vykonávajú vyšetrovatelia Policajného zboru.

§ 162

Odobzdanie vecí vyšetrovateľovi

Ak sa vyšetrovateľ, ktorému vec odovzdal iný orgán, nepovažuje za príslušného, bez meškania predloží spisy so svojim stanoviskom prokurátorovi; inak pokračuje v konaní.

§ 163

(1) Trestné stíhanie pre trestné činy krivého obvinenia podľa § 174, násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a, ohovárania podľa § 206, neposkytnutia pomoci podľa § 207 a 208, poškodzovania cudzích práv podľa § 209, ublíženia na zdraví podľa § 221, 223 a 224, ohrozovania pohlavnou chorobou podľa § 226, obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1, vydierania podľa § 235 ods. 1, porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, krádeže podľa § 247, sprenevery podľa § 248, neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249, neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 249a, podvodu podľa § 250, podielníctva podľa § 251 a 251a, úžery podľa § 253, zatajenia veci podľa § 254, porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255, poškodzovania veriteľa podľa § 256, zvýhodňovania veriteľa podľa § 256a, poškodzovania cudzej veci podľa § 257 a poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 257a Trestného zákona proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď (§ 100 ods. 2), a trestné stíhanie pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 proti tomu, kto je alebo v čase spáchania činu bol vo vzťahu k poškodenému manželom alebo druhom, ako aj pre trestný čin opilstva podľa § 201a Trestného zákona, ak inak vykazuje znaky skutkovej podstaty niektorého z týchto trestných činov,

možno začať a už v začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa však nepoužije, ak takým činom bola spôsobená smrť.

(3) Ak poškodený nepredloží svoje vyjadrenie prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu písomne, zaznamená sa jeho obsah do zápisnice. Súhlas s trestným stíhaním môže poškodený výslovným vyhlásením vziať kedykoľvek späť, a to až dovtedy, kým sa odvolací súd neodoberie na záverečnú poradu. Výslovne odopretý súhlas však nemožno znovu udeliť.

§ 164

Postup pri vyšetrovaní

(1) Vyšetrovateľ vykonáva vyšetrovanie spravidla osobne. Úkony, ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia, a úkony vykonané na pokyn vyšetrovateľa policajnými orgánmi aj po ňom, nemusí vyšetrovateľ opakovať, ak boli vykonané spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona. Ustanovenia § 158 ods. 3 a 4 sa pri vykonávaní vyšetrovacích úkonov použijú obdobne.

(2) Vyšetrovateľ postupuje pri vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy tak, aby boli čo najrýchlejšie v potrebnom rozsahu objasnené všetky skutočnosti dôležité na posúdenie prípadu vrátane osoby páchatela a následkov trestného činu (§ 89 ods. 1).

(3) Dôkazy obstaráva vyšetrovateľ bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech obvineného. Obhajoba obvineného a ním navrhované dôkazy, ak nie sú celkom bezvýznamné, musia sa preskúmať a overiť. Obvinený nesmie byť nijakým spôsobom k výpovedi alebo k priznaniu donucovaný.

(4) Okrem prípadov, v ktorých je podľa tohto zákona potrebný súhlas prokurátora, robí vyšetrovateľ všetky rozhodnutia o postupe pri vyšetrovaní a o vykonaní vyšetrovacích úkonov samostatne a je plne zodpovedný za ich zákonné a včasné vykonanie. Ak vyšetrovateľ nesúhlasí s pokynmi prokurátora na vznesenie obvinenia, na kvalifikáciu trestného činu a na rozsah obvinenia alebo s pokynmi na spôsob vybavenia veci v prípravnom konaní, je oprávnený oznámiť mu písomné námietky; ak prokurátor týmto námietkam nevyhoví, predloží vec nadriadenému prokurátorovi, ktorý pokyny podriadeného prokurátora zruší alebo vec prikáže inému vyšetrovateľovi. Vo všetkých ostatných prípadoch sú pokyny prokurátora pre vyšetrovateľa záväzné.

§ 165

Účasť obhajcov vo vyšetrovaní

(1) Obhajca je už od vznesenia obvinenia oprávnený byť prítomný pri vyšetrovacích úkonoch; môže obvinenému aj iným vyslúchaným klásť otázky, avšak až vtedy, keď orgán výsluch skončí a udelí mu na to slovo.

(2) Ak obhajca oznámi vyšetrovateľovi, že sa chce zúčastniť vyšetrovacieho úkonu, je vyšetrovateľ povinný oznámiť mu včas čas a miesto konania úkonu, okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyzrozumenie obhajcu nemožno zabezpečiť.

§ 166

Skončenie vyšetrovania

(1) Ak vyšetrovateľ uzná vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie obžaloby, umožní obvinenému a obhajcovi, poškodenému alebo jeho splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania. Na túto možnosť upozorní obvineného a jeho obhajcu najmenej tri dni vopred. Uvedenú lehotu možno so súhlasom

obvineného a obhajcu skrátiť. Ak vyšetrovateľ nepovažuje navrhované doplnenie za potrebné, odmietne ho. O týchto úkonoch urobí vyšetrovateľ záznam v spise a o odmietnutí návrhu na doplnenie vyšetrovania vyrozumie obvineného alebo obhajcu a poškodeného.

(2) Ak obvinený, obhajca alebo poškodený nevyužijú možnosť preštudovať spisy napriek tomu, že na ňu boli riadne upozornení, vykoná o tom vyšetrovateľ záznam do spisu a ďalej postupuje tak, akoby k takému úkonu bolo došlo.

(3) Po skončení vyšetrovania predloží vyšetrovateľ prokurátorovi spis s návrhom na podanie obžaloby so zoznamom navrhovaných dôkazov a s odôvodnením, prečo nevyhovel ďalším návrhom na vykonanie dôkazov, alebo vykoná niektoré z rozhodnutí podľa § 171 až 173.

§ 167

Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovania

Obvinený a poškodený majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené priehady vo vyšetrovaní alebo závary v postupe vyšetrovateľa. Žiadosť nie je viazaná lehotou. Túto žiadosť, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez meškania vybaviť. O výsledku preskúmania musí byť žiadateľ upovedomený.

Štvrtý oddiel

Rozhodnutie v prípravnom konaní

§ 171

Postúpenie veci

(1) Vyšetrovateľ postúpi vec inému orgánu, ak výsledky prípravného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, že však ide o skutok, ktorý by mohol iný príslušný orgán posúdiť ako priestupok alebo kárne previnenie.

(2) Uznesenie o postúpení veci treba oznámiť obvinenému a poškodenému; odpis uznesenia vyšetrovateľa treba doručiť aj prokurátorovi, a to do 48 hodín. Proti uzneseniu podľa odsekov 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 172

Zastavenie trestného stíhania

(1) Vyšetrovateľ zastaví trestné stíhanie

- a) ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie,
- b) ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci,
- c) ak nie je dokázané, že skutok spáchal obvinený,
- d) ak je trestné stíhanie neprípustné (§ 11 ods. 1),
- e) ak obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný alebo
- f) ak zanikla trestnosť činu.

(2) Vyšetrovateľ môže zastaviť trestné stíhanie

- a) ak je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo
- b) ak o skutku obvineného bolo už rozhodnuté iným orgánom, disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce.

(3) Uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému. Uznesenie vyšetrovateľa treba doručiť prokurátorovi, a to do 48 hodín. Proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z niektorého dôvodu uvedeného v odseku 2, sa pokračuje, ak obvinený vyhlási do troch dní odvetdy, keď mu bolo oznámené uznesenie o zastavení trestného stíhania, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

§ 173

Prerušenie trestného stíhania

(1) Vyšetrovateľ preruší trestné stíhanie,

- a) ak nemožno pre neprítomnosť obvineného alebo poškodeného vec náležite objasniť,
- b) ak nemožno obvineného pre ťažkú chorobu postaviť pred súd,
- c) ak obvinený pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní činu, nie je schopný chápať zmysel trestného stíhania, alebo
- d) ak je obvinený vydaný do cudziny alebo vyhostený,

(2) Pred prerušením trestného stíhania treba urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania. Ak už nie je dôvod na prerušenie, v trestnom stíhaní sa pokračuje.

(3) Uznesenie o prerušení trestného stíhania treba doručiť poškodenému. Uznesenie vyšetrovateľa treba doručiť prokurátorovi, a to do 48 hodín.

Piaty oddiel

Dozor prokurátora

§ 174

(1) Dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

(2) Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený

- a) dávať záväzné pokyny na vyšetrovanie trestných činov,
- b) vyžadovať od vyšetrovateľa alebo od policajného orgánu spisy, dokumenty, materiály a správy o spáchaných trestných činoch za účelom preverky, či vyšetrovateľ včas začína trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,
- c) zúčastniť sa na vykonávaní úkonov vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, osobne vykonať jednotlivý úkon alebo aj celé vyšetrovanie a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci; pritom postupuje podľa ustanovení platných podľa tohto zákona pre vyšetrovateľa a proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť ako proti rozhodnutiu vyšetrovateľa,
- d) vracaf vec vyšetrovateľovi so svojimi pokynmi na doplnenie,
- e) zrušovať nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia a opatrenia vyšetrovateľa a policajného orgánu, ktoré môže nahrádzať vlastnými rozhodnutiami a opatreniami; pri uznesení o zastavení a prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci môže tak urobiť do pätnástich dní od doručenia uznesenia; ak rozhodnutie vyšetrovateľa a policajného orgánu nahradil vlastným rozhodnutím inak než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť v rovnakom rozsahu ako proti rozhodnutiu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu,

- f) odňať ktorúkoľvek vec určitému vyšetrovateľovi a urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému vyšetrovateľovi.

§ 175

Iba prokurátor je oprávnený:

- a) podať obžalobu,
- b) nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,
- c) vykonať zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody a obmedziť alebo zrušiť také zabezpečenie alebo vec z neho vyňať,
- d) nariadiť exhumáciu mŕtvol,
- e) navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,
- f) vykonať predbežné vyšetrenie v konaní o vydanie do cudziny,

Šiesty oddiel Obžaloba

§ 176

(1) Ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu a pripojí k nej spisy a ich prílohy. O podaní obžaloby upovedomí obvineného a obhajcu.

(2) Obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa obvinenie vzneslo (§ 160). Ak prokurátor mieni tento skutok posudzovať ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval vyšetrovateľ, upozorní na to pred podaním obžaloby obvineného a jeho obhajcu a zistí, či navrhujú so zreteľom na zamýšľanú zmenu vyšetrovanie doplniť.

§ 177

Obžaloba musí obsahovať

- a) označenie prokurátora a deň spísania obžaloby,
- b) meno a priezvisko obvineného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko, prípadne iné údaje potrebné na to, aby sa nemohol zameniť s inou osobou; ak ide o osobu podliehajúcu právomoci vojenských súdov, uvedie sa aj hodnosť obvineného a útvar, ktorého je príslušníkom,
- c) obžalobný návrh, v ktorom musí byť presne označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, pokiaľ ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; musí sa tu ďalej uviesť, aký trestný čin obžaloba v tomto skutku vidí, a to jeho zákonným pomenovaním, uvedením príslušného ustanovenia zákonov a všetkých zákonných znakov, vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu,
- d) odôvodnenie obžalobného návrhu, ktoré musí obsahovať opísanie skutkového deja s uvedením dôkazov, o ktoré sa toto opísanie opiera, obhajobu obvineného a stanovisko prokurátora k nej s uvedením skutočností, pre ktoré prokurátor považuje obhajobu za vyvrátenú alebo za nerozhodnú, ako aj právne úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval pri poudzovaní skutočností podľa príslušných ustanovení zákona, a
- e) zoznam dôkazov, vykonanie ktorých na hlavnom pojednávaní prokurátor navrhuje.

§ 178

(1) Prokurátor v obžalobe navrhne, aby súd uložil ochranné liečenie alebo ochrannú výchovu alebo zhabanie veci, ak má za to, že sú pre to zákonné podmienky.

(2) Návrh uvedený v odseku 1 môže prokurátor urobiť aj samostatne.

TRETIA ČASŤ
KONANIE PRED SÚDOM
JEDENÁSTA HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 180

(1) Trestné stíhanie pred súdom sa koná len na podklade obžaloby, ktorú podáva a pred súdom zastupuje prokurátor.

(2) Pri podaní a zastupovaní obžaloby sa prokurátor spravuje zákonom a vnútorným presvedčením založeným na uvážení všetkých okolností prípadu.

§ 181

(1) Podanú obžalobu treba na súde najskôr preskúmať z toho hľadiska, či pre ďalšie konanie poskytuje spoľahlivý podklad, najmä preveriť, či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu a či jeho výsledky dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Na to slúži predbežné prejednanie obžaloby.

(2) Po podaní obžaloby súd rozhoduje samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním a je povinný - nevyčkávajúc na ďalšie návrhy - urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia, ktoré sú potrebné na vybavenie obžaloby, na skončenie veci a na výkon súdneho rozhodnutia.

§ 182

(1) Prokurátor môže vziať obžalobu späť až do začatia hlavného pojednávania; vec sa tým vracia do stavu prípravného konania.

(2) Ak prokurátor po začatí hlavného pojednávania dôjde k presvedčeniu, že výsledky prejednávania veci pred súdom obžalobu nepotvrdzujú, je povinný ustúpiť od obvinenia a oznámiť súdu dôvody, ktoré ho k tomu viedli. Toto vyhlásenie nezbavuje súd povinnosti, aby - spravujúc sa zákonom a svojim vnútorným presvedčením - rozhodol o obžalobe podľa všeobecných zásad.

§ 183

(1) Záujmové združenia uvedené v § 4 ods. 1 môžu navrhnúť, aby sa na prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom alebo na verejnom zasadaní konanom o odvolaní pred krajským súdom zúčastnil ich zástupca na výkon práva podľa § 5. Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor sú povinní poskytnúť záujmovému združeniu občanov na podklade spisu na to potrebné informácie.

(2) O návrhu podľa odseku 1 rozhodne súd; vyhovieť návrhu môže aj predseda senátu sám. Spoločenský zástupca je oprávnený po tom, čo súd o jeho účasti na konaní kladne rozhodol, nazerať do spisu, robiť dôkazné a iné návrhy, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní, klásť tam vyslúchaným osobám otázky a zúčastniť sa na záverečných rečiach. Súd je povinný spoločenskému zástupcovi pri výkone jeho funkcie všestranne pomáhať.

(3) Spoločenský zástupca tlmočí pri súdnom konaní stanovisko kolektívu k prejednávanej veci a k osobe obvineného, a to na podklade bezprostrednej znalosti jeho osoby, jeho pomeru k ústavnému zriadeniu republiky, pomeru k práci, rodine a spoluobčanom a pomáha, aby súd mohol najmä

- a) všestranne, úplne a objektívne zistiť všetky okolnosti prípadu,
- b) zodpovedne posúdiť osobu obvineného,
- c) správne rozhodnúť o vine a treste,
- d) odhaliť príčiny, ktoré viedli k trestnej činnosti, a dať podnet na ich odstránenie.

DVANÁSTA HLAVA PREDBEŽNÉ PREJEDNANIE OBŽALOBY

§ 185 Všeobecné ustanovenie

(1) Obžalobu podanú na súde preskúma predseda senátu a podľa jej obsahu a podľa obsahu spisu posúdi, či ju treba predbežne prejednať na zasadnutí senátu alebo či môže nariadiť o nej hlavné pojednávanie.

(2) Na uľahčenie rozhodnutia môže vylúchnuť obvineného a zadovážiť potrebné vysvetlenia.

§ 186 Dôvody pre predbežné prejednanie obžaloby

Predseda senátu nariadi predbežne prejednanie obžaloby, ak má za to,

- a) že vec patrí do príslušnosti iného súdu,
- b) že vec má byť postúpená podľa § 171 ods. 1,
- c) že sú tu okolnosti odôvodňujúce zastavenie trestného stíhania podľa § 172 ods. 1 alebo jeho prerušenie podľa § 173 ods. 1 písm. a) až d) alebo okolnosti odôvodňujúce podmienené zastavenie trestného stíhania podľa § 307,
- d) že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, bude treba posudzovať podľa iného ustanovenia trestného zákona, ako podľa ktorého ho posudzuje obžaloba,
- e) že prípravné konanie nebolo vykonané podľa zákona, najmä že v ňom boli porušené predpisy zabezpečujúce právo obhajoby, alebo
- f) že vec nie je v potrebnom rozsahu objasnená z hľadísk, ktoré súd potrebuje pre svoje rozhodnutie.

§ 187 Spôsob predbežného pojednania obžaloby

(1) Predbežné prejednanie obžaloby sa koná na neverejnom zasadnutí. Ak to považuje predseda senátu pre rozhodnutie súdu za potrebné, nariadi o predbežnom prejednaní obžaloby verejné zasadnutie.

(2) Pri predbežnom prejednaní obžaloby preskúma súd vždy celú obžalobu; predseda senátu z tohto hľadiska podá zpravu, pričom sa zameria na otázky, ktoré treba riešiť.

(3) Súd na základe spisu preskúma opodstatnenosť obžaloby, úplnosť a zákonnosť dôkazného materiálu.

Rozhodnutie**§ 188**

(1) Po predbežnom prejednaní obžaloby súd

- a) postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný,
- b) postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 171 ods. 1,
- c) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 1,
- d) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 1 písm a) až d),
- e) vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak je to potrebné na odstránenie závažných chýb prípravného konania alebo na objasnenie závažných skutočností pre rozhodnutie,
- f) trestné stíhanie podmienene zastaví podľa § 307 alebo
- g) postúpi vec samosudcovi, ak je podľa § 314a ods. 1 príslušný vykonávať o nej konanie; samosudca je týmto rozhodnutím viazaný.

(2) Po predbežnom prejednaní obžaloby môže súd tiež zastaviť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 2.

(3) Proti rozhodnutiu podľa ods. 1 písm. a) až f) a podľa odseku 2 môžu prokurátor aj obvinený podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

§ 189

Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená podľa § 188 ods. 1 písm. a) nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad pre posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

§ 190

(1) Ak má súd za to, že pri správnom použití zákona treba skutok, ktorý je predmetom obžaloby, posúdiť podľa iného ustanovenia zákona, ako podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, vráti vec prokurátorovi na došetrenie [§ 188 ods. 1 písm. e)], ak treba so zreteľom na odchylné právne posúdenie vec ešte bližšie objasniť.

(2) Ak došetrenie nie je potrebné, upozorní predseda senátu na možnosť odchylného právneho posúdenia skutku osoby, ktorým sa doručuje odpis obžaloby (§ 196 ods. 1).

§ 191

(1) Ak vráti súd vec prokurátorovi na došetrenie, uvedie v uznesení, v ktorých smeroch treba prípravné konanie doplniť a ktoré skutočnosti treba objasniť, prípadne ktoré úkony treba vykonať.

(2) Len čo uznesenie o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie nadobudlo právoplatnosť, vracia sa vec do stavu prípravného konania.

(3) Došetrenie podľa uznesenia uvedeného v odseku 1 treba vykonať spravidla v lehote do jedného mesiaca odo dňa, keď boli spisy s právoplatným uznesením prokurátorovi vrátené.

§ 192

Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd pri predbežnom prejednaní obžaloby vždy aj o ďalšom trvaní väzby.

§ 195**Nové predbežné pojednanie obžaloby**

(1) Ak sa rozhodne prokurátor vo veci, ktorá mu bola vrátená na došetrenie, opäť pre podanie obžaloby, prihliadne v nej i na výsledky vykonaného došetrenia. Obžaloba sa za podmienok uvedených v § 186 na súde znova predbežne pojedná.

(2) Za podmienok uvedených v § 186 sa obžaloba znovu predbežne pojedná tiež na súde, ktorému bola vec postúpená podľa § 188 ods. 1 písm. a).

TRINÁSTA HLAVA**HLAVNÉ POJEDNÁVANIE****Prvý oddiel****Príprava hlavného pojednávania****§ 196****Doručenie obžaloby**

(1) Ak súd neurobil niektoré z rozhodnutí uvedených v § 188 ods. 1 a 2, dá predseda senátu odpis obžaloby doručiť obžalovanému a jeho obhajcovi a poškodenému, a ak je obžalovaný osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, aj jeho zákonnému zástupcovi; ak bola trestným činom poškodená organizácia, dá odpis obžaloby doručiť i jej. Ak sa v obžalobe navrhlo zhabanie veci patriacej inej osobe ako obžalovanému, dá predseda senátu doručiť odpis obžaloby aj tejto osobe. Ak už bolo kladne rozhodnuté o účasti spoločenského zástupcu na hlavnom pojednávaní, dá predseda senátu odpis obžaloby doručiť aj príslušnému záujmového združeniu občanov.

(2) Osoby, ktorým sa odpis obžaloby doručuje, treba súčasne vyzvať, aby návrhy na vykonanie ďalších dôkazov na hlavnom pojednávaní včas súdu oznámili a aby uviedli okolnosti, ktoré majú byť týmito dôkazmi objasnené.

(3) Odpis obžaloby musí byť doručený najneskoršie s predvolaním na hlavné pojednávanie alebo s upovedomením o ňom.

§ 197**Náhradný sudca**

(1) Ak bude hlavné pojednávanie podľa očakávania trvať dlhší čas, zariadi predseda súdu, aby sa ho zúčastnil jeden alebo dvaja náhradní sudcovia alebo prísediaci.

(2) Náhradný sudca alebo prísediaci má pri hlavnom pojednávaní postavenie člena senátu. Porady a hlasovania sa však zúčastní len v tom prípade, ak je pribráný namiesto sudcu, ktorému zabránila nejaká prekážka v ďalšej účasti na hlavnom pojednávaní. Sudca alebo prísediaci, za ktorého nastúpil náhradný sudca alebo prísediaci, sa hlavného pojednávania ďalej už nezúčastní.

§ 198**Nariadenie hlavného pojednávania**

(1) Deň hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania, prokurátor a obhajca od upovedomenia mali aspoň lehotu piatich pracovných dní na prípravu. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom, a pokiaľ ide o obžalovaného, len vtedy, keď sa na hlavné pojednávanie ustanoví a o jeho vykonanie výslovne žiada. U ostatných osôb,

ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla aspoň trojdňovú lehotu.

(2) O hlavnom pojednávaní sa upovedomí prokurátor, zákonný zástupca a obhajca obžalovaného, ako aj poškodený a zúčastnená osoba. Ak majú poškodený alebo zúčastnená osoba splnomocnenca, upovedomia sa o hlavnom pojednávaní len ich splnomocneneci. Poškodeného treba v upovedomení upozorniť, že ak sa neustanoví na hlavné pojednávanie, bude sa o jeho nároku na náhradu škody rozhodovať na podklade jeho vlastných návrhov, ak sú už obsiahnuté v spise alebo ak dôjdu súdu skôr, ako sa prikročí k dokazovaniu. Ak bol k účasti na hlavnom pojednávaní pripustený spoločenský zástupca, upovedomí sa o hlavnom pojednávaní tiež záujmové združenie občanov, ktoré ho vyslalo.

(3) Pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu tiež všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie jeho zdarného priebehu.

Druhý oddiel

Verejnosť hlavného pojednávania

§ 199

(1) Hlavné pojednávanie koná súd zásadne verejne.

(2) Má pritom na zreteli, aby občanom bola poskytnutá v najširšej miere príležitosť sledovať pojednávanie vecí súdom a aby sa čo najúčinnnejšie prejavilo výchovné pôsobenie trestného konania na širokú verejnosť v zmysle jej aktívneho zapojenia sa do úsilia trestnú činnosť zamedzovať a jej predchádzať. Vo vhodných prípadoch vykonáva preto hlavné pojednávanie priamo na mieste, kde bol trestný čin spáchaný, alebo na pracovisku, prípadne v bydlisku obžalovaného. V tom prípade o konaní hlavného pojednávania upovedomí záujmové združenie, ktoré môže účasť občanov zabezpečiť a účinne prispieť k splneniu účelu sledovaného verejným konaním hlavného pojednávania.

§ 200

(1) Verejnosť na hlavnom pojednávaní môže byť vylúčená, len ak by verejné pojednávanie vecí ohrozilo tajomstvo chránené osobitným zákonom, nerušený priebeh konania alebo mravnosť alebo bezpečnosť alebo iný dôležitý záujem svedkov. Verejnosť musí byť vylúčená počas výsluchu agenta (§ 88b ods. 10); v takom prípade sa nepoužije ustanovenie § 201 ods. 2. Verejnosť možno vylúčiť aj len na časť hlavného pojednávania.

(2) Rozsudok musí byť vyhlásený vždy verejne.

(3) O vylúčení verejnosti rozhodne súd po vypočutí strán uznesením, ktoré verejne vyhlási.

§ 201

(1) Aj keď verejnosť nebola vylúčená podľa § 200, môže súd odoprieť prístup na hlavné pojednávanie maloletým a tým, u ktorých je obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh hlavného pojednávania. Môže tiež urobiť nevyhnutné opatrenia proti prepĺňaniu pojednávacej siene.

(2) Aj keď verejnosť bola vylúčená podľa § 200, môže súd z dôležitých dôvodov povoliť jednotlivým osobám na hlavné pojednávanie prístup. Na žiadosť obžalovaného musí byť povolený prístup dvom jeho dôverníkom. Ak je obžalovaných viac, má právo na voľbu dôverníkov každý z nich. Ak by tak celkový počet dôverníkov vzrástol na viac než šesť a obžalovaní by sa medzi sebou o výbere nedohodli, vykoná výber súd. Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie tajomstva

chráneného osobitným zákonom, prípadne bezpečnosti alebo iného dôležitého záujmu svedkov, môžu byť za dôverníkov zvolené len také osoby, proti ktorým nemá súd námietky.

(3) Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva, upozorní predseda senátu prítomných na trestné následky toho, keby nepovolaným osobám prezradili skutočnosti, o ktorých sa na pojednávaní dozvedia; môže tiež zakázať, aby si prítomní robili písomné poznámky.

Tretí oddiel

Otvorenie hlavného pojednávania

§ 202

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní

(1) Hlavné pojednávanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, zapisovateľa a prokurátora.

(2) V neprítomnosti obžalovaného môže sa hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obžalovaného, a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na hlavné pojednávanie včas a riadne predvolaný a
- b) o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, bol obžalovaný už niektorým orgánom činným v trestnom konaní vyslúchnutý a bolo dodržané ustanovenie o vznesení obvinenia (§ 160) a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania (§ 166 ods. 1).

(3) Hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je obžalovaný vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov. V prípadoch nutnej obhajoby (§ 36) nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu.

(4) Ustanovenie prvej vety odseku 3 sa nepoužije, ak obžalovaný požiada, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Vedenie hlavného pojednávania

§ 203

(1) Hlavné pojednávanie vedie predseda senátu.

(2) Je povinný pritom dbať, aby bola zachovaná dôstojnosť a vážnosť súdneho pojednávania, aby hlavné pojednávanie nebolo zdržované výkladmi, ktoré nemajú vzťah k prejednávanej veci, a aby bolo zamerané čo najúčinnšie na objasnenie veci.

(3) Kto sa cíti opatrením predsedu senátu pri vedení hlavného pojednávania ukrátený, môže žiadať, aby rozhodol senát. Takú žiadosť i rozhodnutie o nej treba zaznamenať v zápisnici.

§ 204

(1) Osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu z pojednávacej siene vykázať.

(2) Obžalovaný môže byť vykázaný len uznesením senátu po predchádzajúcej výstrahe, a to len na čas nevyhnutne potrebný. Len čo mu bol povolený znovu prístup do pojednávacej siene, oznámi

mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania konaného v jeho neprítomnosti, aby sa k nemu mohol vyjadriť.

Začiatok hlavného pojednávania

§ 205

(1) Hlavné pojednávanie otvorí predseda senátu oznámením veci, ktorá bude prejednávaná; potom predseda zistí, či sa ustanovili osoby, ktoré boli na hlavné pojednávanie predvolané alebo o ňom upovedomené, a zistí ich totožnosť. U osôb, u ktorých treba zachovať lehotu na prípravu, zistí, či táto lehota bola zachovaná.

(2) Ak sa niektorá z predvolaných osôb neustanovila, rozhodne súd po vypočutí prítomných strán, či možno pojednávanie napriek tomu vykonať alebo či ho treba odročiť.

§ 206

(1) Po vykonaní úkonov uvedených v § 205 predseda senátu vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu.

(2) Po prednesení obžaloby sa predseda senátu opýta poškodeného, či navrhuje, aby sa obžalovanému uložila povinnosť na náhradu škody spôsobenej trestným činom a v akom rozsahu. Ak sa neustanoví poškodený na hlavné pojednávanie a ak je jeho návrh obsiahnutý už v spise, predseda senátu prečíta tento návrh zo spisu.

(3) Ak uplatňuje práva poškodeného osoba, ktorej toto právo zrejme nepatrí, vysloví súd uznesením, že túto osobu ako poškodeného na hlavné pojednávanie neprípúšťa. Také rozhodnutie nebráni uplatneniu nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

(4) Podľa odseku 3 postupuje súd aj vtedy, keď bránia účasti poškodeného okolnosti uvedené v § 44 ods. 2 a 3.

Štvrtý oddiel

Dokazovanie

Výsluch obžalovaného

§ 207

(1) Po prednesení obžaloby a vyjadrení poškodeného vyslúchne predseda senátu obžalovaného na obsah obžaloby, a ak bol uplatnený nárok na náhradu škody, aj na tento nárok.

(2) Zápisnica o predchádzajúcej výpovedi obžalovaného sa prečíta len vtedy, ak sa koná v neprítomnosti obžalovaného, keď obžalovaný odoprie vypovedať alebo keď sa objavia podstatné rozpory medzi jeho skoršou výpoveďou a jeho údajmi pri hlavnom pojednávaní a ak bol výsluch vykonaný po vznesení obvinenia spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona. Na tieto rozpory treba obžalovaného upozorniť a opýtať sa ho na ich príčinu.

§ 208

Ak je obžalovaných niekoľko, predseda senátu môže urobiť opatrenia, aby obžalovaný bol vyslúchaný v neprítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však treba vždy ešte v priebehu dokazovania oboznámiť s obsahom výpovede spoluobžalovaných, ktorí boli vyslúchaní v jeho neprítomnosti.

Vykonávanie ďalších dôkazov**§ 209**

Predseda senátu dbá na to, aby ešte nevyslúchnutý svedok nebol prítomný pri výsluchu obžalovaného a iných svedkov. Po výsluchu obvineného súd spravidla vypočuje poškodeného. Ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevyovie pravdu, prípadne ak ide o výsluch svedka, ktorému alebo jemu blízkej osobe z podaného svedectva hrozí ujma na zdraví, smrť alebo iné závažné nebezpečenstvo, alebo o svedka, ktorého totožnosť musí zostať zo závažných dôvodov utajená, predseda senátu urobí vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti alebo utajenie totožnosti svedka, prípadne vylúči obžalovaného, jeho dôverníkov a verejnosť po dobu výsluchu takého svedka z pojednávacej siene. Po návrate do pojednávacej siene musí byť obžalovaný oboznámený s obsahom výpovede svedka, môže sa o nej vyjadriť aj bez toho, aby sa so svedkom stretol, a môže mu prostredníctvom predsedu senátu klásť aj otázky.

§ 210

Ak znalec nepodal ešte vo veci písomný posudok alebo sa od neho odchyľuje alebo ho dopĺňa, môže mu predseda senátu uložiť, aby posudok alebo jeho doplnok nadiktoval do zápisnice alebo ho sám napísal.

§ 211

(1) Namiesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi, ak súd nepokladá osobný výsluch za potrebný a prokurátor aj obžalovaný s tým súhlasia.

(2) Zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa prečíta aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba

- a) zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela chorobou, ktorá natrvalo alebo na dohľadný čas znemožňuje jej výsluch,
- b) na hlavnom pojednávaní bez oprávnenia odoprela vypovedať alebo sa odchyľuje v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede.

(3) Zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 100, možno prečítať len za predpokladu, že svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a obhajca mal možnosť sa na tom výsluchu zúčastniť.

(4) Namiesto výsluchu znalca možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jeho písomný posudok, ak znalec bol pred podaním posudku poučený podľa § 106, nie sú pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia.

§ 212

Zvukový alebo obrazový záznam sa ako dôkaz môže vykonať oboznámením s jeho písomným prepisom alebo v prípade potreby aj jeho predvedením na technickom zariadení. Súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

§ 213

(1) Posudky, správy štátnych a iných orgánov a ďalšie listiny, ktorými sa vykonáva dôkaz, sa na hlavnom pojednávaní prečítajú a umožní sa do nich nazrieť stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

(2) Iné vecné dôkazy sa predložia stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

§ 214

Obžalovaného a poškodeného sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chce k nemu vyjadriť, a jeho vyjadrenie sa zapíše do zápisnice.

§ 215**Súčinnosť strán pri dokazovaní**

(1) Prokurátor, spoločenský zástupca, obžalovaný, jeho obhajca a zákonný zástupca, zúčastnená osoba, poškodený a ich splnomocnení môžu so súhlasom predsedu senátu klásť vyslúchaným otázky, a to spravidla vtedy, keď predseda senátu svoje dotazy skončil a keď už členovia senátu nemajú otázky.

(2) Prokurátor, obžalovaný a jeho obhajca, poškodený alebo jeho splnomocnenec môžu žiadať, aby sa im umožnilo vykonať výsluch svedka. Predseda senátu im vyhovie najmä vtedy, ak bol svedok predvolaný na ich návrh. V prípade zamietnutia ich žiadosti platí postup podľa § 203 ods. 3.

(3) Po vykonaní všetkých dôkazov zistí predseda senátu, či strany nemajú návrhy na doplnenie dokazovania.

§ 215a**Osobitné ustanovenie o vykonávaní dôkazov**

Obžalovaný, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu,^{11a)} a v súvislosti s prítomnosťou v konaní pred súdom je tu dôvodná obava z ohrozenia jeho života alebo zdravia, či života alebo zdravia jeho blízkej osoby, môže byť vyslúchnutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

Piaty oddiel**Záver hlavného pojednávania****Záverečné reči****§ 216**

(1) Ak niet ďalších dôkazných návrhov alebo ak súd rozhodol, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, vyhlási predseda senátu dokazovanie za skončené a udelí slovo na záverečné reči.

(2) Po záverečnej reči prokurátora prehovorí poškodený, zúčastnená osoba, spoločenský zástupca, obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný. Ak má poškodený alebo zúčastnená osoba splnomocnenca, prehovorí splnomocnenec. Ak treba, určí predseda senátu poradie, v ktorom sa po záverečnej reči prokurátora ujmú slova jednotlivé oprávnené osoby. Obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný hovorí však vždy posledný.

(3) Ak sa po reči obhajcu alebo obžalovaného ujal slova znovu prokurátor alebo spoločenský zástupca, má obhajca, prípadne obžalovaný právo na to odpovedať.

(4) Záverečné reči môže predseda senátu prerušiť len vtedy, keď vybočujú zrejme z rámca prejednávanej veci.

§ 217

Po skončení záverečných rečí a pred odchodom na záverečnú poradu udelí predseda senátu obžalovanému posledné slovo. Počas tohto prejavu nesmú obžalovanému ani súd, ani nikto iný klásť otázky.

§ 218

Doplnenie dokazovania

(1) Ak zistí súd so zreteľom na záverečné reči alebo pri záverečnej porade, že treba ešte niektorú okolnosť objasniť, uznesie sa, že dokazovanie bude doplnené, a v hlavnom pojednávaní pokračuje.

(2) Po doplnení dokazovania treba vždy znovu dať slovo na záverečné reči.

Šiesty oddiel

Odročenie hlavného pojednávania

§ 219

(1) Súd odročí hlavné pojednávanie, ak sa objaví prekážka, pre ktorú nemožno hlavné pojednávanie vykonať alebo v ňom pokračovať. Skôr ako hlavné pojednávanie odročí, zistí, či strany nenavrhnú ďalšie dôkazy, ktoré by bolo treba pre budúce pojednávanie zadovážiť.

(2) Pri pokračovaní v odročenom hlavnom pojednávaní oznámi predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak sa však zmenilo zostavenie senátu, alebo ak to treba z iného dôvodu, musí byť hlavné pojednávanie vykonané znovu.

Siedmy oddiel

Rozhodnutie súdu na hlavnom pojednávaní

§ 220

Podklad pre rozhodnutie

(1) Súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

(2) Pri svojom rozhodnutí smie prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebrané na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

(3) Právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný.

§ 221

Vrátenie veci prokurátorovi

(1) Ak výsledky hlavného pojednávania ukazujú na podstatnú zmenu okolností prípadu a ak na objasnenie veci treba ďalšie vyšetrovanie, môže súd vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie.

(2) Súd vráti vec prokurátorovi na došetrenie aj vtedy, ak ukazujú výsledky hlavného pojednávania, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom, a prokurátor o vrátenie veci požiadal so zreteľom na potrebu spoločného pojednania.

(3) Ustanovenie § 191 platí i pre vrátenie veci podľa odseku 1 a 2.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 222

Postúpenie veci

(1) Ak zistí súd v zažalovanom skutku trestný čin, na ktorého prejednanie nie je príslušný, postúpi vec príslušnému súdu. Je však povinný rozhodnúť vec sám, ak ide iba o miestnu nepríslušnosť a obžalovaný ju nevytkol; tiež je povinný sám vec rozhodnúť, ak by mala byť vec postúpená súdu toho istého druhu, avšak nižšieho stupňa. Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad pre posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

(2) Súd postúpi vec inému orgánu, ak zistí, že nejde o trestný čin, ale zažalovaný skutok by mohol iný orgán posúdiť ako priestupok alebo kárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

(3) Proti uzneseniu o postúpení podľa odsekov 2 a 3 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 223

Zastavenie trestného stíhania

(1) Súd zastaví trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 11 ods. 1.

(2) Súd môže zastaviť trestné stíhanie aj vtedy, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorý z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2.

(3) Rozhodnutie podľa odseku 1 a 2 môže sa týkať tiež len niektorého zo skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 224

Prerušenie trestného stíhania

(1) Súd preruší trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 173 ods. 1 písm. b) až d).

(2) Súd preruší trestné stíhanie aj vtedy, keď nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie.

(3) Ak odpadne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým súd trestné stíhanie prerušil alebo ktorým návrh na pokračovanie v ňom zamietol, môže prokurátor podať sťažnosť.

(5) Súd preruší trestné stíhanie, ak sa domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, ktorého použitie je v danej trestnej veci rozhodné pre rozhodovanie o vine a treste, je v rozpore so zákonom, a podá návrh na začatie konania pred Ústavným súdom. Nález Ústavného súdu je preň a pre ostatné všeobecné súdy záväzný.

Rozsudok

§ 225

(1) Ak nebude vec vrátená prokurátorovi podľa § 221 ani postúpená podľa § 222 a ak nedôjde k zastaveniu trestného stíhania podľa § 223 alebo k jeho prerušeniu podľa § 224, rozhodne súd rozsudkom, či sa obžalovaný uznáva za vinného alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje.

(2) Uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, keď obžalovaný bol na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornený podľa § 190 ods. 2. Ak sa tak nestalo, treba obžalovaného na túto možnosť upozorniť ešte pred vynesením rozsudku, a ak o to žiada, poskytnúť mu znovu lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť.

§ 226

Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby,

- a) ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) ak nie je tento skutok trestným činom,
- c) ak nebolo dokázané, že tento skutok spáchal obžalovaný,
- d) ak nie je obžalovaný pre nepričetnosť trestne zodpovedný, alebo
- e) ak zanikla trestnosť činu.

§ 227

Ak bolo trestné stíhanie zastavené v dôsledku udelenia milosti, amnestie, premlčania alebo niektorého z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2 a v konaní sa pokračovalo len preto, že obžalovaný na prejednaní veci trvá (§ 11 ods. 2, § 172 ods. 4), súd, ak nezistí žiadny iný dôvod na oslobodenie obžalovaného, vysloví síce vinu, no trest neuloží.

§ 228

(1) Ak odsudzuje súd obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému majetkovú škodu, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok včas uplatnený (§ 43 ods. 2).

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného na náhradu škody musí presne označovať osobu oprávneného a nárok, ktorý mu bol prisúdený. V odôvodnených prípadoch môže súd vysloviť, že záväzok má byť splnený v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti súčasne určí.

§ 229

(1) Ak niet podľa výsledku dokazovania pre vyslovenie povinnosti na náhradu škody podklad alebo ak by bolo pre rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a podstatne by ho pretiahlo, súd odkáže poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

(2) Na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného tiež so zvyškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

(3) Ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 230

(1) Ak zistil súd u obžalovaného dôvod pre uloženie ochranného opatrenia, môže ho uložiť i bez návrhu prokurátora.

(2) Ak súd potrebuje pre rozhodnutie o ochrannom opatrení vykonať ešte ďalšie dokazovanie, ktoré nemôže byť vykonané hneď, vyhradí rozhodnutie o ochrannom opatrení verejnému zasadnutiu.

(3) Postupovať podľa odseku 2 možno aj vtedy, keď prokurátor urobil návrh na zhabanie veci nepatriacej obžalovanému.

Ôsmy oddiel

Rozhodnutie súdu mimo hlavného pojednávania

§ 231

(1) Ak vyjde najavo mimo hlavného pojednávania niektorá z okolností odôvodňujúcich zastavenie trestného stíhania podľa § 223 ods. 1 a 2 alebo prerušenie trestného stíhania podľa § 224 ods. 1 a 2, súd trestné stíhanie zastaví, prípadne preruší na neverejnom zasadnutí.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

ŠTRNÁSTA HLAVA VEREJNÉ ZASADNUTIE

§ 232

Všeobecné ustanovenie

Na verejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 233

Príprava verejného zasadnutia

(1) Predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojím návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ak tieto osoby neboli na verejné zasadnutie predvolané; upovedomí tiež obhajcu, prípadne splnomocnenca a zákonného zástupcu týchto osôb. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí odpis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet.

(2) Ak na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom vystupoval spoločenský zástupca, upovedomí predseda senátu krajského súdu o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní aj záujmové združenie občanov, ktoré spoločenského zástupcu vyslalo.

(3) Deň verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojím návrhom podnet, osobe, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obhajcovi alebo splnomocnencovi týchto osôb, ako aj prokurátorovi ostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia o ňom aspoň päťdňová lehota na prípravu. Skrátí túto lehotu možno len so súhlasom toho, v koho záujme je lehota daná. U ostatných osôb, ktoré sa na

verejné zasadnutie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla trojdňovú lehotu.

§ 234

Prítomnosť na verejnom zasadnutí

(1) Verejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Ak neustanovuje zákon niečo iné, nie je účasť prokurátora a obhajcu na verejnom zasadnutí nevyhnutná.

Priebeh verejného zasadnutia

§ 235

(1) Po otvorení verejného zasadnutia podá predseda alebo ním určený člen senátu na podklade spisu zprávu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť. Potom osoba, ktorá dala svojim návrhom na verejné zasadnutie podnet, návrh prednesie. Osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ako aj prokurátor sa k návrhu vyjadria, ak nie sú sami navrhovateľmi.

(2) Ak sa na verejnom zasadnutí vykonávajú dôkazy, použijú sa primerane ustanovenia o dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Obmedzenia vo vykonávaní dôkazu čítaním zápisnice o výpovedi svedka alebo znalca (§ 211 ods. 1) platia iba pre verejné zasadnutie konané o odvolaní.

(3) Po vykonaní dôkazov udelí predseda senátu slovo na konečné návrhy. Ak je osobou, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obvinený, má právo hovoriť posledný.

§ 236

Rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási verejne.

§ 237

Podklad pre rozhodnutie

V svojom rozhodnutí smie súd prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebrané na verejnom zasadnutí, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

§ 238

Použitie ustanovení o hlavnom pojednávaní

Na verejnosť, konanie, začiatok a odročenie verejného zasadnutia sa použijú primerane ustanovenia o hlavnom pojednávaní.

Ochranné liečenie a zhabanie veci

§ 239

(1) Ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení alebo o zhabaní veci vyhradil podľa § 230 ods. 2, môže ich uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochrannom liečení a o zhabaní veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 239a

(1) Ak v konaní o zhabaní veci nemožno spoľahlivo zistiť vlastníka veci, ktorá sa má zhabať, alebo ak jeho pobyt nie je známy, ustanoví mu predseda senátu opatrovníka. Opatrovník má v konaní o zhabaní veci rovnaké práva ako jej vlastník.

(2) Všetky písomnosti určené pre vlastníka veci sa doručujú iba opatrovníkovi. Predvolanie vlastníka veci na verejné zasadanie sa vhodným spôsobom uverejní. Verejné zasadanie sa potom vykoná aj v neprítomnosti vlastníka veci, a to bez ohľadu na to, či sa vlastník veci o ňom dozvedel.

(3) Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

**PÄTNÁSTA HLAVA
NEVEREJNÉ ZASADNUTIE****§ 240**

Na neverejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí.

§ 241

O neverejnom zasadnutí upovedomí predseda senátu prokurátora, a to spravidla aspoň tri dni vopred. Ak je účasť prokurátora na neverejnom zasadnutí povinná, možno trojdennú lehotu skrátiť len s jeho súhlasom.

§ 242

(1) Neverejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Ak neustanovuje tento zákon niečo iné, nie je účasť prokurátora na neverejnom zasadnutí povinná.

(3) Iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadnutí vylúčené.

§ 243

(1) Ak treba na neverejnom zasadnutí vykonať dôkazy, deje sa tak prečítaním zápisnice a iných písomností.

(2) Kým sa súd odoberie na záverečnú poradu, udelí predseda senátu slovo prokurátorovi na konečné vyjadrenie alebo návrh.

§ 244

Rozhodnutie sa vždy vyhlási.

**ŠESTNÁSTA HLAVA
ODVOLANIE A KONANIE O ŇOM****§ 245****Prípustnosť a účinok**

(1) Opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

(2) Odvolanie má odkladný účinok.

Oprávnené osoby

§ 246

(1) Rozsudok môže odvolaním napadnúť

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka,
- c) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci,
- d) poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

(2) Osoba oprávnená napadať rozsudok pre nesprávnosť niektorého jeho výroku môže ho napadať aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

§ 247

(1) V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním len prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(2) V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v pokolení priamom, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca a jeho obhajca.

§ 248

Lehota a miesto podania

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do osem dní od doručenia odpisu rozsudku.

(2) Ak sa rozsudok doručuje ako obžalovanému, tak i jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(3) Iným osobám uvedeným v § 247 ods. 2, s výnimkou prokurátora, končí sa lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

§ 249

Obsah odvolania

(1) Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť v lehote uvedenej v § 248 tiež odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napadá a aké vady sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

(2) Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 250**Vzdanie sa a vzatie odvolania späť**

(1) Po vyhlásení rozsudku môže sa oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.

(2) Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až dovtedy, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu. Odvolanie prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Odvolanie podané v prospech obžalovaného inou oprávnenou osobou alebo za obžalovaného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzaté späť len s výslovným súhlasom obžalovaného. Prokurátor môže vziať také odvolanie späť i bez súhlasu obžalovaného. V tomto prípade plynie obžalovanému nová lehota na podanie odvolania od upovedomenia, že odvolanie bolo vzaté späť.

(4) Vzatie odvolania späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie predseda senátu odvolacieho súdu, a ak nebola vec doteraz tomuto súdu predložená, predseda senátu súdu prvého stupňa.

§ 251**Konanie na súde prvého stupňa**

Predseda senátu doručí odpis odvolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť; len čo lehota na podanie odvolania všetkým oprávneným osobám uplynula, predloží spisy odvolaciemu súdu.

§ 252**Odvolací súd**

O odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje nadriadený krajský súd. O odvolaní proti rozsudku krajského súdu ako súdu prvého stupňa rozhoduje najvyšší súd.

Rozhodnutie odvolacieho súdu**§ 253**

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

(2) Ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením súdu.

§ 254

(1) Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 253, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané.

(2) Ak bola odvolaním napadnutá časť rozsudku týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozsudku a predchádzajúceho konania, ktorá sa týka tejto osoby.

§ 255

Odvolací súd preruší trestné stíhanie, ak vyjde za odvolacieho konania najavo, že po vyhlásení napadnutého rozsudku nastala niektorá z okolností uvedených v § 173 ods. 1 písm. b) až d), alebo ak nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na verejné zasadnutie odvolacieho súdu.

§ 256

Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

§ 257

Odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a

- a) vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa (§ 222 ods. 1 a 2),
- b) trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa (§ 223 ods. 1 a 2),
- c) trestné stíhanie preruší, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa (§ 224 ods. 1 a 2).

§ 258

(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok tiež

- a) pre podstatné vady konania, ktoré rozsudku predchádzalo, najmä preto, že v tomto konaní boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre vady rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo pre to, že súd nevzal do úvahy všetky okolnosti významné pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na objasnenie veci treba dôkazy opakovať alebo vykonávať dôkazy ďalšie a ich vykonávanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahradzovať činnosť súdu prvého stupňa,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody nesprávne.

(2) Ak je vadná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

§ 259

(1) Ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

(2) Ak vada záleží len v tom, že v napadnutom rozsudku niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže odvolací súd bez toho, aby rozsudok zrušil, vec súdu prvého stupňa vrátiť s príkazom, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Odvolací súd môže rozhodnúť sám rozsudkom vo veci, len ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a prípadne doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(4) Odvolací súd nemôže sám

- a) uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený,
- b) uznať obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého ho mohol v napadnutom rozsudku uznať za vinného súd prvého stupňa (§ 225 ods. 2).

§ 260

Ak to považuje odvolací súd pre náležité objasnenie veci za potrebné, môže pri zrušení rozsudku vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie. Ustanovenie § 191 a § 264 ods. 2 platí i tu.

§ 261

Ak je dôvod, na základe ktorého rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech. Rovnako rozhodne v prospech obžalovaného, ktorému je na prospech dôvod, na základe ktorého rozhodol v prospech zúčastnenej osoby.

§ 262

Ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Z dôležitého dôvodu môže tiež nariadiť, aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

§ 263

Konanie na odvolacom súde

(1) O odvolaní rozhoduje odvolací súd na verejnom zasadnutí. Aj na neverejnom zasadnutí môže urobiť rozhodnutie

- a) podľa § 253, 255 a 257,
- b) podľa § 258 ods. 1, ak je zrejmé, že vadu nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

(2) Účasť prokurátora na verejnom i neverejnom zasadnutí je povinná.

(3) Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní musí mať obžalovaný obhajcu vo všetkých prípadoch, v ktorých ho musí mať na hlavnom pojednávaní.

(4) V neprítomnosti obžalovaného, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, možno verejné zasadnutie odvolacieho súdu konať len vtedy, ak obžalovaný výslovne vyhlási, že sa účasti na verejnom zasadnutí vzdáva.

(5) Po začatí verejného zasadnutia predseda senátu alebo ním určený člen senátu prednesie najskôr napadnutý rozsudok, uvedie, ktoré vady rozsudku alebo konania sa vytýkajú, a oznámi podstatný obsah doterajšieho konania.

(6) Odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

§ 264**Konanie na súde prvého stupňa po zrušení rozsudku**

(1) Súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil v svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a doplnenia, vykonanie ktorých odvolací súd nariadil.

(2) Ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

§ 265**Dôsledky zrušenia výroku o náhrade škody**

Ak zruší odvolací súd napadnutý rozsudok iba vo výroku o náhrade škody a ak nerozhodne sám vo veci, odkáže poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

SEDEMNÁSTA HLAVA**SŤAŽNOSŤ PRE PORUŠENIE ZÁKONA A KONANIE O NEJ****§ 266**

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, ako i proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktoré bolo urobené na podklade vadného postupu konania, môže generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti podať na Najvyššom súde sťažnosť pre porušenie zákona. Generálny prokurátor ju môže podať i proti takémuto rozhodnutiu prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu.

(2) Proti výroku o treste možno sťažnosť pre porušenie zákona podať len vtedy, keď trest je v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatela alebo keď uložený druh trestu je v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(3) Ak sa týka rozhodnutie uvedené v odseku 1 viacerých osôb, možno sťažnosť pre porušenie zákona podať tiež len proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka niektorej z týchto osôb.

(4) Sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného proti právoplatnému rozhodnutiu súdu nemožno podať, ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatné v prvom stupni, alebo len z toho dôvodu, že súd postupoval v súlade s § 259 ods. 4, § 264 ods. 2, § 273 alebo § 289 písm. b).

(5) Ustanovenie odseku 4 sa použije primerane aj na rozhodnutie súdu, prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu urobené v súlade s § 150 ods. 1 alebo 3.

(6) Generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti môže vziať späť sťažnosť pre porušenie zákona, ktorú podal, a to až do doby, než sa najvyšší súd odoberie na záverečnú poradu. Späťvzatie sťažnosti vezme uznesením na vedomie predseda senátu najvyššieho súdu.

(7) Proti rozhodnutiu o sťažnosti pre porušenie zákona nie je sťažnosť pre porušenie zákona prípustná.

§ 267

(1) Najvyšší súd preskúma na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

(2) Ak bola sťažnosť pre porušenie zákona obmedzená podľa § 266 ods. 3, preskúma správnosť len tých výrokov, ktoré sa týkajú osoby, ktorej sa sťažnosť pre porušenie zákona dotýka, ako aj konanie, ktoré tejto časti rozhodnutia predchádzalo.

§ 268

(1) Ak zistí Najvyšší súd, že zákon porušený nebol, sťažnosť pre porušenie zákona uznesením zamietne.

(2) Ak zistí Najvyšší súd, že zákon porušený bol, vysloví rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím, prípadne jeho časťou (§ 266 ods. 3) alebo v konaní, ktoré takému rozhodnutiu predchádzalo, bol porušený zákon.

§ 269

(1) Výrok podľa § 268 ods. 2 sa nedotýka právoplatnosti rozhodnutia, o ktoré ide.

(2) Ak bol však porušený zákon v neprospech obvineného, zruší Najvyšší súd súčasne s výrokom uvedeným v § 268 ods. 2 napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, prípadne tiež vadné konanie mu predchádzajúce. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší Najvyšší súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ so zreteľom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ustanovenie § 261 sa použije primerane.

§ 270

(1) Ak po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, prikáže Najvyšší súd spravidla orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

(2) Ak porušenie zákona záleží len v tom, že v napadnutom rozhodnutí niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže Najvyšší súd bez toho, aby rozhodnutie zrušil, prikázať orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Ak prikazuje Najvyšší súd vec podľa odseku 1 alebo 2 na nové prejednanie a rozhodnutie, môže súčasne nariadiť, aby ju súd prejednal a rozhodol v inom zložení senátu. Z dôležitých dôvodov môže tiež vec prikázať na prejednanie a rozhodnutie inému súdu alebo inému prokurátorovi.

(4) Orgán, ktorému vec bola prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci Najvyšší súd, a je povinný vykonať procesné úkony, ktorých vykonanie Najvyšší súd nariadil.

§ 271

(1) Najvyšší súd môže pri zrušení napadnutého rozhodnutia tiež sám hneď rozhodnúť vo veci, ak možno rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozhodnutí správne zistený. Najvyšší súd nemôže však sám

- a) uznať obvineného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom spod obžaloby oslobodený alebo pre ktorý bolo trestné stíhanie zastavené,
- b) uznať obvineného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého mohol byť uznaný za vinného napadnutým rozsudkom,

c) uložiť obvinenému trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

(2) Ak zruší Najvyšší súd rozsudok iba vo výroku o náhrade škody, použije primerane § 265.

§ 272

Ak nebol zákon porušený v neprospech obvineného, môže Najvyšší súd postupovať podľa § 269 ods. 2 až § 271 len vtedy, keď to navrhol generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona podanej do šesť mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a ak rozhodol Najvyšší súd o tejto sťažnosti do troch mesiacov od jej podania.

§ 273

Ak najvyšší súd vyslovil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného, nemožno v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech. Ak ide o iné rozhodnutie, platí ustanovenie § 150 primerane.

§ 274

(1) O sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje najvyšší súd na verejnom zasadnutí za účasti generálneho prokurátora. Na neverejnom zasadnutí môže najvyšší súd rozhodnúť podľa § 268 ods. 1 a tiež o sťažnosti pre porušenie zákona, ak bol zákon porušený v neprospech obvineného a z obsahu sťažnosti pre porušenie zákona je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k zrušeniu celého napadnutého rozhodnutia a k postupu podľa § 270 ods. 1.

(2) O sťažnosti pre porušenie zákona môže najvyšší súd rozhodnúť na neverejnom zasadnutí aj vtedy, ak bola podaná proti rozhodnutiu niektorého z orgánov prípravného konania.

§ 275

(1) Ak bol zákon porušený v neprospech obvineného, neprekáža jeho smrť uskutočniť konanie na podklade sťažnosti pre porušenie zákona; trestné stíhanie nemožno tu zastaviť preto, že obvinený zomrel. Ak bol zákon porušený iba v neprospech obvineného, čas od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia do rozhodnutia o sťažnosti pre porušenie zákona sa do premlčacej doby nezapočítava.

(2) Ak nemožno upovedomenie o verejnom zasadnutí doručiť osobe, ktorá rozhodnutím o sťažnosti pre porušenie zákona môže byť priamo dotknutá, postačí o konaní verejného zasadnutia upovedomiť jej obhajcu, prípadne splnomocnenca. Ak nemá táto osoba obhajcu, prípadne splnomocnenca, treba jej ho na ten účel ustanoviť. Ustanovenie § 39 sa tu použije obdobne.

(3) Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

(4) Generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti môžu výkon rozhodnutia, proti ktorému podali sťažnosť pre porušenie zákona, odložiť alebo prerušiť až do rozhodnutia. Po podaní sťažnosti pre porušenie zákona môže tak urobiť aj najvyšší súd.

§ 276

Ak na rozhodnutie o sťažnosti pre porušenie zákona treba objasniť nejakú okolnosť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu Najvyššieho súdu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní, prípadne i policajný orgán. Pre také vyšetrovanie platia ustanovenia piatej

hlavy. V obzvlášť naliehavých prípadoch možno na zaistenie dôkazného materiálu použiť na podklade uznesenia senátu i prostriedky uvedené v štvrtej hlave. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a vzatím do väzby možno však len vtedy, keď to navrhne generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona podanej v neprospech obvineného a ak to považuje Najvyšší súd za nevyhnutné so zreteľom na závažnosť trestného činu a naliehavosť väzobných dôvodov.

OSEMNÁSTA HLAVA OBNOVA KONANIA

§ 277

Všeobecné ustanovenie

Ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom alebo právoplatným uznesením o zastavení trestného stíhania, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova trestného konania. Pred povolením obnovy možno na zaistenie dôkazného materiálu a na zaistenie osoby obvineného vykonávať vyšetrovacie a úkony len v medziach ustanovení tejto hlavy.

Podmienky obnovy

§ 278

(1) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, alebo so zreteľom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatela alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(2) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie tu neboli a že je na mieste v konaní o obžalobe pokračovať.

(3) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora alebo vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy orgánu, o rozhodnutie ktorého ide, skôr nežnáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie tu neboli a že je na mieste podať proti obvinenému obžalobu.

(4) Obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajný orgán, vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca v pôvodnom konaní porušil svoje povinnosti konaním zakladajúcim trestný čin.

§ 279

Obnova v neprospech obvineného je vylúčená, ak

- a) trestnosť činu zanikla,
- b) na čin sa vzťahuje rozhodnutie prezidenta republiky, ktorým nariadil, aby sa v trestnom stíhaní nepokračovalo, alebo
- c) obvinený zomrel.

§ 280**Osoby oprávnené na návrh na povolenie obnovy**

(1) Obnovu možno povoliť len na návrh oprávnenej osoby.

(2) V neprospech obvineného môže návrh na povolenie obnovy podať len prokurátor.

(3) V prospech obvineného môžu návrh na povolenie obnovy podať okrem obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie. Ak by tak mohli urobiť i proti vôli obvineného, môžu proti jeho vôli podať i návrh na povolenie obnovy. Taký návrh môžu urobiť i po smrti obvineného.

(4) Ak sa dozvie súd alebo iný štátny orgán o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy, je povinný oznámiť ju prokurátorovi. Ak ide o okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy v prospech obvineného, je prokurátor povinný upovedomiť o nej bez odkladu obvineného, alebo ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú na podanie návrhu, pokiaľ taký návrh nepodá sám.

§ 281**Príslušnosť súdu na rozhodnutie o obnove**

(1) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora alebo vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, rozhoduje súd, ktorý by bol príslušný rozhodovať o obžalobe.

(2) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, a konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, rozhoduje súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Aj keď vo veci v prvom stupni rozhodoval okresný súd, rozhodne o návrhu na povolenie obnovy krajský súd, ak to navrhne prokurátor s odôvodnením, že so zreteľom na nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo, ide o trestný čin patriaci do príslušnosti krajského súdu.

Konanie o návrhu na povolenie obnovy**§ 282**

(1) Ak pre rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy na preverenie jeho dôvodnosti treba niektorú okolnosť vopred objasniť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní, prípadne i policajný orgán. Pre takéto vyšetrovanie platia ustanovenia piatej hlavy.

(2) V prípadoch obzvlášť naliehavých možno na zaistenie dôkazného materiálu na podklade uznesenia senátu použiť i prostriedky uvedené v štvrtej hlave. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a vzatím do väzby možno však pred povolením obnovy len vtedy, keď to navrhne prokurátor podávajúc návrh na obnovu v neprospech obvineného a ak to považuje súd za nevyhnutné so zreteľom na povahu nových skutočností a dôkazov, ktoré vyšli najavo, na závažnosť trestného činu a na naliehavosť väzobných dôvodov.

(3) Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania v prospech obvineného, môže súd vzhľadom na povahu skutočností z dôkazov, ktoré novo vyšli najavo, odložiť alebo prerušiť výkon trestu právoplatne uloženého v pôvodnom konaní.

§ 283

Súd návrh na povolenie obnovy zamietne,

- a) ak bol podaný osobou neoprávnenou,
- b) ak smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, ohľadne ktorého obnova nie je prípustná,
- c) ak je obnova vylúčená podľa § 279, alebo
- d) ak nezistí dôvody obnovy podľa § 278.

§ 284

(1) Ak vyhovie súd návrhu na povolenie obnovy, zruší napadnuté rozhodnutie celkom alebo v časti, v ktorej je návrh dôvodný. Ak zruší, čo i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ so zreteľom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

(2) Ak súd povolí obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, alebo ak povolí v otázke viny obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, môže súčasne so zrušením rozhodnutia vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie, ak to považuje za potrebné pre objasnenie veci. Krajský súd, ktorý podľa § 281 ods. 3 povolil obnovu konania, v ktorom v prvom stupni rozhodoval okresný súd, vráti vec vždy prokurátorovi. Ustanovenie § 191 platí i tu.

(3) Ak súd povolí obnovu iba vo výroku o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, odkáže poškodeného pri zrušení tohto výroku na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 285

Ak súd povolí obnovu v prospech obvineného z dôvodov, ktoré sú na prospech aj niektorému spoluobvinenému alebo zúčastnenej osobe, povolí súčasne obnovu aj v ich prospech.

§ 286

(1) O návrhu na povolenie obnovy rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

(2) Zamietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 283 písm. a) až c) môže i na neverejnom zasadnutí. Z dôvodu uvedeného v § 283 písm. d) môže návrh zamietnuť na neverejnom zasadnutí iba v tom prípade, keď návrh opretý o tie isté skutočnosti a dôkazy bol už skôr právoplatne zamietnutý a návrh nanovo podaný je len jeho opakovaním.

(3) Proti rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Konanie po povolení obnovy**§ 287**

Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

§ 288

(1) Ak bola právoplatne povolená obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora alebo vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, pokračuje sa v prípravnom konaní.

(2) V ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnom povolení obnovy v konaní na podklade pôvodnej obžaloby, ak sa nevyslovilo, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie (§ 284 ods. 2).

(3) Ak bola povolená obnova, len pokiaľ ide o niektorý z trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný alebo súhrnný trest, a súd vrátil vec prokurátorovi na došetrenie, určí po právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu na verejnom zasadnutí rozsudkom primeraný trest pre ostávajúce trestné činy.

§ 289

Ak bola povolená obnova len v prospech obvineného,

- a) čas od právoplatnosti pôvodného rozsudku do právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu sa do premlčacej doby nezapočítava,
- b) nesmie mu byť novým rozsudkom uložený trest prísnejší, než aký mu bol uložený v pôvodnom rozsudku,
- c) neprekáža jeho smrť vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel.

**DEVÄTNÁSTA HLAVA
OSOBITNÉ SPÔSOBY KONANIA****§ 290****Všeobecné ustanovenie**

Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenie, použijú sa aj na konanie podľa tejto hlavy všeobecné predpisy.

**Prvý oddiel
Konanie proti mladistvým****§ 291****Obhajoba mladistvého**

Mladistvý musí mať od vznesenia obvinenia obhajcu.

§ 292**Zistenie pomerov mladistvého**

V konaní proti mladistvému treba čo najdôkladnejšie zistiť tiež stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovaný, jeho správanie pred spáchaním trestného činu a po ňom a iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu, najmä na posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého. Zistenie pomerov mladistvého sa spravidla uloží orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 293**Väzba mladistvého**

Aj keď jestvujú väzobné dôvody podľa § 67, smie byť mladistvý vzatý do väzby iba vtedy, keď nemožno účel väzby dosiahnuť ináč.

Konanie pred súdom**§ 294**

Predseda senátu dá odpis obžaloby doručiť (§ 196 ods. 1) aj orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 295

Ak to vyžaduje prospech mladistvého, môže príslušný súd postúpiť vec súdu, v ktorého obvode mladistvý býva, alebo súdu, na ktorom z iných dôvodov je vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie.

§ 296

Spoločné konanie proti mladistvému a osobe staršej než osemnásť rokov možno vykonať len výnimočne, ak je to potrebné pre všestranné a objektívne objasnenie veci alebo ak sú pre to iné dôležité dôvody. Pokiaľ ide o mladistvého, použijú sa i v spoločnom konaní ustanovenia tohto oddielu.

§ 297

(1) Hlavné pojednávanie nemožno konať v neprítomnosti mladistvého.

(2) O hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí treba upovedomiť aj orgán poverený starostlivosťou o mládež. Prokurátor musí byť i na verejnom zasadnutí vždy prítomný.

(3) Na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí proti mladistvému

- a) súd vylúči verejnosť aj vtedy, ak je to na prospech mladistvého,
- b) predseda senátu môže mladistvému prikázať, aby sa pri niektorej časti hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia vzdialil z pojednávacej siene, ak je obava, že by táto časť konania mohla nepriaznivo pôsobiť na jeho mravný vývoj; po návrate mladistvého do pojednávacej siene mu oznámi podstatný obsah pojednávania konaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu vyjadriť,
- c) zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež má právo robiť návrhy a dávať vyslúchaným otázky; slovo na záverečnú reč mu patrí po mladistvom.

§ 298**Oznamovanie rozhodnutí**

(1) Odpis rozsudku sa doručí vždy aj orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

(2) Ak nebol zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež prítomný pri vyhlasovaní uznesenia, proti ktorému je prípustná sťažnosť alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené alebo prerušené alebo vec postúpená, doručí sa orgánu poverenému starostlivosťou o mládež odpis tohto uznesenia.

§ 299**Osoby oprávnené podať opravné prostriedky**

(1) Opravné prostriedky v prospech mladistvého môže podať, a to i proti jeho vôli, aj orgán poverený starostlivosťou o mládež; lehota na podanie opravného prostriedku mu plynie samostatne.

(2) Sťažnosť v prospech mladistvého môžu podať aj jeho príbuzní v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, manžel a druh; lehota na podanie sťažnosti sa im končí tým istým dňom ako mladistvému.

§ 300**Uloženie ochranej výchovy**

(1) Ak nejde o prípad, v ktorom si súd rozhodnutie o ochranej výchove vyhradil podľa § 230 ods. 2, môže ju uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochranej výchove je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 301**Spoločné ustanovenia**

(1) V konaní proti mladistvému treba dbať na to, aby sa ako vyšetrovanie, tak i rozhodovanie zverovalo osobám, ktorých životné skúsenosti a znalosť otázok súvisiacich s výchovou mládeže zaručujú splnenie výchovného účelu konania. Orgány činné v trestnom konaní postupujú v najužšej spolupráci so zariadeniami, ktorým je zverená starostlivosť o mládež, prípadne so zariadeniami psychiatrickej starostlivosti. K vyšetreniu duševného stavu mladistvého sa priberie spravidla znalec z odboru detskej alebo dorastovej psychiatrie.

(2) Ustanovenia tohto oddielu sa nepoužívajú

- a) v konaní o trestných činoch, ktoré obvinený spáchal jednak pred dovŕšením osemnásteho roku, jednak po jeho dovŕšení, ak zákon na čin spáchaný po dovŕšení osemnásteho roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší, alebo
- b) ak dôjde k vzneseniu obvinenia až po dovŕšení devätnásteho roku obvineného.

(3) Ustanovenia tohto oddielu o účasti orgánu povereného starostlivosťou o mládež sa nepoužije

- a) v odbore vojenského súdnictva,
- b) vo vykonávacom konaní, ak sa úkon vykonáva po dovŕšení devätnásteho roku mladistvého.

Druhý oddiel**Konanie proti ušlému****§ 302**

(1) Konanie podľa ustanovení tohto oddielu možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva.

(2) Proti osobe mladistvej toto konanie nemožno použiť.

§ 304

Obvinený musí mať v tomto konaní vždy obhajcu. Ten má rovnaké práva ako obvinený.

§ 305

Konanie pred súdom sa vykonáva podľa ustanovení tohoto oddielu len na návrh prokurátora. Návrh môže sa podať už v obžalobe.

§ 306

(1) Všetky písomnosti určené pre obvineného sa doručujú iba obhajcovi.

(2) Predvolanie na hlavné pojednávanie a na verejné zasadnutie sa tiež vhodným spôsobom uverejní. Hlavné pojednávanie, prípadne verejné zasadnutie sa potom vykoná i v neprítomnosti obvineného, a to bez ohľadu na to, či sa obvinený o ňom dozvedel.

Tretí oddiel
Podmienečné zastavenie trestného stíhania

§ 307

(1) V konaní o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže so súhlasom obvineného súd a v prípravnom konaní po skončení vyšetrovania prokurátor podmienečne zastaviť trestné stíhanie, ak

a) sa obvinený k trestnému činu priznal a

b) nahradil škodu, pokiaľ bola činom spôsobená, alebo s poškodeným o jej náhrade uzavrel dohodu, alebo urobil iné potrebné opatrenia na jej náhradu,

a vzhľadom na osobu páchatela s prihliadnutím na jeho doterajší život a na okolnosti prípadu možno dôvodne takéto rozhodnutie považovať za dostačujúce.

(2) V rozhodnutí o podmienečnom zastavení trestného stíhania sa určí skúšobná doba na 6 mesiacov až 2 roky. Skúšobná doba sa začína právoplatnosťou tohto rozhodnutia o podmienečnom zastavení trestného stíhania.

(3) Obvinenému, ktorý uzavrel s poškodeným dohodu o spôsobe náhrady škody, sa v rozhodnutí o podmienečnom zastavení trestného stíhania uloží, aby škodu v priebehu skúšobnej doby uhradil.

(4) Obvinenému možno tiež uložiť, aby v skúšobnej dobe dodržiaval primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(5) Proti rozhodnutiu o podmienečnom zastavení trestného stíhania môžu obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak o podmienečnom zastavení trestného stíhania rozhodne súd, má také právo aj prokurátor.

(6) Podmienečne zastaviť trestné stíhanie podľa odseku 1 nie je možné, ak takým činom bola spôsobená smrť.

§ 308

(1) Ak obvinený v priebehu skúšobnej doby viedol riadny život, splnil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu a vyhovel aj ďalším uloženým obmedzeniam, rozhodne orgán, ktorý trestné stíhanie v prvom stupni podmienečne zastavil, že sa obvinený osvedčil. Inak rozhodne, a to prípadne aj počas skúšobnej doby, že sa v trestnom stíhaní pokračuje.

(2) Ak do jedného roka od uplynutia skúšobnej doby nebolo urobené rozhodnutie podľa odseku 1 bez zavinenia obvineného, má sa za to, že sa osvedčil.

(3) Právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa obvinený osvedčil, alebo uplynutím lehoty uvedenej v odseku 2 nastávajú účinky zastavenia trestného stíhania [§ 11 ods. 1 písm. f)].

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môžu obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak také rozhodnutie urobí súd, má toto právo aj prokurátor.

Štvrtý oddiel **Konanie pred samosudcom**

§ 314a

(1) Samosudca vykonáva konanie o trestných činoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak má byť uložený súhrnný trest a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom.

§ 314b

(1) Samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

(2) Neverejné zasadanie samosudca nevykonáva.

§ 314c

(1) Samosudca obžalobu predbežne neprejednáva, preskúma ju však z hľadísk uvedených v § 181 ods. 1 a § 186. Podľa výsledkov preskúmania obžaloby samosudca

a) urobí niektoré z rozhodnutí uvedených v § 188 ods. 1 písm. a) až d),

b) môže zastaviť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 2 alebo

c) vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak v prípravnom konaní neboli objasnené základné skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o vine,

(2) Ustanovenia § 189 až 191 sa použijú aj na konanie pred samosudcom.

(3) Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne samosudca po preskúmaní obžaloby vždy tiež o ďalšom trvaní väzby, pokiaľ nenariadi hlavné pojednávanie.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

§ 314d

(1) Ak samosudca neurobí žiadne z rozhodnutí uvedených v § 314c ods. 1, nariadi hlavné pojednávanie.

(2) Ak sa po vyhlásení rozsudku prokurátor aj obvinený vzdali odvolania alebo vyhlásenie o tom, že sa vzdávajú odvolania, urobili v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku, môže samosudca vyhotoviť zjednodušený písomný rozsudok, ktorý neobsahuje odôvodnenie.

Trestný rozkaz

§ 314e

(1) Samosudca môže bez prejednávania veci na hlavnom pojednávaní vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav spoľahlivo preukázaný zadováženými dôkazmi.

(2) Trestným rozkazom možno uložiť

- a) trest odňatia slobody do jedného roka,
- b) trest zákazu činnosti do päť rokov,
- c) peňažný trest,
- d) trest prepadnutia veci.

(3) Náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest nesmie ani s uloženým trestom odňatia slobody presahovať jeden rok.

(4) Trestný rozkaz nemožno vydať

- a) v konaní proti mladistvému, ak v čase jeho vydania mladistvý nedovršil osemnásť rok svojho veku,
- b) v konaní proti osobe, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- c) ak sa má rozhodnúť o ochrannom opatrení,
- d) ak sa má uložiť súhrnný trest a predchádzajúci trest bol uložený rozsudkom.

(5) Trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.

§ 314f

(1) Trestný rozkaz obsahuje

- a) označenie súdu, ktorý trestný rozkaz vydal,
- b) dátum a miesto vydania trestného rozkazu,
- c) označenie obvineného (§ 120 ods. 2),
- d) výrok o vine (§ 120 ods. 3), o uloženom treste (§ 122 ods. 1),
- e) výrok o priznaní náhrady škody (§ 228 a § 229 ods. 1 a 2), ak sa nárok na jej náhradu riadne uplatnil (§ 43 ods. 2),
- f) poučenie o práve podať odpor.

(2) Trestný rozkaz sa doručuje obvinenému, prokurátorovi a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. Obvinenému sa doručuje do vlastných rúk (§ 63 ods. 1 a 3). Ak má obvinený obhajcu, doručí sa trestný rozkaz aj obhajcovi.

§ 314g

(1) Obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému rozkazu odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Osobám, ktoré môžu podať odvolanie v prospech obvineného s výnimkou prokurátora, sa lehota končí tým dňom ako obvinenému. Ak sa trestný rozkaz

doručuje obvinenému a aj jeho obhajcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané neskôr. Na navrátenie lehoty sa obdobne použije ustanovenie § 61.

(2) Proti výroku o náhrade škody, ktorým bola priznaná náhrada škody, môže poškodený podať odpor; ak poškodený odpor podal, trestný rozkaz sa ruší vo výroku o náhrade škody. Samosudca odkáže uznesením poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach.

(3) Ak proti trestnému rozkazu podala oprávnená osoba v lehote odpor, trestný rozkaz sa ruší a samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie; pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní nie je samosudca viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerom trestu obsiahnutými v trestnom rozkaze. Inak sa trestný rozkaz stane právoplatným a vykonateľným.

(4) Ak bol obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 163, môže poškodený vziať súhlas s trestným stíhaním späť až do doby, kým sa trestný rozkaz nedoručí niektorej z osôb uvedených v odseku 1. Späťvzatím súhlasu sa trestný rozkaz ruší a samosudca trestné stíhanie zastaví.

(5) Ak bol vydaný trestný rozkaz, môže prokurátor vziať späť obžalobu do doby, kým sa trestný rozkaz nedoručí niektorej z osôb uvedených v odseku 1. Späťvzatím obžaloby sa trestný rozkaz ruší a vec sa vracia do prípravného konania.

DVADSIATA HLAVA VYKONÁVACIE KONANIE

§ 315

Príslušnosť vo vykonávacom konaní

(1) Rozhodnutie vykonáva, prípadne jeho výkon zariaďuje ten orgán, ktorý rozhodnutie urobil; v konaní pred súdom rozhodnutie senátu vykonáva alebo jeho výkon zariaďuje predseda senátu.

(2) Rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Opatrenia potrebné na výkon trestov a ochranných opatrení a na vymáhanie trov trestného konania, najmä upovedomovanie iných orgánov a osôb, ktorým patrí spolupôsobenie pri výkone uvedených rozhodnutí, robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Druhý oddiel

Výkon trestu odňatia slobody

§ 320

Všeobecné ustanovenia

(1) Spôsob výkonu trestu odňatia slobody upravuje zákon o výkone trestu odňatia slobody.

(2) U osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody, robí rozhodnutie súvisiace s výkonom tohto trestu súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

(3) Ak je pri trestoch odňatia slobody postupne uložených (§ 36 ods. 2 Tr. zák.) ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu (§ 39a a § 81 Tr. zák.), určí spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

§ 321**Nariadenie výkonu trestu**

(1) Len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušnému nápravnému zariadeniu pošle nariadenie výkonu trestu a vyzve odsúdeného, ak je na slobode, aby trest nastúpil. Ak sa stal výrok o uložení trestu odňatia slobody vykonateľným rozhodnutím odvolacieho súdu, môže výkon tohoto trestu nariadiť u obvineného, ktorý je vo väzbe, predseda senátu odvolacieho súdu hneď pri vyhlásení rozhodnutia.

(2) Ak niet obavy, že odsúdený, ktorý je na slobode, ujde, môže mu predseda senátu na nastúpenie trestu poskytnúť primeranú lehotu, aby si mohol obstarat svoje záležitosti. Táto lehota nesmie byť dlhšia než jeden mesiac odo dňa, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v odseku 1.

(3) Ak nenastúpi odsúdený trest v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je obava, že ujde, nariadi predseda senátu, aby bol do trestu dodaný. Ak je neznáme miesto pobytu odsúdeného, použije sa na príkaz na jeho dodanie do trestu primerane ustanovenie § 69 ods. 3. Ak je miesto pobytu odsúdeného známe, možno na jeho dodanie do výkonu trestu použiť ustanovenie § 83c ods. 2.

Odklad výkonu trestu**§ 322**

(1) Predseda senátu odloží na potrebný čas výkon trestu odňatia slobody, ak by výkon trestu ohrozil život alebo zdravie odsúdeného.

(2) Výkon trestu odňatia slobody na tehotnej žene a na matke novonarodeného dieťaťa predseda senátu odloží na dobu jedného roka po pôrode.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 323

(1) Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže predseda senátu z dôležitých dôvodov odložiť, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 321 ods. 1.

(2) Ďalší odklad výkonu takého trestu alebo jeho odklad na dlhší čas než na tri mesiace môže povoliť predseda senátu, a to len výnimočne z obzvlášť dôležitých dôvodov, najmä ak by mohol výkon trestu mať pre odsúdeného alebo pre jeho rodinu mimoriadne ťažké následky. Odklad možno však povoliť najviac na čas šesť mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 321 ods. 1.

(3) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolený odklad, predseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým bol povolený odklad výkonu trestu podľa odseku 2, môže prokurátor podať sťažnosť.

§ 324**Rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu trestu**

(1) O zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadaní na návrh prokurátora alebo riaditeľa nápravno-výchovného ústavu, na žiadosť odsúdeného alebo i bez takého podnetu okresný súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

(2) Pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody musí sa odsúdený vyslúchnuť.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Prerušenie výkonu trestu**§ 325**

(1) Ak je odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, postihnutý ťažkou chorobou, môže predseda senátu výkon trestu na potrebný čas prerušiť; predseda senátu vždy preruší výkon trestu na tehotnej žene alebo matke dieťaťa mladšieho ako jeden rok.

(2) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolené prerušenie, predseda senátu prerušenie výkonu trestu odvolá.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 327**Upustenie od výkonu trestu**

(1) Minister spravodlivosti môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak odsúdený bol alebo má byť vydaný do cudziny alebo vyhostený. Ak nedôjde k vydaniu do cudziny alebo k vyhosteniu alebo ak sa vráti vydaný alebo vyhostený, rozhodne súd, že sa trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok vykoná.

(2) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku aj vtedy, ak zistí, že odsúdený ochorel nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou alebo nevyliciteľnou duševnou chorobou.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 328**Odklad a prerušenie výkonu trestu a upustenie od jeho výkonu u vojakov**

(1) Predseda senátu odloží alebo preruší výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho šesť mesiacov, ktorý sa vykonáva alebo sa má vykonávať v nápravno-výchovnom ústave, ak je odsúdený povolaný na výkon vojenskej základnej služby.

(2) Ak odsúdený vo výkone tejto služby nespáchal nijaký trestný čin a konal riadne vojenskú službu, upustí súd od výkonu trestu alebo jeho zvyšku; ináč rozhodne, že sa trest alebo jeho zvyšok vykoná. Ak sa upustilo od výkonu trestu alebo jeho zvyšku, pokladá sa trest za vykonaný dňom, keď bol jeho výkon odložený alebo prerušený.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podmienečné odsúdenie

§ 329

(1) Len čo nadobudol právoplatnosť rozsudok ukladajúci trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienečne odložený so zreteľom na to, že sa záujmové združenie občanov zaručilo za nápravu odsúdeného, zašle predseda senátu odpis rozsudku záujmovému združeniu, ktoré záruku prevzalo, a požiada ho o výchovné spolupôsobenie. Požiada ho zároveň, aby v prípade, že by záruka neplnila svoje poslanie a záujmové združenie pre spôsob života odsúdeného, porušovanie obmedzení a podmienok ustanovených súdom alebo z iných príčin záruku odvolalo, oznámilo toto svoje rozhodnutie súdu.

(2) Záujmové združenie občanov činné na pracovisku odsúdeného alebo v jeho bydlisku môže predseda senátu požiadať o výchovné spolupôsobenie, aj keď podmienečný odklad výkonu trestu bol povolený bez jeho záruky.

(3) Súd sleduje správanie podmienečne odsúdeného v skúšobnej dobe, pričom sa opiera o pomoc záujmových združení občanov.

§ 330

(1) O tom, či sa podmienečne odsúdený osvedčil, alebo či sa nariadi výkon podmienečne odloženého trestu, rozhodne súd na verejnom zasadnutí. Na verejnom zasadnutí rozhodne súd i o tom, či sa v dôsledku odvolania záruky záujmovým združením občanov nariadi výkon podmienečne odloženého trestu alebo či sa podmienečné odsúdenie ponechá v platnosti, ako aj o ponechaní podmienečného odsúdenia v platnosti a o predĺžení skúšobnej doby u mladistvého v prípade § 82 ods. 2 tr. zák.

(2) Pri rozhodovaní o osvedčení sa podmienečne odsúdeného súd sa opiera aj o vyjadrenie záujmového združenia občanov.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Rozhodnutie, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, môže so súhlasom prokurátora urobiť aj predseda senátu.

Podmienečné prepustenie

§ 331

(1) O podmienečnom prepustení z trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo riaditeľa nápravného zariadenia, v ktorom sa vykonáva trest, na žiadosť odsúdeného alebo i bez takej žiadosti, a to na verejnom zasadnutí. Ak bola žiadosť odsúdeného o podmienečné prepustenie zamietnutá, môže ju odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietavého rozhodnutia, okrem prípadu, že by žiadosť bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula lehota ustanovená v zákone pre podmienečné prepustenie.

(2) Podmienečné prepustenie môže navrhnúť aj záujmové združenie občanov uvedené v § 4 ods. 1, ak ponúkne prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného. Pred podaním návrhu môže požiadať riaditeľa nápravného zariadenia, v ktorom sa vykonáva trest, aby mu oznámil stav prevýchovy odsúdeného.

(3) Ak podmienečné prepustenie navrhne riaditeľ nápravnovýchovného ústavu alebo náčelník vojenského nápravného útvaru, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu

pripojí, môže rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienične prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

(4) Na dožiadanie záujmového združenia občanov o spolupôsobenie pri výchove podmienične prepusteného sa použije primerane ustanovenie § 329.

§ 332

(1) O tom, či sa podmienične prepustený osvedčil alebo či sa zvyšok trestu vykoná, ako aj o tom, či sa vykoná zvyšok trestu alebo ponechá v platnosti podmieničné prepustenie pri odvolaní záruky záujmovým združením občanov, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí. Rozhodnutie, že sa podmienične prepustený osvedčil, môže so súhlasom prokurátora urobiť aj predseda senátu.

(2) Pri rozhodovaní o osvedčení sa podmienične prepusteného súd sa opiera aj o vyjadrenie záujmového združenia občanov.

§ 333

(1) Rozhodnutie podľa § 331 robí okresný súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva, rozhodnutie podľa § 332 súd, ktorý odsúdeného z trestu podmienične prepustil.

(2) Pred rozhodnutím o podmieničnom prepustení alebo o výkone zvyšku trestu musí byť odsúdený vypočutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 331 ods. 3.

(3) Proti rozhodnutiu podľa § 331 ods. 3 je prípustná sťažnosť proti výroku o stanovení dĺžky skúšobnej doby. Proti ostatným rozhodnutiam podľa § 331 a 332 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 334

Započítanie väzby a trestu

(1) O započítaní väzby a trestu rozhodne predseda senátu uznesením, a to spravidla súčasne s nariadením výkonu trestu. Väzba sa započítava podľa stavu ku dňu nariadenia výkonu trestu, a to od času, kedy osobná sloboda obvineného bola obmedzená.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

(3) O návrhu prokurátora, aby sa do výkonu trestu odňatia slobody nezapočítal čas, po ktorý sa odsúdenému prerušil výkon trestu odňatia slobody za účelom liečebnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení mimo nápravno-výchovného ústavu, ak sa tak stalo preto, že si odsúdený spôsobil ujmu na zdraví úmyselne, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel

Výkon niektorých ďalších trestov

Výkon peňažného trestu

§ 341

Len čo sa stal rozsudok vykonateľným, podľa ktorého je odsúdený povinný zaplatiť peňažný trest, vyzve predseda senátu odsúdeného, aby ho zaplatil do pätnásť dní, a upozorní ho, že ináč sa bude zaplataenie vymáhať.

§ 342

(1) Na žiadosť odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov

- a) odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, alebo
- b) povoliť splácať peňažný trest po čiastkách tak, aby bol celý zaplatený najneskoršie do roka odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré bol výkon peňažného trestu odložený, alebo ak nedodržuje odsúdený bez závažného dôvodu splátky, môže predseda senátu povolenie odkladu alebo splátok odvolať.

§ 343

(1) Predseda senátu nariadi, aby peňažný trest bol vymáhaný, ak ho odsúdený nezaplatí

- a) do pätnásť dní po tom, čo bol na zaplatenie vyzvaný,
- b) do pätnásť dní po tom, čo mu bolo oznámené rozhodnutie, ktorým povolený odklad alebo povolené splácanie bolo odvolané, alebo
- c) po uplynutí času, na ktorý bol výkon trestu odložený.

(2) Peňažný trest smie byť vymáhaný, len pokiaľ tým nebude zmarené uspokojenie priznaného nároku poškodeného na náhradu škody. Ak neprikróčí poškodený k vymáhaniu svojho nároku do troch mesiacov odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol peňažný trest uložený, môže sa peňažný trest vymáhať bez ohľadu na nárok poškodeného.

§ 344

(1) Súd upustí od výkonu peňažného trestu, alebo jeho zvyšku, ak sa odsúdený v dôsledku okolností od jeho vôle nezávislých stal dlhodobo neschopným peňažný trest zaplatiť alebo by výkonom trestu bola vážne ohrozená výživa alebo výchova osoby, o ktorej výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Ak peňažný trest nebol zaplatený, ak neprichádza do úvahy postup podľa odseku 1 alebo § 342 ods. 1 a vymáhanie by nevedlo k výsledku, nariadi súd výkon náhradného trestu odňatia slobody alebo jeho pomernej časti; pritom rozhodne o spôsobe výkonu náhradného trestu.

(3) Odsúdený môže kedykoľvek odvrátiť výkon náhradného trestu alebo jeho pomernej časti tým, že peňažný trest alebo jeho pomernú časť zaplatí. O tom, akú časť náhradného trestu treba vykonať, rozhodne predseda senátu.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Výkon trestu prepadnutia majetku**§ 345**

Ak sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia celého majetku alebo jeho časti, vykonateľným, pošle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitných predpisov vykonáva trest prepadnutia majetku odpis rozsudku bez odôvodnenia na vykonanie tohoto trestu.

§ 346

(1) Ak vzniknú pri výkone trestu prepadnutia majetku pochybnosti, či sa tento trest na určité prostriedky alebo veci vzťahuje so zreteľom na to, že sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať, rozhodne o tom predseda senátu na návrh príslušného orgánu, ktorý vykonáva trest prepadnutia majetku, alebo na žiadosť odsúdeného alebo osoby, o ktorej výživu alebo výchovu ide. Takú žiadosť možno podať len do troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, a ak ide o prostriedky alebo veci, ktoré boli vykonávaním trestu prepadnutia majetku postihnuté až neskôršie, do jedného mesiaca od času, keď sa tak stalo.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Odpis právoplatného uznesenia uvedeného v odseku 1 zašle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitných predpisov vykonáva trest prepadnutia majetku.

(4) Vlastnícke právo tretej osoby k prostriedkom a veciam postihnutým pri vykonávaní trestu prepadnutia majetku nemožno uplatniť podľa odseku 1, ale iba podľa občianskoprávných predpisov.

Zaistenie výkonu trestu prepadnutia majetku**§ 347**

(1) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý so zreteľom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, a je obava, že výkon tohoto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor majetok obvineného zaistiť. Súd zaistí majetok obvineného vždy, ak uložil trest prepadnutia majetku rozsudkom, ktorý doteraz nenadobudol právoplatnosť.

(2) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť.

§ 348

(1) Zaistenie postihuje celý majetok obvineného, prírastok a výťažky, ktoré zo zaisteného majetku plynú, ako aj majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení. Nevzťahuje sa však na prostriedky a veci, na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku.

(2) Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor rozhodne na návrh príslušného orgánu, ktorý podľa osobitných predpisov vykonáva rozhodnutie o zaistení, alebo na žiadosť obvineného alebo osoby, o ktorej výživu alebo výchovu je obvinený podľa zákona povinný sa starať, či sa na určité prostriedky alebo veci zaistenie majetku nevzťahuje preto, že sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb obvineného alebo uvedenej osoby. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(3) Pokiaľ trvá zaistenie, sú neúčinné všetky právne úkony obvineného, ktoré sa týkajú zaisteného majetku, okrem úkonov smerujúcich na odvrátenie bezprostredne hrozacej škody.

(4) Kto má vo svojej moci veci, ktoré patria do zaisteného majetku, je povinný, len čo sa o zaistení dozvie, oznámiť to prokurátorovi alebo súdu, ktorý majetok zaistil; ináč zodpovedá za škodu spôsobenú opomenutím oznámenia.

(5) Vlastnícke právo tretej osoby k zaisteným prostriedkom a veciam nemožno uplatniť podľa odseku 2, ale iba podľa občianskoprávných predpisov.

§ 349

Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bol majetok zaistený.

§ 350**Výkon trestu zákazu činnosti**

(1) Predseda senátu rozhodne hneď po právoplatnosti rozsudku, ktorým bol odsúdenému uložený trest zákazu činnosti, o započítaní doby, po ktorú bolo odsúdenému pred právoplatnosťou rozsudku oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, v súvislosti s trestným činom odňaté podľa osobitných predpisov, alebo na základe opatrenia štátneho orgánu nesmel už túto činnosť vykonávať, do doby výkonu uloženého trestu zákazu činnosti. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Na konanie o podmieňanom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa použijú primerane ustanovenia § 331 až 333. Všetky rozhodnutia však robí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni (§ 315 ods. 2).

§ 350a**Výkon trestu zákazu pobytu**

(1) O uložení zákazu pobytu upovedomí predseda senátu obecný úrad a policajný orgán, na ktorých obvod sa zákaz vzťahuje, ako aj obecný úrad a policajný orgán, v ktorých obvode má odsúdený trvalé bydlisko.

(2) Ak odsúdený pracuje v obvode, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu, upovedomí predseda senátu aj organizáciu, v ktorej je obvinený v pracovnom pomere.

(3) Z dôležitých dôvodov môže policajný orgán v mieste jeho bydliska alebo pobytu povoliť odsúdenému návštevu miesta alebo obvodu, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po ktorú odsúdený vykonáva činnú vojenskú službu, sa trest zákazu pobytu nevykonáva. Ak odsúdený nespáchal vo výkone tejto služby žiadny trestný čin a riadne vykonával vojenskú službu, súd od výkonu trestu zákazu pobytu alebo jeho zvyšku upustí. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(5) Na konanie o podmieňanom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa obdobne použijú ustanovenia § 331 až 333.

(6) Rozhodnutie o uložení primeraných obmedzení osobe, ktorej sa trest zákazu pobytu uložil popri nepodmieňanom treste odňatia slobody, robí na verejnom zasadnutí súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody naposledy vykonával. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 350b**Výkon trestu vyhostenia**

Postup pri výkone trestu vyhostenia upraví všeobecne záväzný právny predpis.

Piaty oddiel
Výkon ochranného liečenia a ochrannej výchovy

§ 351
Nariadenie výkonu ochranného liečenia

(1) Výkon ochranného liečenia nariadi predseda senátu liečebnému ústavu, v ktorom sa má ochranné liečenie vykonať. Ak však ochranné liečenie bolo uložené popri nepodmienečnom treste odňatia slobody a v nápravno-výchovnom ústave sú pre výkon takého liečenia dané podmienky, môže predseda senátu nariadiť, aby sa ochranné liečenie vykonávalo v priebehu výkonu trestu odňatia slobody.

(2) Ak je osoba, u ktorej bolo uložené ochranné liečenie, pri pobyte na slobode nebezpečná pre svoje okolie, zariadi predseda senátu neodkladne jej dodanie do liečebného ústavu; ináč môže jej poskytnúť primeranú lehotu na obstaranie jej záležitostí.

(3) Ak ide o príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnnej službe, požiada predseda senátu príslušného veliteľa alebo náčelníka, aby zariadil jeho dopravenie do liečebného ústavu.

(4) Predseda senátu požiada liečebný ústav, aby oznámil súdu, ktorý ochranné liečenie uložil, kedy sa začalo s výkonom ochranného liečenia. Súčasne požiada ústav, aby okresnému súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva, podal bez odkladu zprávu, ak zaniknú dôvody pre ďalšie trvanie ochranného liečenia.

§ 351a
Zmena spôsobu výkonu ochranného liečenia

O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v obvode ktorého je liečebné zariadenie, kde sa ochranné liečenie vykonáva; proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 352
Upustenie od výkonu ochranného liečenia

O upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začatím rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora alebo obvineného alebo i bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 353
Prepustenie z ochranného liečenia a jeho ukončenie

O prepustení z ochranného liečenia alebo o jeho ukončení rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného ústavu, alebo aj bez takého návrhu na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranné liečenie vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 354
Nariadenie výkonu ochrannej výchovy

(1) Výkon ochrannej výchovy nariadi predseda senátu výchovnému zariadeniu, v ktorom sa má výkon začať.

(2) Ak mladistvý nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu predseda senátu poskytnúť pred nástupom primeranú lehotu na obstaranie jeho záležitosti.

§ 355

Upustenie od výkonu ochrannej výchovy

(1) O upustení od výkonu ochrannej výchovy pred jej začatím rozhodne súd, ktorý ochrannú výchovu uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo mladistvého, alebo aj bez takého návrhu.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 356

Prepustenie z ochrannej výchovy

(1) O prepustení z ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež, mladistvého alebo výchovného zariadenia, alebo aj bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný výchovným zariadením, pred rozhodnutím treba vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 356a

Podmienečné umiestnenie mimo výchovného ústavu.

(1) O podmienečnom umiestnení mladistvého mimo výchovného zariadenia rozhoduje na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo riaditeľa výchovného zariadenia, na žiadosť mladistvého alebo aj bez takého podnetu okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva.

(2) Tento súd rovnako rozhoduje aj o zrušení podmienečného umiestnenia mladistvého mimo výchovného zariadenia.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 357

Predĺženie ochrannej výchovy

(1) O predĺžení ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí okresný súd, v ktorého obvode sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo výchovného zariadenia, alebo i bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný výchovným zariadením, pred rozhodnutím treba vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Predĺžiť ochrannú výchovu možno len vtedy, keď sa jej výkon už začal.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 358
Dozor prokurátora

Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie alebo ochranná výchova, dozerá na ich výkon. Správa miesta, v ktorom sa ochranné liečenie alebo ochranná výchova vykonávajú, je povinná vykonať príkazy prokurátora týkajúce sa zachovávania predpisov platných pre výkon ochranného liečenia alebo ochrannej výchovy.

Šiesty oddiel
Výkon niektorých iných rozhodnutí

§ 359
Upustenie od potrestania v dôsledku záruky

Ak súd prijal záruku záujmového združenia uvedeného v § 4 ods. 1 a v dôsledku toho upustil od potrestania, doručí záujmovému združeniu odpis rozsudku. Súčasne ho požiada, aby v zmysle záruky vzalo na seba starostlivosť o nápravu odsúdeného a dbalo na to, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom, ak sa tak nestalo už skôr.

§ 360

Spôsob výkonu väzby upravuje osobitný predpis.

§ 361
Vymáhanie poriadkovej pokuty a trov trestného konania

(1) Len čo sa stane vykonateľným uznesenie, ktorým bola uložená poriadková pokuta, vyzve vyšetrovateľ a policajný orgán, prokurátor alebo predseda senátu, ktorý pokutu uložil, osobu, ktorej bola uložená, aby pokutu zaplatila do pätnásť dní, a upozorní ju, že ináč sa bude zaplatenie vymáhať. Zaplatená poriadková pokuta pripadá štátu.

(2) Trovy trestného konania určené paušálnou sumou vymáhajú orgány štátnej správy súdov.

DVADSIATAPRVÁ HLAVA ZAHLADENIE ODSÚDENIA

§ 363

O zahladení odsúdenia rozhoduje súd na žiadosť odsúdeného alebo na návrh záujmového združenia uvedeného v § 4 ods. 1, a ak nejde o prípad upravený v § 69 ods. 3 tr. zák., aj na žiadosť osôb, ktoré by mohli v prospech odsúdeného podať odvolanie. O zahladení odsúdenia mladistvého rozhodne súd aj bez návrhu alebo žiadosti.

§ 364

(1) O zahladení odsúdenia rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu má alebo naposledy mal bydlisko, a to aj vtedy, ak ide o odsúdenie vojenským súdom.

(2) Ak je však odsúdený príslušníkom ozbrojených síl, rozhoduje o zahladení odsúdenia predseda senátu vojenského obvodového súdu, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu konal službu, a to aj vtedy, ak nejde o odsúdenie vojenským súdom.

(3) O zahladení odsúdenia mladistvého rozhodne predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval vo veci v prvom stupni.

(4) Proti rozhodnutiu o zahľadení odsúdenia je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 365

(1) Len čo rozhodnutie o zahľadení odsúdenia nadobudlo právoplatnosť, upovedomí predseda senátu odsúdeného, navrhovateľa a orgán, ktorý vedie register trestov; zahľadené odsúdenie sa nesmie vykazovať vo výpise z registra trestov.

(2) Ak bola žiadosť o zahľadenie odsúdenia zamietnutá, možno ju znovu podať až po uplynutí jedného roka, okrem prípadu, že by bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula doba zákonom ustanovená na zahľadenie. Žiadosť napriek tomu podanú zamietne súd bez vyšetrenia.

ŠTVRTÁ ČASŤ

NIEKTORÉ ÚKONY SÚVISIACE S TRESTNÝM KONANÍM

DVADSIATADRUHÁ HLAVA UDELENIE MILOSTI A POUŽITIE AMNESTIE

§ 366

Udelenie milosti

(1) Prezident republiky na základe práva daného mu ústavou udeľuje milosť.

(3) Ak to nariadi v konaní o udelenie milosti prezident republiky, trestné konanie sa predbežne nezačne alebo sa v začatom trestnom konaní nepokračuje a obvinený sa prepustí z väzby, alebo sa výkon trestu odloží alebo preruší.

§ 368

Rozhodnutie o použití amnestie

Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, urobí súd, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak si taká osoba odpykáva v čase rozhodovania trest odňatia slobody, urobí rozhodnutie súd, v obvode ktorého sa trest vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 369

Podmienečné udelenie milosti

Ak bol trest alebo jeho zvyšok pri udelení milosti odpustený len pod určenými podmienkami, plnenie podmienok a prevýchovu odsúdeného sleduje súd, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni. Ustanovenie § 329 o spolupráci so záujmovými združeniami občanov sa tu použije primerane.

§ 370

Zmena výmery trestu

(1) Ak bol amnestiou celkom alebo sčasti odpustený trest len za niektorý z trestných činov, za ktoré bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, ktorý nebol doteraz celkom vykonaný, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy amnestiou nedotknuté. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 robí na verejnom zasadnutí súd, ktorý trest uložil v prvom stupni.

DVADSIATAŠTVRTÁ HLAVA PRÁVNÝ STYK S CUDZINOU**§ 375****Všeobecné ustanovenia**

Ustanovenia tejto hlavy sa použijú len vtedy, keď neustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva iný postup.

Prvý oddiel**Vyžiadanie z cudziny****§ 376**

(1) Ak sa obvinený zdržuje v cudzine a ak ho treba vyžiadať, vydá proti nemu predseda senátu zatýkací rozkaz na jeho podklade požiada Ministerstvo spravodlivosti o ďalšie opatrenie. V prípravnom konaní urobí tak na návrh prokurátora.

(2) Ak vec nepripúšťa odklad, požiada predseda senátu Ministerstvo spravodlivosti o zariadenie predbežného zatknutia obvineného; zatýkací rozkaz pošle Ministerstvu spravodlivosti dodatočne.

(3) Zatýkací rozkaz musí obsahovať

- a) meno a priezvisko obvineného, jeho osobné dáta a údaje o štátnom občianstve, prípadne i jeho opis a fotografiu,
- b) zákonné pomenovanie trestného činu s uvedeným príslušných zákonných ustanovení a opísanie skutkového deja s presným vyznačením času, miesta a spôsobu spáchania,
- c) doslovné znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých sa trestný čin posudzuje, s uvedením zákonnej sadzby, ktorá je naň v zákone ustanovená a
- d) ak ide o vyžiadanie odsúdeného na výkon trestu, aj údaj, ktorým súdom a na aký trest bol odsúdený, s pripojením odpisu rozsudku s doložkou o právoplatnosti.

§ 377

(1) Obvineného, ktorého cudzí štát vydal, prevezmú policajné orgány. Prevzatú osobu bez odkladu odovzdajú predsedovi senátu, ktorý vydal zatýkací rozkaz.

(2) Ak nejde o vydanie na výkon trestu, predseda senátu je povinný obvineného do 24 hodín od odovzdania vyslúchnuť a rozhodnúť o väzbe.

§ 378

(1) Ak bol obvinený vydaný cudzím štátom s výhradou, musí sa výhrade vyhovieť.

(2) Obvinený môže byť stíhaný len pre trestné činy, pre ktoré bol vydaný, okrem prípadu, že bol daný dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy.

(3) Ak bol obvinený z cudziny vyžiadaný alebo vydaný na výkon trestu len pre niektorý z trestných činov, za ktoré mu bol skôr uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd na verejnom zasadnutí primeraný trest za trestné činy, na ktoré sa vydanie vzťahuje.

(4) Ak cudzí štát vydá na výkon trestu alebo ochranného opatrenia osobu, ktorej bol právoplatným rozsudkom uložený trest alebo ochranné opatrenie, a ak pri tom urobí výhradu vzťahujúcu sa na rozsudok alebo konanie mu predchádzajúce, krajský súd po prevzatí

odsúdeného policajnými orgánmi na neverejnom zasadaní rozsudok v potrebnom rozsahu zruší a rozhodne o ďalšom postupe tak, aby sa vyhovel výhrade. Ak zruší celý rozsudok alebo len výrok o treste, rozhodne zároveň o väzbe. Ak treba doplniť skutkové zistenia, môže vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie.

(5) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 3 a 4 je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak nejde o rozhodnutie o väzbe, odkladný účinok.

Druhý oddiel

Vydanie do cudziny

§ 379

Predbežné vyšetrenie

(1) Prokurátor, ktorému Ministerstvo spravodlivosti alebo generálny prokurátor poslali žiadosť cudzieho štátu o vydanie alebo ktorý sa dozvedel o trestnom čine, pre ktorý by cudzí štát mohol žiadať o vydanie, vykoná predbežné vyšetrenie. Účelom predbežného vyšetrenia je zistiť, či súd tu podmienky pre vydanie, najmä, že ide o čin trestný podľa práva oboch štátov, pre ktorý je vydanie prípustné a ktorého trestnosť nezanikla, a že nejde o občana Slovenskej republiky.

(2) V konaní o vydanie musí osoba, o ktorej vydanie ide, mať obhajcu.

(3) Prokurátor takú osobu vylúčne a oboznámi ju pritom s obsahom žiadosti o vydanie. Ak táto osoba uvádza okolnosti vyvracajúce podozrenie a ponúka o nich dôkazy, ktoré môžu byť bez značných prieťahov vykonané, vzťahuje sa predbežné vyšetrenie aj na ne.

(4) Ak je osoba, o ktorej vydanie ide, vzatá do predbežnej väzby podľa § 380b alebo do vydávacej väzby podľa § 381, na styk s obhajcom a advokátom a na korešpondenciu vo väzbe sa primerane použijú predpisy o výkone väzby.¹²⁾

§ 380

Rozhodnutie súdu

(1) Po skončení predbežného vyšetrenia rozhodne na návrh prokurátora krajský súd, v ktorého obvode osoba, o ktorej vydanie ide, má pobyt alebo bola zastihnutá, či je vydanie prípustné, a predloží vec Ministerstvu spravodlivosti.

(1) Ak má minister spravodlivosti pochybnosti o správnosti rozhodnutia krajského súdu, môže vec predložiť Najvyššiemu súdu na preskúmanie tohoto rozhodnutia.

§ 380a

Zadržanie

Na žiadosť orgánov cudzieho štátu môže prokurátor vykonávajúci predbežné vyšetrenie dať príkaz policajným orgánom na zadržanie osoby, o ktorej vydanie ide. Dôvodmi uvedenými v § 67 ods. 1 a 2 nie je pritom viazaný. Ak prokurátor do 24 hodín od zadržania zadržanú osobu neprepustí na slobodu, podá v tejto lehote návrh súdu na jej vzatie do predbežnej väzby.

§ 380b

Predbežná väzba

(1) Predseda senátu krajského súdu rozhodne do 24 hodín od dodania zadržanej osoby o návrhu prokurátora na vzatie zadržanej osoby do predbežnej väzby. Dôvodmi väzby podľa § 67 ods. 1 a 2 nie je pritom viazaný. Ak predseda senátu v uvedenej lehote zadržanú osobu nevezme do predbežnej väzby, prepustí ju na slobodu.

(2) Ak v lehote do 18 dní od zadržania osoby nedôjde žiadosť cudzieho štátu o jej vydanie spolu s príslušnými dokladmi, môže predseda senátu krajského súdu osobu z predbežnej väzby prepustiť na slobodu. Predbežná väzba nesmie byť dlhšia ako 40 dní odo dňa zadržania osoby. Ak v priebehu trvania predbežnej väzby dôjde žiadosť cudzieho štátu o vydanie, môže predseda senátu krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie túto osobu vziať do vydávacej väzby, pokiaľ sú splnené podmienky uvedené v § 381 ods. 1.

(3) Prepustenie z predbežnej väzby nevyučuje nové vzatie do predbežnej väzby alebo vydávacej väzby.

§ 381

Vydávacia väzba

(1) Ak bolo rozhodnuté, že vydanie do cudziny je prípustné, vezme krajský súd osobu, o ktorej vydanie ide, do väzby. Dôvodmi väzby podľa § 67 nie je pritom viazaný, pokiaľ tak už neurobil predseda senátu podľa odseku 1.

(2) Ak je to potrebné na zamedzenie úteku osoby, o ktorej vydanie ide, môže ju predseda senátu krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie vziať do väzby.

(3) Ak sa rozhodlo, že vydanie nie je prípustné, alebo ak to nariadi minister spravodlivosti, treba zariadiť hneď prepustenie z väzby.

§ 382

Povolenie a vykonanie vydania

(1) Vydanie do cudziny povoľuje minister spravodlivosti, a to len vtedy, keď krajský súd alebo Najvyšší súd podľa § 380 rozhodli, že vydanie je prípustné.

(2) Vydanie po jeho povolení a s tým súvisiace prepustenie osoby, o ktorej vydanie ide, z väzby, zariadi predseda senátu krajského súdu.

§ 383

Rozšírenie vydania na iný trestný čin

Ak žiada štát, ktorému určitá osoba bola vydaná, aby ju mohol stíhať pre iný trestný čin alebo aby mohol byť na nej vykonaný trest uložený za iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, použijú sa primerane ustanovenia o vydaní.

Tretí oddiel

Prevzatie a odovzdanie trestnej veci

§ 383a

Prevzatie trestnej veci z cudziny

O návrhu príslušného orgánu cudzieho štátu, aby trestné stíhanie občana Slovenskej republiky, ktorý na území tohto štátu spáchal súdne trestný čin, prevzali príslušné orgány Slovenskej republiky, rozhoduje generálna prokuratúra, ktorá v prípade kladného rozhodnutia o návrhu dá bezodkladne podnet vecne a miestne príslušnému orgánu na trestné stíhanie podľa ustanovení tohto zákona.

§ 383b**Odovzdanie trestnej veci do cudziny**

Ak sa proti štátnemu občanovi cudzieho štátu vedie trestné stíhanie pre trestný čin spáchaný na území Slovenskej republiky, môže generálna prokuratúra a po podaní obžaloby ministerstvo spravodlivosti odovzdať trestné stíhanie príslušnému orgánu cudzieho štátu, ktorého je obvinený štátnym občanom.

§ 383c**Prevoz na účely konania v cudzine**

Ak sa má na žiadosť cudzieho štátu vykonať prevoz osoby na účely trestného konania v cudzine, rozhodne o prípustnosti prevozu na základe žiadosti cudzieho štátu najvyšší súd. Na rozhodovanie o prípustnosti prevozu a zabezpečovacích opatrení sa použijú ustanovenia druhého oddielu primerane.

§ 383d**Prevzatie osoby z cudziny za účelom vykonania procesného úkonu na území Slovenskej republiky a jej vrátenie**

(1) Ak je na účely trestného stíhania na území Slovenskej republiky alebo na účely konfrontácie potrebná účasť osoby ako svedka a táto osoba je v cudzine vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, rozhodne v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu, že táto osoba bude počas dočasného odovzdania na území Slovenskej republiky vo väzbe, a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky požiada o ďalšie opatrenia.

(2) V rozhodnutí podľa odseku 1 sudca a v konaní pred súdom predseda senátu uvedie, že väzba sa začína dňom prevzatia takej osoby.

(3) Osobu, ktorú cudzí štát dočasne odovzdal, prevezmú orgány Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktoré o prevzatí bez odkladu informujú orgán, ktorý vydal rozhodnutie o väzbe.

(4) Po vykonaní potrebných procesných úkonov, najneskôr však v lehote určenej cudzím štátom, treba takú osobu vrátiť.

(5) Vrátenie osoby cudziemu štátu po rozhodnutí o prepustení z väzby nariadenej podľa odseku 1 zariadi Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

§ 383e**Odovzdanie obvineného cudzinca alebo obvinenej osoby bez štátnej príslušnosti na vykonanie procesných úkonov do cudziny**

(1) Na žiadosť cudzieho štátu možno obvineného cudzinca alebo obvinenú osobu bez štátnej príslušnosti nachádzajúcich sa vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody dočasne odovzdať na územie cudzieho štátu za účelom vykonania svedeckej výpovede alebo konfrontácie.

(2) Takú osobu možno dočasne odovzdať len pri splnení nasledujúcich podmienok:

- a) osoba uvedená v odseku 1 bude s tým súhlasiť,
- b) jej neprítomnosťou sa nezmení účel väzby alebo výkonu trestu vykonávaného na území Slovenskej republiky,
- c) dočasné odovzdanie neprimerane nepredĺži trvanie väzby, ktorá sa vykonáva na území Slovenskej republiky,

d) dočasné odovzdanie nepredlíži výkon trestu odňatia slobody vykonávaného na území Slovenskej republiky.

(3) O povolení dočasného odovzdania osoby uvedenej v odseku 1 rozhoduje v prípravnom konaní Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a v konaní pred súdom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po splnení podmienok uvedených v odsekoch 1 a 2. Odovzdanie osoby orgánom cudzieho štátu zariadi Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

(4) Orgán, ktorý rozhodol o dočasnom odovzdaní osoby uvedenej v odseku 1, zároveň určí primeranú lehotu, v ktorej musí byť dočasne odovzdaná osoba vrátená na územie Slovenskej republiky. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.

(5) Odovzdaná osoba musí zostať na území cudzieho štátu vo väzbe, čo orgán, ktorý rozhodol podľa odseku 3, musí uviesť vo svojom rozhodnutí. To isté platí, ak je taká osoba eskortovaná cez územie tretieho štátu.

(6) Doba strávená vo väzbe v cudzine sa nezapočítava do výšky lehôt podľa § 71 ods. 1 a 2. Rozhodnutie o tom urobí súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca (§ 71 ods. 7). Doba strávená vo väzbe v cudzine sa však započíta do dĺžky výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike. Rozhodnutie o tom urobí súd, ktorý nariadil výkon trestu.

Štvrtý oddiel **Dožiadanie**

§ 384

(1) Pri dožiadaní cudzozemských súdov a úradov o poskytnutie právnej pomoci ako aj pri poskytovaní právnej pomoci cudzozemským súdom a úradom sa poskytuje, ak nie je medzinárodnou zmluvou ustanovené niečo iné, aj v trestných veciach s primeraným použitím predpisov platných pre styk s cudzinou v občianskoprávných veciach.

(2) Na žiadosť orgánu cudzieho štátu môže sa na účely zabezpečenia dôkazu v trestnom konaní prebiehajúcom na území cudzieho štátu vykonať domová prehliadka alebo osobná prehliadka, zaistenie vecí alebo iný úkon právnej pomoci. Pre nariadenie domovej alebo osobnej prehliadky, zaistenie vecí alebo vykonanie iného procesného úkonu sa použijú ustanovenia tretieho až šiesteho oddielu štvrtej hlavy Trestného poriadku.

(3) Orgán, ktorý vykonáva dožiadanie podľa odseku 2, môže odložiť odovzdanie zaistených vecí, pokiaľ ich potrebuje pre prebiehajúce trestné konanie.

(4) Pri odovzdávaní vecí, ktoré boli zaistené podľa odseku 2, príslušný orgán požiada cudzí štát o vrátenie vecí. Tohto práva sa však môže výslovne vzdať.

Piaty oddiel **Výkon rozsudkov cudzozemských súdov**

§ 384a

Ak má byť podľa vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vykonaný rozsudok cudzozemského súdu v trestnej veci, predloží ministerstvo spravodlivosti vec najvyššiemu súdu s návrhom, aby rozhodol o uznaní rozhodnutia cudzozemského súdu na území Slovenskej republiky. Najvyšší súd rozhodne o návrhu po vypočutí generálneho prokurátora rozsudkom.

§ 384b

Ak bol rozsudok cudzozemského súdu podľa § 384a uznaný, môže ministerstvo spravodlivosti vysloviť súhlas s prevzatím odsúdeného na výkon trestu alebo požiadať štát, ktorého súd vyniesol rozsudok, aby odsúdeného odovzdal.

§ 384c

Odsúdeného, ktorého cudzí štát odovzdal, prevezmú orgány Zboru väzenskej a justičnej stráže. Do 24 hodín od odovzdania rozhodne sudca súdu naznačeného v § 384d o jeho vzatí do väzby, pričom dôvodmi väzby podľa § 67 nie je viazaný.

§ 384d

O výkone rozsudku cudzozemského súdu (§ 384a) rozhodne súd príslušný podľa § 14 až 18 na verejnom zasadnutí rozsudkom. Odsúdený musí mať v tomto konaní vždy obhajcu.

PIATA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 385

Od 1. júla 1990 možno predpisy o trestnom konaní platné pred týmto dňom použiť len v medziach ustanovení tejto časti.

§ 386

(1) Na konanie o prečine vo veciach, v ktorých bol súdu doručený návrh na potrestanie pred 1. júlom 1990, sa použijú predpisy platné pred týmto dňom.

(2) Na výkon trestu nápravného opatrenia uloženého pred 1. júlom 1990 sa použijú predpisy platné pred týmto dňom.

(3) Trestné príkazy vydané pred 1. júlom 1990 sa spravujú doterajšími predpismi.

§ 387

(1) Na konanie o obnove trestného konania, ktoré bolo právoplatne skončené pred začiatkom účinnosti tohto zákona, použijú sa ustanovenia tohto zákona. Podmienky pre povolenie obnovy sa však v takom prípade posudzujú podľa zákona, ktorý je pre obvineného priaznivejší.

(2) Ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu, vydal v prvom stupni súd už nejestvujúci, rozhoduje o návrhu na obnovu ten súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vecne a miestne príslušný; ak rozhodoval v prvom stupni bývalý Štátny súd, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vo veci miestne príslušný.

§ 388

(1) Krajský súd je príslušný konať v prvom stupni aj o činoch trestných podľa predpisov skôr účinných, ktoré svojou povahou a závažnosťou zodpovedajú trestným činom uvedeným v § 17 ods. 1.

(2) Rozhodnutia a opatrenia týkajúce sa výkonu rozsudkov vyhlásených Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom prvého stupňa vydáva Mestský súd v Bratislave a v odbore vojenského súdnictva Vyšší vojenský súd v Trenčíne.

§ 389

(1) Rozhodnutie o tom, že sa nevykoná trest uložený za čin, ktorý v dôsledku zmeny Trestného zákona už nie je trestným činom, urobí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(2) Rozhodnutie o tom, že sa pomerne skráti úhrnný alebo súhrnný trest uložený za čin, ktorý v dôsledku zmeny Trestného zákona už nie je trestným činom, a za iný zbíhajúci sa trestný čin, urobí na verejnom zasadnutí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Ak bol trest smrti uložený pred 1. júlom 1990 zmenený na trest odňatia slobody, rozhodne o spôsobe jeho výkonu na verejnom zasadnutí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 390

Zákon č. 64/1956 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) sa zrušuje.

§ 391

Minister spravodlivosti môže ustanoviť, ktoré úkony zverené podľa tohto zákona predsedovi senátu môže vykonávať iný pracovník súdu.

§ 391a

(1) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa splnomocňuje vydať všeobecne záväzným právnym predpisom rokovací poriadok pre okresné a krajské sudy, ktorým podrobnejšie upraví postup okresných a krajských súdov pri vybavovaní trestných vecí.

(2) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky upravilo všeobecne záväzným právnym predpisom postup pri výkone trestu vyhostenia.

§ 391b

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby po dohode s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a s Ministerstvom financií Slovenskej republiky upravilo všeobecne záväzným právnym predpisom postup príslušných orgánov pri zabezpečovaní a správe zaisteného majetku.

§ 391c

(1) Na konanie v neskončených veciach, v ktorých bola podľa doterajších predpisov založená vecná príslušnosť Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, je príslušný najvyšší súd, ak vo veci v prvom stupni rozhodoval orgán činný v trestnom konaní so sídlom na území Slovenskej republiky.

(2) Na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona, na ktoré by podľa doterajších predpisov bol príslušný Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, je príslušný najvyšší súd, ak orgán, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, mal sídlo na území Slovenskej republiky.

(3) Na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona vo veciach, v ktorých rozhodol bývalý Štátny súd alebo bývalý Najvyšší súd ako súd prvého stupňa, je príslušný najvyšší súd, ak by podľa doteraz platných predpisov bol vo veci príslušný v prvom stupni konať súd so sídlom na území Slovenskej republiky.

(4) V konaní o odňatí veci súdu so sídlom v Slovenskej republike a jeho prikázaní súdu v Českej republike a naopak sa od 1. januára 1993 nebude pokračovať.

§ 392

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

- 3) § 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.
- 1) § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z. o boji proti legalizácii príjmov z najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti a o zmenách niektorých ďalších zákonov.
- 2) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z.
- 4) Zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii.
- 5) Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon č. 230/1992 Zb. o Federálnej železničnej polícii v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 61/1993 Z. z. o zriadení Železničnej polície Slovenskej republiky.
- 7) Zákon č. 618/1992 Zb. Colný zákon v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 165/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 325/1993 Z. z.
- 8) § 36 zákona č. 61/1952 Zb. o námornej plavbe.
- 9) § 1 ods. 1, § 2 a § 3 ods. 1 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov.
- 10) § 35 a § 39 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z.
- 11) § 40 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z.
- 11a) Zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 12) § 8 a 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby.

